

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

65

M

03188

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Do użytku
służbowego

Egz. Nr 1

Rok szkolny 1977/78 i 78/79
Tylko dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 104/G

Temat: OBRONA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO

Opracowanie metodyczne

Część I

~~040992~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Akademia Sztabu Generalnego WP
Nr ewid. 040992

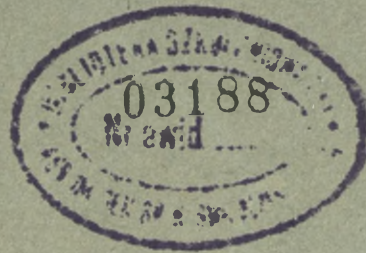
65

M

05188

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Do użytku
służbowego

Egz. Nr 1

Rok szkolny 1977/78 i 78/79
Tylko dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 104/G

Temat: OBRONA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO

Opracowanie metodyczne

Część I

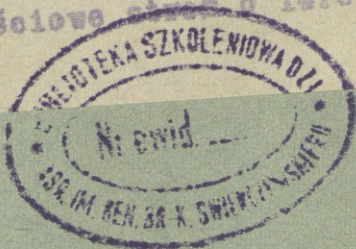
~~X~~ 40992

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Akademia Sztabu Generalnego WP
Nr ewid. _____

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. **440932**

Opis załączników

1. Szkic na kalce nr 0709/WW na 2 ark.
Położenie wyjściowe stron o 14.00 21.3.
2. Mapa nr 0708/WW skala 1 : 50 000 na 12 ark.
Decyzja dowódcy 10. ps.
3. Mapa nr 0707/WW skala 1 : 50 000 na 12 ark.
Położenie wyjściowe stron o 14.00 21.3.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP.
im.gen.broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Do użytku
służbowego

zmeld. prot. 12657.

"ZATWIERDZAM"
KOMENDANT
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K. Świerczewskiego

Egz. nr... 1

Rok szkolny 1977/78 i 78/79

z u.płk prof. Jakub BROCH

Tylko dla nauczycieli
akademickich.

Dnia 7.03. 1978 r.

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 104/G

TEMAT: "OBRONA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO"

Opracowanie metodyczne

Cz.I

ZASTĘPCA KOMENDANTA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO WP
ds.dydaktycznych

WARSZAWA

STYCZEŃ

1978 r.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biału Zbiarów Specjalnych

Nr ewid.

~~040932~~

UKŁAD ĆWICZENIA

TEMAT: OBRONA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO			
Nr zajęć	TEMAT ZAJĘCIA	Ilość godz.	KATEDRY uczestniczące w prowadzeniu zajęć i miejsce
1	2	3	4
1	Możliwość załamania natarcia npla na pozycji przedniej i pierwszej pozycji obrony. Analiza zadania. Zamiar . Wydanie zarządzeń. <i>ocena gotowości</i>	2 4	TO sala wykładowa
2	Organizacja i treść pracy sztabu pułku podczas przygotowania obrony. Zebranie danych, które umożliwią podjęcie decyzji przez dowódcę: - sposób i czas przekazania zadań bojowych pododdziałom; - sposób, zakres i formy opracowania decyzji dowódcy pułku; - pomoc oficerów sztabu pułku w organizowaniu obrony w pododdziałach.	2	SSz sala wykładowa
3	Ocena możliwości pododdziałów, oddziałów i ZT nieprzyjaciela w zakresie przegrupowania wojsk, osiągnięcia gotowości do natarcia i wykonania ataku.	2/R	RW sala wykładowa
4	Organizacja pozycji przedniej. Wybór rejonów obrony bp. Ocena sił własnych. Meldunek starszego oficera operacyjnego. Sprecyzowanie decyzji z mapy.	4 2/R	TO sala wykładowa
5	Potrzeby i możliwości obrony przeciwpancernej.	2	TWR1A sala wykładowa
6	Możliwości OPL. Organizacja pododdziału wędrownego i zasadzki przeciwlotniczej.	2	TWOPL sala wykładowa
7	Wypracowanie koncepcji zabezpieczenia inżynieryjnego przez szefa saperów oraz złożenie meldunku dowódcy pułku.	2	TWI sala wykładowa
8 9	Właściwości pracy partyjno-politycznej w czasie obrony pułku oraz współpraca ze sztabem i rodzajami wojsk i służb.	4	PPP sala wykładowa

1	2	3	4
9 11	Opracowanie decyzji dowódcy pułku	4 1/R	SSz sala wykładowa
10	Ocena terenu. Wybór rejonów obrony i organizacja systemu ognia. Sprecyzowanie decyzji w terenie. Postawienie zadań bojowych i wydanie wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych.	6	TO teren
11 12	System ognia artylerii do ognia pośredniego. Czynniki determinujące jego strukturę.	2	TWRiA sala wykładowa
12 13	Organizacja rozbudowy fortyfikacyjnej i systemu zapór inżynierskich.	2	TWI sala wykładowa
13 14	Dostosowanie rozmieszczenia tyłów do ugrupowania obronnego pułku i właściwości ewakuacji ludzi i uszkodzonego sprzętu.	2	TT sala wykładowa
14 15	Właściwości organizacji łączności w obronie: - warunki organizacji łączności; - zakres wykorzystania poszczególnych rodzajów środków łączności; - możliwości i sposoby rozbudowy łączności przewodowej; - właściwości organizacji pracy łączności radiowej; - kompleksowe zabezpieczenie systemu łączności przed oddziaływaniem npla.	2	TWŁ sala wykładowa
15 16	Organizacja współdziałania: - opóźnienie rozwinięcia npla do ataku; - utrzymanie pozycji przedniej i pierwszej pozycji obrony; - wykonanie kontrataku; - manewr dla utrzymania kolejnej pozycji obrony.	6	TO sala wykładowa teren
16 17	Prowadzenie obrony: a/ walka na pozycji przedniej i o utrzymanie czołowych punktów oporu, manewr siłami i środkami dla wykonania kontrataku.	6	TO teren
	b/ dowodzenie i praca sztabu podczas wykonywania kontrataku drugim rzutem pułku.	2	SSz teren

1	2	3	4
	c/ rozpoznanie w czasie walki obronnej	2	RW teren
	d/ ogniowe zabezpieczenie kontrataku drugiego rzutu pułku	2	TWRiA teren
	e/ wyprowadzenie z okrążenia bp, odtworzenie odwołu, organizacja obrony na kolejnej rubieży, opracowanie meldunku bojowego.	6	TO teren
17	Omówienie ćwiczenia:		
	- omówienie ogólne /kursowe/	1	TO sala
	- główna problematyka ćwiczenia - dyskusja w grupach	1	TO sala
	- omówienie w grupach.	1	TO sala wykładowa
	RAZEM:	64	

z TO-39

67
z 24 w terenie

CZĘŚĆ OPISOWA
=====

Mapy 1:100 000
N-34-127,128,129
139,140,141
M-34-7,8,9
19,20,21

Mapy N-34-140-A,B,C,D
141-A,C
M-34-8-A,B,C,D
9-A,C

I. TEMAT: "Obrona pułku zmechanizowanego"

II. CELE: Nauczyć słuchaczy:

- umiejętnego posługiwania się posiadaną wiedzą teoretyczną w praktycznym rozwiązywaniu określonych sytuacji taktycznych;
- organizacji obrony ze szczególnym uwzględnieniem organizacji systemu ognia przeciwpancernego;
- struktury inżynierskiej rozbudowy obrony;
- organizacji współdziałania;
- dowodzenia pododdziałami pułku w toku walki obronnej ze szczególnym uwzględnieniem organizacji wykonania kontrataku.

III. METODA: Ćwiczenie grupowe na mapach.

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:

1. Organizacja obrony pz w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, w tym pozycji przedniej.
2. Organizacja i prowadzenie rekonesansu przez dowódcę pułku.
3. Właściwości pracy partyjno-politycznej w obronie pułku.
4. Organizacja i prowadzenie rozpoznania ze szczególnym uwzględnieniem kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela.
5. Planowanie i organizacja użycia artylerii organizacji i przydzielonej ze szczególnym uwzględnieniem systemu ognia przeciwpancernego.

6. Organizacja systemu ognia przeciwlotniczego w ścisłym powiązaniu z zasadzką przeciwlotniczą i pododdziałami wędrownymi.
7. Organizacja łączności w obronie pułku.
8. Planowanie i organizacja rozbudowy fortyfikacyjnej i zapór inżynierskich w rejonie obrony pułku.
9. Organizacja systemu zaopatrywania materiałowo-technicznego oraz ewakuacji ludzi i uszkodzonego sprzętu.
10. Organizacja współdziałania.
11. Prowadzenie walki obronnej:
 - walka na pozycji przedniej i o utrzymanie czołowych punktów oporu, manewr siłami i środkami dla wykonania kontrataku;
 - dowodzenie i praca sztabu podczas wykonania kontrataku drugim rzutem pułku;
 - wyprowadzenie z okrążenia bp odtworzenie odwodu.Organizacja obrony na kolejnej rubieży.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Ćwiczenie opracowano i należy prowadzić na podstawie wytycznych Komendanta Akademii Sztabu Generalnego WP na 1977/78 r. oraz obowiązujących regulaminów i podręczników:
 - Regulamin Walki Sił Zbrojnych /dywizja-pułk/;
 - Regulamin służby polowej sztabu;
 - Taktyka Ogólna - podręcznik;
 - Służba sztabów ogólnowojskowych - podręcznik;
 - Zbiór umówionych znaków taktycznych i skrótów;
 - Działania bojowe pułku - podręcznik;
 - Instrukcja pracy na mapie;
 - Wzory dokumentów bojowych /pułk/.Ponadto uwzględnić obowiązujące regulaminy, podręczniki i instrukcje rodzajów wojsk i służb.
2. Każde zajęcie grupowe należy poprzedzić wyczerpującym instruktażem.
3. W omówieniu poszczególnych zajęć główną uwagę należy zwrócić na podkreślenie zasadniczego problemu przerabianego podczas zajęcia i metody jego rozwiązania.

VI. WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA

1. W ćwiczeniu przyjęto umowną granicę państwową, która przebiega na rubieży: rz.BZURA, SKIERNIEWICE rz.PILICA, WISŁA.
2. 10 pz /ćwiczący/ nacierał w pierwszym rzucie 4 DZ, która od godzin rannych 21.3 rozwijała natarcie w kierunku: WĘGRÓW, MIŃSK MAZ., GARWOLIN zabezpieczając lewe skrzydło ugrupowania uderzeniowego 3 armii.
3. 10 pz przechodzi do obrony w ramach 4 dywizji w środku jej ugrupowania i na głównym kierunku obrony dywizji.
4. Zadanie przejścia do obrony 10 pz otrzymuje o 14.00 21.3. Gotowość systemu ognia osiąga do 17.30 21.3 a gotowość rozbudowy struktury inżynierskiej rejonu obrony pułku wraz z pozycją przednią do 4.00 22.3.
5. Działania prowadzone są w warunkach stosowania BMR.
6. Szerokość rejonu obrony wzdłuż przedniego skraju 14 km, głębokość 10 km.
7. 10 pz jest ukompletowany w sile żywej i sprzęcie w 80%, wzmocniony dwoma dywizjonami artylerii, ponadto pierwsze plutony batalionu czołgów oraz dowódcy koz i bez wyposażeni są w czołgi T-72.

VII. SKŁAD STRON:

A. "ZACHODNI"

- w bezpośredniej styczności: 5 DPanc "NZ" /13 BZ, 14, 15 BPanc/ z tego przed frontem obrony 10 pz: 152 bz, 153 bcz.
Ukompletowanie w ludziach i sprzęcie 70%;
- Z momentem wprowadzenia do bitwy 2 DPanc "A" na kierunku obrony 10 pz nacierać będzie 2 BPanc "A" w składzie: 3/1 bz, 2/1 bcz, 3/1 bcz.
Ukompletowanie w ludziach i sprzęcie w 75%.
W pierwszym rzucie 2 BPanc "A" z chwilą ataku posiada: 3/1 bz, 2/1 bcz;
- Ponadto należy liczyć się z wykonaniem uderzenia pomocniczego na lewe skrzydło 10 pz części sił 34 BPanc "NZ";
- Na kierunku obrony 12 pz i 20 pz wykonują uderzenie oddziały 4 DZ "A" 6 KA "A".

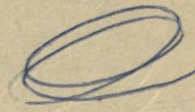
B. "WSCHODNI"

- 4 DZ /10,11,12 pz, 4 poz, 4 pa, 4 drt, pozostałe etatowe oddziały i pododdziały dywizji/ z 4/52 FBAA, 32 i 33 adah. Ukompletowanie w ludziach i sprzęcie 80%. Przechodzi do obrony w dotychczasowym pasie natarcia o szerokości 42 km;
- 10 pz /ćwiczący/ z 32, 33 adah;
- Szczegółowe straty w rodzajach wojsk wg założeń specjalistycznych.

VIII. ZAMIAR I DZIAŁANIE STRON

A. "ZACHODNI"

1. "ZACHODNI" na kierunku WĘGRÓW, GARWOLIN załamali częściowo natarcie "WSCHODNICH" i zdołali utrzymać rejon na wschód od WISŁY MIĘDZYRZEC PODL., SIEDLCE /8086/, WILGA /4626/. Równocześnie przegrupowują siły 6 KA /A/ celem wykonania przeciwuderzenia w kierunku ŻELECHÓW /4262/, STANISŁAWÓW /9536/.
2. 5 DPanc /NZ/ prowadzi działania obronne na kierunku: WĘGRÓW /0868/, PARYSÓW /6046/, uderzeniami broni jądrowej i kontratakami odwodów częściowo załamała natarcie 4 DZ i 20 DPanc "WSCHODNICH" stwarzając warunki wprowadzenia do bitwy sił głównych 6 KA /A/.
3. Dowódca 6 KA /A/ zamierza: bronią jądrową niszczyć środki przenoszenia BMR "WSCHODNICH" oraz ich odwody, wykorzystując działanie 5 DPanc /NZ/, w dniu 21.3 uchwycić dogodne rubieże do natarcia i o świcie 22.3 dwoma dywizjami w pierwszym rzucie przejść do natarcia wykonując główne uderzenie w kierunku: MIASTKÓW KOŚCIELNY /5056/, CEGŁÓW /7950/ i współdziałając z DPanc /WB/ wykonującą zbieżne uderzenie od północy rozciąć ugrupowanie 3 A i załamać jej operację zaczepną. Korpus ugrupować: pierwszy rzut 2 DPanc, 4 DZ, odwód 3 rppanc z bez.
4. Dowódca 2 DPanc /A/ zamierza: do 1.00 22.3 odtworzyć gotowość bojową w rejonie: RYKI KROLEWSKIE /2264/, PRZYTOCZNO /2188/, ADAMÓW /3587/, KAWĘCZYN /3268/.

O świcie 22.3 wykorzystując skutki uderzeń jądrowych, dwiema brygadami w pierwszym rzucie, uderzeniem w kierunku RYCZYSKA /4858/, CEGŁÓW / /, wspólnie z częścią sił 5 DPanc /NZ/ rozbić siły główne 4 DZ, następnie wprowadzając do walki odwód w kierunku KICZKI II /7250/, JAKUBÓW /8846/ z rubieży: NOWY ZGLECHOW /7440/, HUTA KUFLEWSKA /7552/ we współdziałaniu z 4 DZ /A/ rozbić odwody nieprzyjaciela w rejonie: ROSOSZ /7647/ KOŁBIEL /7033/, MIŃSK MAZOWIECKI i wspólnie z siłami uderzającymi od północy zamknąć pierścień okrążenia sił przeciwnika w widłach BUGU i WISŁY.

Główne uderzenie wykonać w kierunku BOROWIE /5852/, CEGŁÓW. Dywizję ugrupować w dwa rzuty: pierwszy rzut 2 BPanc; 1 BZ odwód 3 BPanc.

5. Dowódca 2 BPanc /A/ zamierza: wykorzystując skutki uderzeń jądrowych i lotnictwa, ogniem artylerii, uderzeniem dwóch batalionów w pierwszym rzucie w kierunku CHROMINEK /6054/, KAMIONKA /6952/, z rubieży: płu wsch skraj RADZYŃSKIE /6155/, GOZD /6151/, wspólnie z częścią sił 34 BPanc /NZ/ rozbić siły w rejonie: GOZD /6151/, STRACHOMIN /6659/, KICZKI I /7346/ następnie wprowadzając do walki odwód w kierunku: STARA WIEŚ /6552/, POSIADAŁY /7549/ z rubieży: wzg. 168.0 /6853/, wzg. 158,6 /6750/ rozbić odwód i opanować rubież: wzg. 141.9 /6856/ NOWINY II /6851/, Kol.STRANSBUR /6648/. Główne uderzenie wykonać w kierunku: LALINKI /6055/, KAMIONKA /7052/. Brygadę ugrupować: pierwszy rzut 2/1 bcz, 3/1 bz i odwód 3/1 bcz.

B. "WSCHODNI"

1. Wobec groźby wykonania przeciwwuderzenia przez nieprzyjaciela w lewe skrzydło zgrupowania uderzeniowego armii, dowódca 3 A zamierza: uderzeniami broni jądrowej i lotnictwa niszczyć środki przenoszenia broni jądrowej 6 KA, 1A /i 5 DPanc /NZ/, obezwładniać siły 6 KA/A/ podczas przegrupowania a szczególnie przekraczania WISŁY. Rozwijając dalej operację zaczepną siłami 4 DZ i częścią sił 20 DPanc przejść do obrony na rubieży: HOLENDRY /4425/, GARWOLIN, ŁUKOWIEC /6858/, TRZEMESZKA/8071/, nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI i przecięcia dróg komunikacji 3A.

2. 4 DZ od świtu 21.3 prowadząc natarcie w kierunku: KAŁUSZYN, GARWOLIN do 14.00 21.3 opanowała rubież GARWOLIN, GOZD /6151/ ŻELISZEW DŹY /7867/ otrzymując zadanie przejścia do obrony w pasie: GARWOLIN, KOŁBIEL /7032/, wyż. KOTUŃ /8372/, wyż. KUDEL CZYN. Współdziałając z 20 DPanc nie dopuścić do rozwinięcia natarcia przez nieprzyjaciela w kierunku: ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI. Gotowość do obrony 4.00 22.3 a systemu ognia 17.30 21.3.

3. Dowódca 4 DZ zamierza: Uderzeniami broni jądrowej i lotnictwa niszczyć środki przenoszenia 6 KA /A/. Obezwładniać i opóźniać podchodzące siły nieprzyjaciela na kierunku DĘBLIN, GARWOLIN i przejść do obrony w pasie GARWOLIN, DOBRZYŃC /7631/, stawy /7270/, wyż. KUDEL CZYN /0282/ i nie dopuścić do przełamania się nieprzyjaciela w kierunku: ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI. Dywizję ugrupować w dwa rzuty: pierwszy rzut 12,10,11 pz; drugi rzut 4 pcz w gotowości do wykonania kontrataków w kierunku:

- PUZNÓWKA /6038/, WILCHTA /5748/;

- ŻAKÓW /7045/, DĄBRÓWKA /6855/ lub przejść do obrony rubieży: GŁUPIANKA /7038/, ROSOSZ /7747/.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: GŁOSKÓW /5647/ WEŻYCZYN /7056/, KICZKI I /7349/.

IX. STOSUNEK SIŁ

a/ W pasie działania 4 DZ z chwilą rozpoczęcia przez nieprzyjaciela /4 DZ, 2 DPanc/ natarcia:

Wojska własne		Wyszczególnienie	Nieprzyjaciel		Stosunek sił
Oddziały /pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały /pododdziały	
1	2	3	4	5	6
4DZ-10,11, 12pz,4pcz, oddz.i pododdziały dywizyjne	4	Środki przenoszenia BJ	11	4DZ-1,2BZ,3BPanc 4 pa/bez dwóch da/	1:2,7
3pappanc 4/52 FBAA 32,33adah drt 6DZ	9	bataliony	13	2DPanc,1BZ,2, 3BPanc 2 pa	1:1,4
	2744	ludzie w batalionach	8080	1/444d"L",1/42 d "L"	1:2,9
	110	art.do ognia pośred.	109	2/4daa 175 mm	1:1
	206	transportery	900	2/76dzb 203,2mm	1:4,3
	280	czołgi,BWP,środki ppanc do czołgów nieprzyjaciela	528	34BPanc/NZ/ 35 BZ /NZ/ 15 BPanc /NZ/	1:1,9

b/ na kierunku obrony 10 pz:

1	2	3	4	5	6
10pz-1,2,3bz bcz,10bhb 32,33 adah jeden da z DGA-4 4 dappano	9	Kompanie w batalionach	9	2BPanc/A/ 3/1bz,2/1bcz	1:1
	702	ludzie w kompaniach	1074	3/1bcz,dhb 155 mm kz	1:1,5
	34	art.do ognia pośredn.	71	152bz/NZ/dhb	1:2
	122	czołgi, BWP i środki ppanc do czołgów, transporterów npla	203	155 mm z 2 pa dhb 203,2mm z 2 pa 2/76 dhb 203,2	1:1,6

Uwaga: przy obliczaniu stosunku sił przyjęto:

- po stronie nieprzyjaciela liczone 152 bz, 352 bz przyjmując straty 25%;
- podchodzące 2 DPanc /A/ przyjęto straty w ludziach i sprzęcie 25%, 4DZ"A" 20%;
- w pododdziałach biorących udział w uderzeniu na 34BPanc /NZ/ przyjęto straty 30%;
- stan ukompletowania 4 DZ w 80%;
- w artylerii do ognia pośredniego liczone artylerię organiczną dywizji /bez moździerzy/ i wzmoocnienie 4/5 FBAA, 32,33adah, 3 pappano po stronie "WSCHODNIEJ".
- "ZACHODNI". Liczone artylerię organiczną 2 DPanc /A/ i 4 DZ oraz artylerię szczebla 6 KA /A/ bez dhb 155 mm 2 BZ /A/ i dhb 203,2 mm, /nie brano pod uwagę moździerzy/ przyjmując straty 20%.

Załączniki :

- nr 1 Założenie wyjściowe wojsk własnych i npla o 14.00 21.3.-
mapa
- nr 2 Decyzja dowódcy 10 pz - mapa.

OPRACOWAŁ
ST.WYKŁADOWCA TO

płk dypl. Edward WODYK

SPRAWDZIŁ
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

gen.bryg..Marian WASILEWSKI

Wykonano w 70 egz.

Egz. 1-70 B.Gł.OZS
Wyk. płk E. Wodyk
Nr 0151/0704/WW
Kor. Zespół

I

1. "ZACHODNI" prowadząc działania obronne w widłach BUGU i WISŁY dążą do utrzymania przyczółka w rejonach: SEROCK /1604/, WYSZKÓW /3028/, RADZYMIN /0812/ oraz na południu obszaru wyjściowego ŁUKÓW, SIEDLCE, GARWOLIN celem stworzenia warunków do rozwinięcia natarcia w kierunku wschodnim.

Jednocześnie na kierunku RADOM, ŁUKÓW przegrupowują odwody na wschodni brzeg WISŁY, z których część o 14.00 21.3 dokonuje przeprawy w rejonach HOLENDRY /2040/ i GOŁĄB /0658/.

Podchodzące kolumny są obezwładnione uderzeniami jądrowymi i lotnictwa.

2. "WSCHODNI" po podciągnięciu odwodów i wykonaniu zmasowanych uderzeń jądrowych przeszli do działań zaczepnych na Warszawsko-Berlińskim kierunku operacyjnym.

3A po wprowadzeniu do bitwy w dniu 21.3 trzech nowych związków taktycznych rozwija operację zaczepną w kierunku WĘGRÓW, SKIERNIEWICE. 4 DZ z 4/52 FBAA, 32, 33 sdał działające w pierwszym rzucie 3 A rozwija natarcie w kierunku WĘGRÓW /0868/, MIASTKÓW KOŚCIELNY /4854/ z zadaniem osłony lewego skrzydła głównego zgrupowania uderzeniowego armii i do 14.00 21.3 opanowała rubież: płn. GARWOLIN, IWOWE /6158/ ŻELISZEW DUŻY /7967/ gdzie przechodzi do obrony celem odparcia wspólnie z częścią, sił 20 DPanc /20 pz - prawy sąsiad/ przeciwuderzenia CGA /6KA"A"/

II

1. 10 pz /ćwiczący/ po zabezpieczeniu wejścia do walki 4 pcz rozwija natarcie w kierunku : LATOWICE, ŻELECHÓW i o 14.00 21.3 pododdziały jego znalazły się w następującym położeniu:
 - 1 bp działając jako OW - 10 pz opanował i utrzymał do podejścia sił głównych pułku rejon LATOWICZ, gdzie zniszczył ok. plutonu piechoty, wziął do niewoli 14 jeńców, zdobywając 3 działa pancerne typu "Widder" z 35 BZ bez paliwa z zapasem amunicji po 10 pocisków na działko oraz 30 min przeciwczołgowych i 50 przeciwpancernych.
 - 1 kp opanowała kol. STRACHMIN /6560/ dalsze natarcie kompanii zostało załamane.

- 2 kp po rozbiciu ok. plutonu piechoty w LATOWICZ ześrodkowuje się w rejonie 1 km płn.wsch. LATOWICZ w gotowości do działania jako drugi rzut batalionu.
- 3 kp wspólnie z 2 kp 11 pz likwiduje okrążonego nieprzyjaciela w sile ok. dwóch plutonów piechoty w miejscowości ŁUKOWIEC /6958/.

Stan osobowy batalionu otrzymał dawkę napromieniowania

11 R.

- 2 bp z 2 koz po wejściu do walki w rejonie płn. LATOWICZ nacierają w kierunku ROZTANKI /6556/ IWOWE /6158/. Batalion po zniszczeniu kilku drobnych grup nieprzyjaciela walczy na rubieży: płn. OLEKSTANKA /6359/, płn. IWOWE /6158/. Kol. REDZYŃSKIE /6355/.
- 5 kp w szyku przedbojowym ściga nieprzyjaciela w sile do plutonu piechoty w kierunku REDZYŃSKIE /6255/ IWOWE i czołem sił głównych wyszła na rubież 500 m płd.wsch. skraj REDZYŃSKIE;
- 6 kp ściga nieprzyjaciela w sile plutonu piechoty w kierunku wzg.154,2 /6455/, LILIANY /6057/ z zadaniem wspólnie z 5 kp opanowania węzła dróg LILIANY, IWOWE;
- 2 koz opanowała kol. IWOWE /6159/ dalsze natarcie kompanii zostało zatrzymane;
- dowódca batalionu posiada drugi rzut - 4 kp, który zamierza wprowadzić w kierunku: OLEKSIANKA /6359/, JEMIELNE /6062/ i trzema kompaniami w pierwszym rzucie rozwijać natarcie w kierunku: IWOWE, JAGODNE /5462/ stan osobowy batalionu otrzymał dawkę napromieniowania 14 R.
- 3 bp z koz zabezpieczał wejście do walki drugiego rzutu 4 DZ i po przekroczeniu ugrupowania batalionu przez 4 poz porządkuje się w rejonie: WIELGOLAS /6750/, CHYŻYNY /6549/, WYMYŚLE /6654/. Batalion gotowość do działań osiągnie o 14.30.

Stan osobowy batalionu otrzymał dawkę napromieniowania 7 R.

- Odwód 10 pz odtworzony z bcz /bez 2 i 3 koz/ i 9 kp w rejonie: KAMIONKA /7051/ WALISKA /7053/ gotowość do działań osiągnie 14.15 21.3.

Szczegółowe położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu jak załącznik nr 1 - położenie wyjściowe o 14.00 21.3.

III

Na SD 10 pz przybył zastępca dowódcy 4 DZ ds. liniowych i do 14.00 21.3 przekazał dowódcy 10 pz następujące zadanie bojowe:

1. W pasie natarcia 4 DZ bronią się pododdziały 5 DPanc, a głównie 15 BPanc na rubieży: GARWOLIN, STAROWOLA /6049/, IWOWE /6158/, SEROCZYN /6563/, ŻELISZEW /7967/.

Szczególnie silny opór nieprzyjaciela stawia w rejonie GARWOLIN, kompleksu wzgórz STAROWOLA oraz kol. IWOWE i RUDNIKA MAŁEGO /6361/.

Stwierdzono przegrupowanie na kierunku działania 4 DZ do dwóch ZT prawdopodobnie 6 KA "A" których czołowe oddziały dokonują przeprawy przez WISŁĘ. Dotychczas od uderzeń jądrowych i lotnictwa poniosły one straty do trzech batalionów /zmechanizowanych i czołgów/ częściowo w artylerii oraz środkach przenoszenia broni jądrowej w tym na pewno dwóch wyrzutni "Lance".

Przewiduje się możliwość wykonania uderzenia siłami dwóch ZT na kierunkach:

- ŁASKARZEW /4040/, KOŁBIEL /7032/;
- MIASTKÓW KOŚCIELNY /5056/, CEGŁÓW /7850/.

2. 4 DZ /10, 11, 12 pz 4 pcz/ przechodzi do obrony z zadaniem osłony lewego skrzydła zgrupowania uderzeniowego 3 armii.

Dowódca 4 DZ zamierza uderzeniami jądrowymi i lotnictwa, opóźniać podejście odwodów nieprzyjaciela na kierunku ŻELECHÓW, STANISŁAWÓW przejść do obrony w pasie: GARWOLIN, DOBRZYNIEC /7630/ wył. KOTUŃ /8272/, wył. KUDELCZYN /0282/ i współdziałając z 20 DPanc nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku ŻELECHÓW, STANISŁAWÓW.

Główny wysiłek obrony dywizji skupić na kierunku: MIASTKÓW KOŚCIELNY /5157/, MIŃSK MAZOWIECKI.

Dywizję ugrupować w dwa rzuty mając w pierwszym rzucie 12, 10 i 11 pz w drugim 4 pcz.

3. Na prawo 12 pz przechodzi do obrony rejonu: GARWOLIN, PARYSÓW /6046/, GOCLAW /6438/ z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: CHĘCINY /4951/, GRĘBISZEW /7734/.
Linia rozgraniczenia: WLICHTA /5648b/ wył. BUDY WIELGOLESKIE /6848/ wył. NOWY ZGLECHÓW /7446/.
SD - CZECHY /5840c/.

Na lewo 11 pz przechodzi do obrony rejonu: JERUZAL /7058/
wyż. KOTUŃ, BOJMIE /8464/.

Z pozycją ubezpieczeń bojowych na rubieży: płn. 1 km kol. BORKI
/6660/ JEDLINA /6862/, BRODKI /7064/.

Z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w
kierunku: WODYNIE /6867/, MROZY /8155/.

Linia rozgraniczenia: wyż. JERUZAL, MŁ. WIEŚ /7656/, GUZEW /7858/
SD - TOPÓR /7662/.

W przodzie działa 4 pcz z zadaniem zorganizowania częścią
sił osłony i umożliwienia organizacji pozycji przedniej przez
10 pz na kierunku: CHROMIN /5956/, WIELGOLAS /6750/, po czym od
16.00 21.3 wycofania całości sił z przedpola, ześrodkowania
w rejonie: GŁUPANKA /7038/, ŁĘKAWICA /7644/, MIKANÓW /7840/
i działanie jako drugi rzut dywizji w gotowości do wykonania
kontrataków:

- w kierunku: PUZNÓWKA /6038/, WLICHTA, z rubieży nr 1:
LIPOWKI /5838/, ŻELAZNA /6238/;

- w kierunku: ŻAKÓWEK /7046/, DĄBRÓWKA /6858/ z rubieży nr 2:
DROZDÓWKA /6846/, UJAZDÓW /7248o/

lub niszczenie ozołgów nieprzyjaciela, które wdarły się w głąb
obrony z rubieży ogniowych:

nr 1 WOLA STAROGRODZKA ⁶³ /6242/ STODZEW /6446/

nr 2 ŚWIĘTOCHY /7246/, POSIADAŁY /7448/

względnie przejście do obrony kolejnej rubieży: GŁUPIANKA,
SIENNICA, ŁĘKAWICA.

SD - WOJCIECHÓWKA /7640/.

4. 10 pz z 32, 33 adah, plsap z 1 ksap 2/3 ABSap bronić rejonu:
WLICHTA, wyż. JERUZAL, PIASECZNO /7452/ nie dopuścić do przer-
wania się nieprzyjaciela w kierunku: CHROMIN /5956/, WOJCIE-
CHÓW /8045/.

Zorganizować pozycję przednią na rubieży: kol. GOZD /6151/
STRACHOMIN /6560/. Ostateczna rubież oporu: CEGŁÓW, WOLA RAFA-
ŁOWSKA /8054/.

5. Wojska rakietowe i artyleria dywizji:

a/ Na korzyść pułku dywizja wykona uderzenie rakietami klasycz-
nymi na stanowisko dowodzenia 2 BPanc "A".

b/ DGA w okresie podchodzenia nieprzyjaciela i walki o przedni
skraj wspiera pułk ogniem dywizjonu.

Zwalczają:

- artylerię nieprzyjaciela w rejonie płn. BOROWIE /5852/;
 - podchodzące kolumny piechoty na kierunku BOROWIE, CHYŻYNY /6550/;
 - wykonuje ogień zmasowany MARS w rejonie DEBE MAŁE i SATURN w rejonie LATOWICZ.
- c/ OPpanc dywizji w rejonie obrony 10 pż niszczy środki pancerne nieprzyjaciela z rubieży ogniowych:
- nr 4 - PIASKI /7249/, wzg.171,2 /7351/
 - nr 5 - wzg.162,3 /7456/ KOŁACZ /7257/
 - nr 6 - SOKOŁÓW /7854/, LUBOMIN MAŁY /7856/.

Lotnictwo:

- a/ Lotnictwo myśliwsko - szturmowe
- W dniu 21.3 obezwładnia kolumny nieprzyjaciela w rejonie przepraw na WIŚLE.
- W dniu 22.3 wykonuje uderzenie na nieprzyjaciela podczas rozwijania się w kolumny batalionowe.
- Wspiera kontratak drugiego rzutu dywizji.
- b/ Lotnictwo wojsk lądowych:
- wysiłkiem jednego eskadrolotu wspiera walkę na pozycji przedniej.
- c/ Ponadto na korzyść pułku lotnictwo wykona uderzenie 1 e/1 lotnictwa wojsk lądowych zgodnie z decyzją dowódcy 10 pż.

7. SD - ZGLECHÓW /7445/ czynne od 16.00 21.3.
8. Gotowość systemu ognia 17.30 21.3.
Gotowość obrony 4.00 22.3.
9. Zastępcy - dowódca 10 pż;
- dowódca 4 pż.
10. Meldunki przedstawiać o:
 - gotowości systemu ognia;
 - organizacji pozycji przedniej;
 - gotowości obrony;
 - rozpoczęciu natarcia przez nieprzyjaciela.

14.00 21.3. zadanie na SD
15.00 21.30 meldowanie na SD 10 pz
do 17.30 21.3 goty ogonek
do 4.00 22.3 goty web struktury iuz 15.00

- 7 -

IV

Dodatkowo dowódcy 10 pz wiadomo:

1. Celem otrzymania zadania dowódca 10° pz został wezwany na SD pułku w rej. KICZKI, które otrzymał w obecności Szefa Sztabu i starszego oficera operacyjnego. Walką pułku kieruje z-ca ds. liniowych z SDO.
2. Meldowanie decyzji do obrony 19.00 21.3 na SD pułku.
3. 10 pz wyposażony w BWP /ukompletowanie 80%/.
4. W batalionie czołgów pierwsze plutony oraz dowódcy kompanii czołgów i batalionu wyposażeni w czołgi T-72.
5. Wschód słońca - 5.35, świt 4.55.
Zachód słońca - 17.52, zmrok 18.30.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:

a/ Regulaminy i podręczniki

- "Regulamin walki"/dywizja - pułk/ - rozdział IV.
str. 55-84; rozdział VIII, str.222-251;
- podręcznik "Taktyka ogólna" rozdział XI, str.243,270,
rozdział XVI, str. 270-288;
- podręcznik "Działania bojowe pułku /pz, poz/" rozdz.IV,
str.153-201;

b/ notatki z wykładu

c/ założenia wraz z załącznikami.

2. Do zajęcia nr 1 przygotować:

a/ wrysować na mapę:

- położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu
na 14.00 21.3;
- zadanie 10 pz i sąsiadów.

b/ w roli dowódcy 10 pz:

- przeanalizować zadanie;
- dokonać kalkulacji czasu;
- zapoznać oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb
z wnioskami z analizy zadania;
- wydać wytyczne dla oficerów sztabu do przygotowania
danych do decyzji i do opracowania zarządzeń wstępnych
dla pododdziałów;

c/ w roli Szefa Sztabu pułku:

- opracować zarządzenie wstępne dla dowódcy 2 bp.

Uwaga: zarządzenie wstępne dla dowódcy 2 bp opracować w zeszytach kontrolnych.

3. Do pozostałych zajęć wytyczne wydadzą wykładowcy.

Załączniki:

1. Szkic położenia wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu na 14.00 21.3.
2. Zestawienie stanu osobowego i sprzętu 10 pz.
3. Zarządzenie zastępcy dowódcy 4 DZ ds. politycznych.
4. Sytuacja rozpoznawcza.
Zarządzenie do rozpoznania sztabu 4 DZ.
5. Sytuacja tyłowa.
6. Zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego 4 DZ.
Sytuacja inżynierska.
7. Sytuacja łączności.
8. Zarządzenie o obronie przeciwlotniczej 4 DZ.
Sytuacja OPL.
9. Zarządzenie szefa artylerii 4 DZ.
Sytuacja artyleryjska.
10. Sytuacja radioelektroniczna.

OPRACOWAŁ

płk dypl. Edward WODYK

Wydrukowano w 600 egz

Egz. nr 1-70 opr.metod.

Egz. nr 71-600 Bibl.Gł.OZS

Wyk. płk Wodyk

Nr 0152/0705/WW

Kor.J.T.

Załącznik nr 2
do załozenia nr 1
Ćwiczenie nr 104/G

ZESTAWIENIE

stanu osobowego i sprzętu 10 pz o godz. 14.00 21.3.

Podod- działy	STAN OSOBOWY				W Y P O S A Ż E N I E																			
	Oficerów	chorążych	podoficer.	szeregow.	Razem	Czołg T-55	Czołg T-72	BWP	SKOT-2A	BRDM-2	120 mm moźdz.	122 mm hb samobieżne	wyrzutnie 2P27	wyrzutnie rak. plot S-1M	zestaw plot S-2M	armata plot 23-2	samochoły osob. -ter.	samochoły cieżarowe	samochoły specjalne	ciągniki pancerne	motocykle	przyczepy P-3	kuchnie polowe	
1 bp	20	7	37	253	317	-	-	25	3	-	5	-	-	-	3	2	-	8	6	-	-	-	1	2
2 bp	19	7	32	264	322	-	-	24	2	-	4	-	-	-	3	1	-	7	6	-	-	-	1	2
3 bp	19	6	40	274	338	-	-	25	3	-	5	-	-	-	4	2	-	7	7	-	-	-	1	3
bcz	18	4	28	110	160	25	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	1	-	-	-	1	1
bhb	5	3	15	33	56	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
bappanc	1	2	7	20	30	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
baplot	4	3	20	25	52	-	-	-	1	4	-	-	-	4	-	5	1	2	7	-	-	1	-	-
krem	1	-	20	52	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	15	3	-	-	2	-
kzaop	2	1	17	50	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	6	-	-	-	3	2
km	3	1	3	13	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5	-	-	-	12	1
pozostałe	35	6	30	150	211	-	-	5	8	-	-	-	-	-	-	-	5	15	12	-	-	4	3	1
Razem	127	40	249	1234	1589	25	9	79	17	4	19	5	5	4	10	10	9	90	65	3	5	24	12	

OPRACOWAŁ

kpt. dypl. Władysław ŁODZIANA

ZARZADZENIE

ZASTĘPCY DOWÓDCY 4 DZ DO SPRAW POLITYCZNYCH .
Nr 1. SD PODDĘBNIAK /7549/. DNIA 21.3.78, godz.14.00
MAPA 1:50000

Realizując swoje agresywne cele wobec krajów socjalistycznych państwa NATO rozpoczęły i intensyfikują agresywne działania wojenne w Europie.

Wykorzystując masowe uderzenia broni jądrowej, lotnictwa, artylerii i broni pancernej związki taktyczne i jednostki NATO przełamaly rubieże obronne i wdarły się na terytorium naszego kraju. Początkowe powodzenie wojsk przeciwnika w wyniku aktywnych przeciwdziałań zostało zlokalizowane i powstrzymane. Wojska Układu Warszawskiego po przegrupowaniu sił przejęły inicjatywę i przeszły do działań zaczepnych.

4 DZ w ramach operacji zaczepnej 3 armii przechodzi do obrony celem osłony jej lewego skrzydła z zadaniem niedopuszczenia do przecięcia dróg komunikacji i ugrupowania nacierającej armii. Wraz z działaniami bojowymi, nieprzyjaciel prowadzi szeroko zakrojone akcje propagandowo-psychologiczne i dywersyjne przeciw walczącym wojskom naszej dywizji oraz wobec ludności cywilnej w rejonach działań. Główne ostrze tej działalności skierowane jest na podważenie zaufania do kierownictwa partyjno-państwowego naszego kraju, siania nieufności do wojsk sojuszniczych, wywoływania chaosu, dezinformacji, niezadowolenia i pogłębianie stanu zagrożenia wśród naszych wojsk.

W pracy indoktrynacyjnej wśród swoich wojsk przeciwnik wykorzystuje szczególnie aktywnie przejściowe powodzenia i skutki uderzeń jądrowych w celu utrwalenia i pogłębienia nienawiści do komunizmu oraz woli walki w imię "wyzwolenia" narodów Europy wschodniej.

Wśród stanów osobowych 4 DZ panuje zdecydowana wola walki, wysoki stan moralno-polityczny i należyty stopień dyscypliny i odporności na destruktywne oddziaływanie uderzeń broni jądrowej. Wszystkie dotychczasowe zadania wykonywane są wzorowo z pełnym poświęceniem i ofiarnością.

W związku z zaistniałą sytuacją w celu pełnego wykonania stojących przed wojskami dywizji zadań.

ZARZĄDZAM

1. Zintensyfikować całość pracy partyjno-politycznej i dowódczo-organizacyjnej w celu systematycznego i pełnego wyjaśnienia stanom osobowym aktualnej sytuacji polityczno-militarnej oraz celów prowadzonych działań i na tej bazie utrwalać postawy wysokiej ideowości, zaangażowania, ofiarności, męstwa, odwagi i nienawiści do agresora.
2. W pracy propagandowo-agitacyjnej operatywnie popularyzować oraz umacniać braterstwo broni z żołnierzami Armii Radzieckiej i NRD wskazywać, że rozbitcie wojsk przeciwnika oraz wyparcie go poza granice obozu socjalistycznego jest głównym obowiązkiem patriotycznym i internacjonalistycznym każdego żołnierza dywizji.
3. Wszystkimi środkami oddziaływania wychowawczo-propagandowego umacniać wśród stanów osobowych zaufanie do dowódców, przekonanie o konieczności ścisłego współdziałania wszystkich rodzajów wojsk oraz o sile i skuteczności posiadanego uzbrojenia i sprzętu bojowego.
4. Wyczulić wszystkie ogniwa dowodzenia i kierowania na zdecydowane przeciwdziałanie prowadzonej przez organa wojny psychologicznej przeciwnika dywersji ideowo-politycznej, zwłaszcza przy pomocy materiałów ulotnych i rozgłośni elektroakustycznych.
5. Utrwalać wysoką gotowość i odporność moralno-polityczną wojsk do działań w warunkach użycia broni masowego rażenia, oraz dużej ilości czołgów i śmigłowców bojowych.
Upowszechniać najlepsze sposoby niszczenia tych środków walki przeciwnika i skutecznej obrony przed BMR.
6. Umiejętnie popularyzować bohaterskie czyny i szczególnie skuteczne działanie w walce z przeciwnikiem pojedynczych

żołnierzy, zespołów i pododdziałów.

Operatywnie informować stany osobowe o sukcesach naszych wojsk na innych odcinkach frontu i sytuacji w głębi kraju.

Ponadto w 10 pz:

- a/ prowadzić intensywną pracę mającą na celu wyjaśnienie i pełne zrozumienie przez wszystkich żołnierzy konieczności i celowości chwilowego przejścia pułku do obrony, wskazując, że od wykonania zadania przez pułk /ze względu na fakt iż działa on w rejonie głównego wysiłku obrony dywizji/ zależało będzie w dużej mierze wykonanie zadania przez dywizję i tym samym powodzenie natarcia głównych sił armii.
- b/ poprzez wszystkie formy pracy propagandowo-agitacyjnej mobilizować żołnierzy do szybkiej i należytej rozbudowy rejonu obrony, sprawnego dowozu amunicji i zaopatrzenia.
- c/ szczególny wysiłek dowódców, aparatu politycznego i aktywu skoncentrować na jak najlepszą rozbudowę systemu ognia, a głównie ppanc oraz organizację współdziałania.
- d/ szczególnie wyczulić stan osobowy na problemy pełnego maskowania wizualnego stanowisk ogniowych i dowodzenia oraz maskowania radioelektronicznego.

Przedsięwzięcia WP Dywizji na rzecz 10 pz:

- a/ dostarczenie odpowiednich materiałów propagandowych i ulotek związanych tematycznie z zadaniem wykonywanym przez pułk.
- b/ dostarczenie charakterystyki stanu moralno-politycznego i socjologicznego podchodzących do przeciwuderzenia niektórych brygad 2DPanc.
- c/ skierowanie st.instruktora WP dywizji w celu prowadzenia bezpośredniej pracy politycznej w szczególnie ważnych elementach ugrupowania pułku.

MELDUNKI SKŁADAĆ:

- a/ całokształtowe - wg obowiązujących punktów do godz.18.00 według stanu na godz. 16.00.

b/ doraźne - dotyczące szczególnie ważnych wydarzeń bojowych i politycznych, natychmiast.

ZASTĘPCA DOWÓDCY DZ
ds.politycznych

.....

Opracował:

ppłk dr Adam ROSTOWSKI

Sprawdził:

KIEROWNIK ZAKŁADU PRACY
PARTYJNO - POLITYCZNEJ

płk mgr Kazimierz GŁODOWSKI

P O U F N E

Egz.nr

Załącznik nr 3

do założenia nr 1
Ćwiczenie nr 104/G

SYTUACJA POLITYCZNO-MILITARNA
ORAZ DODATKOWE DANE O NIEPRZYJACIELU I WOJSKACH WŁASNYCH
DO ĆWICZENIA Nr 104/G

Na podstawie posiadanego rozpoznania, uzyskanych meldunków oraz udziału zastępcy dowódcy pułku ds. politycznych w odprawie u Szefa wydziału politycznego dywizji wiadomym jest, że:

1. We wszystkich krajach Europy Zachodniej prowadzona jest od pierwszych chwil rozpoczęcia agresji ożywiona kampania propagandowa wobec własnych społeczeństw przy pomocy środków masowego przekazu. Głównym celem tej kampanii jest konsolidacja społeczeństw wokół realizacji agresywnych celów i wykazanie iż, winę za wybuch wojny oraz użycie broni jądrowej ponoszą państwa Układu Warszawskiego. W pracy propagandowej szermuje się zwłaszcza hasłami antykomunistycznymi, wzywa do obrony "zachodniej cywilizacji", burżuazyjnej demokracji, własności prywatnej i religii.
- Wszystkie ośrodki radiowej dywersji ideologicznej jak "Wolna Europa", "Swoboda", "Głos Ameryki", a także rozgłośnie pozostałych państw NATO zwiększyły swoją aktywność, a w przekazywanych treściach dąży się szczególnie do wytworzenia w naszym społeczeństwie nastrojów podważających zaufanie do kierownictwa partyjno-rządowego, słuszności naszych sojuszków obronnych, pozyskiwania i aktywizowania wrogich socjalizmowi grup i środowisk. W transmitowanych audycjach operuje się szeroko kłamstwem i kamufażem mając na celu wytwarzanie nastrojów paniki w wielkich aglomeracjach miejskich /ostrzega się np. ludność poszczególnych ośrodków o mających nastąpić rzekomo uderzeniach jądrowych/, dezorganizację życia społeczno-gospodarczego, zakłóceń w komunikacji oraz wytworzenie atmosfery oporu wobec zarządzeń władz administracyjnych i wojskowych.
- We wszystkich krajach NATO narasta jednocześnie terror policyjny, a zwłaszcza represje wobec działaczy partii komunistycznych i innych sił postępowych. Szeroko lansowane jest hasło o "zagrożeniu od wewnątrz".

- Ośrodki wojny psychologicznej NATO - strategiczne i taktyczne - rozwijają szczególną aktywność wobec wojsk naszej armii.

W przekazywanych treściach dąży się głównie do podważania zaufania do dowódców, siania niewiary w wartość posiadanego sprzętu bojowego, wywoływania nieufności do wojsk sojuszniczych, rezygnacji z dalszej walki i przechodzenia na stronę podchodzących wojsk USA. W skali masowej, przy pomocy lotnictwa, balonów i wyrzutni rozpowszechniane są różnego rodzaju druki ulotne o treści polityczno-psychologicznej, a także sfałszowane rozkazy wyjazdu, przepustki i inne zaświadczenia wojskowe.

2. Z zarysowującego się rozwoju sytuacji operacyjno-taktycznej wynika, że:

Na rejon obrony 4 DZ nacierać będą najprawdopodobniej jednostki 2 DPanc /USA/.

Aktualnie w bezpośredniej styczności bojowej znajduje się 15BPanc /RFN/. Z posiadanych przez sztab wiadomości, informacji wydziału politycznego, danych zawartych w biuletynach i w innych dostępnych materiałach wiadomo, że:

- 2 DPanc wchodzi w skład odwodów strategicznych NATO i została przerzucona w ostatnich dniach z USA na SETDW. Na terenie RFN wyposażona została w sprzęt ciężki i uzbrojenie oraz skierowana w trybie przyspieszonym do działań. Do szczególnie elitarnych jednostek 2 DPanc należą 2 i 3 BPanc. Brygady te nie brały do tej pory bezpośredniego udziału w walce lecz fakt, że ponad 60% kadry i 40% żołnierzy posiada doświadczenie bojowe z okresu walk w Wietnamie pozwala zakładać, że brygady jako całość posiadają pewne doświadczenie bojowe.

Należy jednak uwzględnić fakt, że było ono zdobywane w innych warunkach klimatyczno-geograficznych i społeczno-socjologicznych.

- Stan osobowy brygady składa się w 100% z żołnierzy zawodowych, bardzo dobrze wyszkolonych i przygotowanych do działań.

Oficerowie od szczebla sztabu dywizji posiadają wykształcenie akademickie lub wyższe kursy wojskowe. Zdecydowana większość kadry oficerskiej związana ściśle z polityczną, ekonomiczną lub militarną elitą władzy w pełni akceptuje i realizuje praktycznie agresywną politykę USA. Korpus podoficerski tych brygad składa się z żołnierzy zawodowych posiadających w 80% ponad 10-15 letni staż służby i spore doświadczenie bojowe zdobyte w Wietnamie.

Poziom ogólnego przygotowania i społeczno-polityczne wyrobienie tej grupy osobowej jest stosunkowo niskie, lecz ich postawy cechuje pełne przekonanie o słuszności polityki USA i głęboki antykomunizm. Stan wyszkolenia i umiejętności dowódczo-organizacyjne oceniane są na poziomie dobrym. Stosunek do szeregowców charakteryzuje się swoistą dozą dystansu i nadmiernym formalizmem, co doprowadza dość często do starć oraz zadrażnień w czasie służby, a zwłaszcza w życiu poza służbowym i jest źródłem licznych konfliktów w tych relacjach.

- Stan wiedzy o faktycznym układzie stosunków w świecie i wyrobienie społeczno-polityczne szeregowców oceniane są na poziomie niskim. Jednak ich postawy kształtowane w toku długiego okresu indoktrynacji ideologicznej cechuje antykomunizm i pełne przekonanie o wyższości kapitalistycznego porządku społecznego. Zdecydowana większość szeregowców wywodzi się z najniższych warstw, a spora część z tzw. marginesu społecznego i wstąpiła do służby zawodowej z pobudek praktycznych jak np. stosunkowo wysokie zarobki, przekonanie o lekkim życiu, możliwość zwiedzenia świata, żądza przygód i wywyżczenia się. Około 30% szeregowców to Amerykanie pochodzenia murzyńskiego. Na tym tle utrzymuje się w tym środowisku liczne animozje i antagonizmy, które przybierają często wyraz ostrych konfliktów. Do tej pory nie udało się uzyskać rozpoznania czy w składzie jednostek 2 DPanc znajdują się żołnierze wywodzący się ze środowisk Polonii amerykańskiej.
- Stan osobowy brygad 2DPanc brał kilkakrotnie udział w ćwiczeniach polegających na lotniczym przerzucie do Europy i praktycznych działaniach na terenie RFN. W ramach tych ćwiczeń brygada zdobyła umiejętności współdziałania z jednostkami Bundeswehry.
- Od chwili rozpoczęcia agresji jednostki 2 DPanc nie brały udziału w działaniach bojowych. Aktualnie znajdują się po prawie dwóch dobach marszu z rejonów koncentracji i pobierania sprzętu w RFN do rejonu działań. Na część podchodzących jednostek 2 DPanc zostały wykonane uderzenia jądrowe, w ich wyniku od 2-3 batalionów dywizji zostało wyeliminowanych z działań.

- Z danych uzyskanych w wydziale politycznym 4 dywizji i prowadzonego nasłuchu wiadomo jest, że życie społeczno-polityczne i gospodarcze w naszym kraju oraz na zapleczu frontu nie uległo większym zakłóceniom. Społeczeństwo pod kierownictwem partii i rządu solidaryzuje się z celami prowadzonej walki i zdecydowanie potępia agresywne poczynania NATO. Sprawnie działa system obrony cywilnej. Należyte funkcjonowanie poczty polowej zabezpiecza dotarcie do żołnierzy jednostek dywizji listów i innych przesyłek z kraju.

- 10 pz bronić ma rejonu wyż. Transbur, wyż. Nowy Zglechów, wyż. Borki, wyż. Mała Wieś. Ludność tego terenu jest jednolita pod względem narodowościowym i pozytywnie ustosunkowana do żołnierzy naszej armii.

Pod względem stanu moralno-politycznego, dyscypliny pododdziałów 10 pz prezentują się dobrze.

Wysoki poziom wyszkolenia i gotowości bojowej w pełni zweryfikowała dotychczasowa praktyka działania pułku. Dowództwo i sztab pułku z zadań wywiązuje się bez zastrzeżeń.

Kadrę zawodową i żołnierzy służby zasadniczej cechuje wysoki stopień dojrzałości politycznej o czym świadczy duże zaangażowanie oraz wzorowe wykonywanie swoich obowiązków w dotychczasowych działaniach.

- Z pododdziałów 10 pz najwyżej oceniane są wartości bojowe i stan moralno-polityczny 3 i 1 bpsz oraz bez. W pozostałych pododdziałach wartości moralno-bojowe, dyscyplina i nastroje nie budzą istotnych zastrzeżeń, ale stwierdzono tam pewne niedomagania takie jak: brak troski o sprzęt w artylerii, naruszanie zasad pracy w eterze w kompanii łączności i pojedyncze wypadki samowolnych oddaleń w pododdziałach tyłowych.

- Stan psychologicznego uodpornienia żołnierzy pułku na działanie w warunkach użycia przez npla broni jądrowej kształtuje się do tej pory na poziomie zadowalającym. Niemniej jednak w szeregu wypowiedziach, dyskusjach i zapytaniach dają znać o sobie nastroje pewnej obawy, zagrożenia i niepewności. Występuje to zwłaszcza wśród żołnierzy rezerwistów, którzy przybyli na uzupełnienie pułku.

- Jednocześnie w okresie ostatniej doby stwierdzono następujące fakty:
 - a/ na drogach przemarszu pierwszorzutowych batalionów pułku stwierdzono działania grup dywersyjno-rozpoznawczych, które starały się dezorganizować przemarsz naszych pododdziałów.
 - b/ w rejonie Mała Wieś grupa samoobrony ujawniła i wspólnie z żołnierzami pułku zlikwidowała grupę rozpoznawczą npla.
 - c/ do sieci radiowych dywizji i pułku włączały się obce radiostacje przekazując fałszywe polecenia, zadania i informacje.
- U kilku żołnierzy 2 bz oraz w pododdziałach zabezpieczenia tyłowego stwierdzono wypadki przechowywania fałszywych rozkazów wyjazdu, przepustek oraz tzw. "przepustek do niewoli" rzucanych przez organa wojny psychologicznej npla.

Ponadto wśród większości żołnierzy służby zasadniczej i rezerwy, a także wśród części kadry zawodowej stwierdza się rosnące zapotrzebowanie na informacje o sytuacji w kraju i na innych odcinkach frontu.

Opracował

ppłk dr Adam ROSTOWSKI

Sprawdził
SZEF ZAKŁADU PRACY PARTYJNO-POLIT.

płk mgr Kazimierz GŁODOWSKI

Załącznik nr 4
do założenia nr 1
do ćwiczenia 104/G

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA

I.

Położenie i charakter działań npla - załącznik nr 1 do założenia głównego: "Położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela na 14.00 21.3.

Ponadto do 14.00 21.3 do starszego oficera rozpoznania 10 pz wpłynęły następujące wiadomości:

a/ Ze sztabu 4 DZ:

- wykryto pracę radiostacji KF w rejonie: SAMORZĄDKI /4551/ z radiostacją w m.MIASTKÓW STARY /5354/;

- przechwycono wzmożoną wymianę korespondencji w języku niemieckim za pomocą rstacji SEM-25 między rstacją główną pracującą w m.ROŻA STARA /6173/ a radiostacją w m. KOŁODZIAŻ/;

- w rejonie 5 km zach.STARE ZADYBIE /3664/ stwierdzono obecność pododdziału rozpoznawczego o oznakowaniu transporterów 6A4CAV-B18 i B15;

- na drodze z GRABOWA SZLACHECKIEGO /3076/ do KARCZMISK /2770/ stwierdzono przemarsz 5 transporterów M-114.

- prawdopodobny skład 6 KA /A/: 4 DZ /1,2 BZ; 3 BPanc; 4 pa/, 2 DPanc /1 BZ - 1/1 bcz, 2/1 bcz, dań 155 mm; 2 BPanc - 3/1 bcz, 3/1, 4/1 bcz, dań 155 mm; 3 BPanc - 4/1 bcz, 5/1, 6/1 bcz, dań 155 mm; 2 pa; 142 bl; 2/1 br/, jednostki korpuśne: 4 rppanc, 1/444 d "L", 42 GAPol/ 1/42 d "L", 2/4 da 175 mm, 2/76 dh 203/2 mm/ 6 bst, 434 ksz.

b/ ze sztabu 11 pz:

- wykryto marsz 12 czołgów "LEOPARD -2" po drodze z ROS /6472/ do ZGÓRZNICY /6167/ czołem w m. TOCZYSKA /6369/;

- marsz kolumny radiostacji i wozów dowodzenia z m.WODYNIE w kierunku STOCZKA ŁUKOWSKIEGO;

- prowadzenie ognia około dwóch baterii artylerii hb 155 z rejonu płn.wsch.SEROCZYN /6563/.

c/ ze sztabu 4 pcz:

- przed frontem nacierających pododdziałów pułku w oparciu o dogodne rubieże terenowe bronią się pododdziały 153 bcz.
Wykryto: SD batalionu w rejonie KAMIONKA /5551/, SO moździerz 120 mm - 1 km pld WILCHA /5748/;

- wykryto marsz kppanc w kierunku m.BOROWIE /5752/.

d/ od własnych pododdziałów:

- napotkano silny ogień środków ppano /MILAN i SS-11/ z rejonu wzg. 179,4 /6160/ oraz zabudowań wsch. ZEBRACZKA /6461/;

- PR-2 śledzi grupowanie się pododdziałów zmechanizowanych w rejonie płn-wsch STOCZEK ŁUKOWSKI o oznakowaniu sprzętu brązowym rombem z białym górnym rogiem i niebieskim znakiem w środku;

- PR-1 wykrył SD w rejonie MIASTKÓW STARY /5354/ i obserwuje pracę maszyn inżynierskich wzdłuż południowego brzegu rz. WILGA w rejonie OZIEMKÓWKA /5452/.

II.

W dotychczasowych działaniach kr 10 pz utraciła 2 samochody opancerzone BRDM-2.

W składzie PR-1 znajduje się drrinż, a w składzie PR-2 drrsk.

Odwód rozpoznania /dowódcą kr z plutonem piechoty/ znajduje się w składzie SD pułku.

III.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować

- materiał dotyczący organizacji i prowadzenia rozpoznania w obronie zawarty w podręczniku - nr bibl.015118;

- skrypt "Organizacja, wyposażenie i możliwości pododdziałów rozpoznawczych pułku, dywizji i armii", str. 5-18 - nr bibl. 022613;

- Kompendium sił zbrojnych państw NATO - nr bibl. 018314;

- Znaki rozpoznawcze sił lądowych RFN /jawne/ - nr bibl. R/1506;

- Notatki z wykładów.

2. Do zajęcia nr 3/RW

- w roli starszego oficera rozpoznania 10 pz dokonać oceny sił i możliwości npla;
- być gotowym do przedstawienia meldunku w języku polskim i rosyjskim oraz uzasadnienia jego treści kalkulacjami.

3. Do zajęcia nr 16 c/RW

- dokonać oceny npla w zaistniałej sytuacji taktycznej /włamanie się npla w ugrupowanie obronne batalionów pierwszego rzutu 10 pz/;
- być gotowym do przedstawienia meldunku st. oficera rozpoznania 10 pz i postawienia dodatkowych zadań podległym elementom rozpoznawczym.

Ponadto grupy ogólnowojskowe opracowują graficzny plan rozpoznania na kalce technicznej, a załączniki do planu w notatkach.

Opracował

ppłk dypl. St. TORBA

Sprawdził

płk dypl. M. WILIŃSKI

SZEF SZTABU 10 pz

Zarządzenie do rozpoznania sztabu 4 DZ Nr 03 SD PODDĘBNIAK
/7549/ 14.00 21.3.
Mapa 1 : 50 000.

- I. "ZACHODNI" na kierunku: WĘGRÓW, GARWOLIN załamali częściowo natarcie naszych wojsk i zdołali utrzymać rejon na wschód od WISŁY: MIĘDZYRZEC PODL., SIEDLCE, WILGA. Na kierunku natarcia dywizji działania opóźniające prowadzą pododdziały 15 i 44BPanc /NZ/. Pododdziały te dążą do utrzymania dogodnych rubieży w celu zabezpieczenia wykonania przeciwuderzenia siłami 6 KA /N/ prawdopodobnie w kierunku: ŻELECHÓW /4262/, STANISŁAWÓW /9536/.
- II. W związku z zadaniem organizacji obrony dowódca dywizji nakazał: Rozpoznanie prowadzić w pasie: NOWY ZGLECHÓW /7446/, UNIN/5348/, GUZEW /7958/, STOCZEK ŁUKOWSKI /5966/. Główny wysiłek rozpoznania skupić w rejonie: STOCZEK ŁUKOWSKI, BOROWIE /5753/, LATOWICZ /6655/.

Zadania do rozpoznania:

1. Do czasu rozpoczęcia natarcia przez npla:
 - ustalić zmiany zachodzące w ugrupowaniu npla przed frontem pułku;
 - wykryć rejony rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej i artylerii klasycznej oraz śledzić kierunki ich przegrupowania, określić czas wprowadzania kolejnych pododdziałów artylerii;
 - ustalić czas, kierunki przegrupowania i rubieże rozwinięcia oraz skład i ugrupowanie wojsk podchodzących z głębi.
2. W czasie prowadzenia walki obronnej:
 - określić skład zgrupowań uderzeniowych npla oraz ustalić kierunek głównego uderzenia;
 - śledzić rozmieszczenie i przegrupowanie środków napadu jądrowego npla;
 - ustalić czas i kierunki przegrupowania artylerii i moździerzy npla na kolejne SO;
 - śledzić kierunki podchodzenia kolejnych sił npla, ustalić czas i rubież wprowadzenia ich do walki.

Na prawo prowadzi rozpoznanie 12 pz.

Na lewo prowadzi rozpoznanie 11 pz.

W ugrupowaniu przeciwnika prowadzi rozpoznanie SPR-1 4 DZ na kierunku: MIASTKÓW KOŚCIELNY /5056/, OKRZEJA /3575/.

Rozwijanie wojsk oraz atak npla na kierunku: MIASTKÓW KOŚCIELNY, KICZKI /7260/ rozpoznaje śmigłowiec Mi-2 "PELIKAN 3" przekazując wyniki obserwacji na = 370 MHz.

Dane radiowe, hasła i znaki rozpoznawcze - jak dotychczas.

Meldunki przedstawić:

- dobowe o 20.00 z godz. 19.00;

- okresowe co 4 godziny;

- o wykryciu środków napadu jądrowego i wykonaniu kolejnych zadań - natychmiast.

SZEF WYDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO

SZEF SZTABU 4 DZ

.....

.....

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

ppłk dypl. St. TORBA

płk dypl. M. WILIŃSKI

SYTUACJA TYŁOWA 10 pz na 14.00 21.3.

I.

1. Rozmieszczenie tyłów 10 pz:
 - a. TSD 1 kzaop w marszu na drodze WIERZBNO, KAŁUSZYN, czołem kolumny dochodzi do KAŁUSZYNA. Planowany rejon rozmieszczenia: WOLA STANISŁAWOWSKA, SKUPIE KOL. WALISKA.
 - b. PPM rozwinięty w m. CEGŁÓW, planowany rejon przemieszczenia: WIELGOLAS.
 - c. GRE nr 1 w m. DĄBRÓWSKA, wykonuje remont BWP.
 - d. GRE nr 2 w m. KAMIONKA /6952/.
2. W kompanii zaopatrzenia znajdują się pełne zapasy środków materiałowych. O 12.30 21.3 wysłane do 3 bp samochody z amunicją w ilości:

- strzelecka	- 2,0 t;
- strzelecka pokładowa	- 1,5 t;
- moździerzowa	- 4,5 t;
- czołgowa /PG-15W/	- 5,0 t;
- przeciwlotnicza	- 0,8 t;
- PPK /9M14M/	- 1,8 t.
3. Z meldunków dowódców pododdziałów, które wpłynęły na TSD 10 pz do 14.00 21.3 wynika, że stan zaopatrzenia jest następujący:
 - a. w zakresie amunicji średnio:

- w pododdziałach pierwszego rzutu	- 45%
- w pozostałych	- 75%.
 - b. w zakresie mps:

- do 13.00 21.3 zużyto około 0,15 jn benzyny i 0,20 jn oleju napędowego w czołgach i transporterach.
--
4. W okresie przygotowawczym do natarcia przeprowadzono w pojazdach gąsienicowych OT-2, a w pojazdach kołowych OT-1. Na 14.00 21.3 średni przebieg wozów bojowych wynosi 75 km, a samochodów 110 km. Stan techniczny pojazdów mechanicznych przedstawia załącznik nr 1.

Sprzęt techniczny wymagający remontu znajduje się w miejscach uszkodzenia w ugrupowaniu poszczególnych batalionów.

Do 13.00 21.3 zużyto: - 0,4 ZRB do czołgów,
- po 0,5 ZRB do BWP i SKOT,
- 0,7 ZRB do samochodów.

W batalionach I rzutu remont bieżący uszkodzonego sprzętu wykonują GRE pułkowe działające w ich ugrupowaniu bojowym.

5. Sytuacja medyczna:

W pasie natarcia pułku znajdują się skupiska porażonych

w ilości: - WIELGOLAS - 22,
- WYMYŚLE - 32,
- LATOWICZ - 25,
- STRACHOMIN - 18.

W PPM znajduje się 32 porażonych. Jeden samochód sanitarny z kompanii medycznej został uszkodzony; remont przewiduje się na około 3 godziny. W 2 bp samochód sanitarny zniszczony wraz z obsługą.

II.

Zastępcę dowódcy 10 pz do spraw techniki i zaopatrzenia wezwano na 14.00 21.3 na SD pułku, gdzie został zapoznany z zadaniem i otrzymał wyciąg z zarządzenia tyłowego 4 DZ, z którego wiadomo:

1. Rozmieszczenie tyłów dywizji:

- TSD: POLKÓW - SAGAŁY od 16.00 21.3;
- 4 bzaop: GRĘBKÓW, WIERZBNO, POLKÓW - SAGAŁY od 17.30 21.3.
Rejon zapasowy: PNIEWNIK, RABIANY, TRAWY;
- 4 brem rozwinie PZUS w CEGŁOWIE od 20.00 21.3;
- 4 bm rozwinie DPM w WOLI RAFAŁOWSKIEJ od 21.00 21.3.

2. Dywizyjne drogi dowozu i ewakuacji:

- nr 1: GRĘBKÓW, KAŁUSZYN, MROZY;
- nr 2: WIŚNIEW, JAKUBÓW, CEGŁÓW;
- rokada: GRODZISK, MROZY, CEGŁÓW.

3. W dniu 21.3 w godzinach wieczornych w rejon rozmieszczenia kzaop dowiezione zostaną transportem dywizji środki materiałowe /amunicja wszystkich rodzajów i mps/ na uzupełnienie pułku do pełnych norm zapasów ruchomych.

4. Remont bieżący uszkodzonego sprzętu technicznego wykonywać siłami i środkami kompanii remontowej pułku. Sprzęt wymagający RS i RG ewakuowany będzie do PZUS dywizji przez brem.
5. Na godz. 17.00 21.3 do PPM skierowany zostanie transport sanitarny w celu zabrania porażonych. W dniu 22.3 ewakuację porażonych z PPM prowadzić będzie 4 bm i mbw.

PRACA DO WYKONANIA:

1. Przystudiować założenie oraz materiały teoretyczne dotyczące zabezpieczenia tyłowego pułku w obronie /według wskazówek wykładowcy podanych na instruktażu/.
2. Wrysować dane z założenia na mapę.
3. Wrysować na mapę proponowaną organizację tyłów w obronie.
4. Przygotować się do referowania organizacji tyłów oraz organizacji zabezpieczenia medycznego i technicznego 10 pz w obronie, ze szczególnym uwzględnieniem ewakuacji ludzi i sprzętu.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Stan techniczny pojazdów mechanicznych 10 pz.

OPRACOWAŁ
ST.ASYSTENT KATEDRY TT

ppłk dypl. M. BŁASIAK

T A J N E

Egz.nr...

Załącznik nr 6
do załozenia nr 1
Ćwiczenia Nr 104/G

DOWÓDCA 10 pz

Zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 4 DZ Nr 01
SD dywizji w m. PODDĘBNIAK /7549/ 14.00 21.3
Mapa 1 : 50 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. Nieprzyjaciel w dotychczasowych walkach szeroko stosował minowanie narzutowe. Rozpoznanie ustaliło, że przegrupowuje on z głębi środki do torowania przejść w zaporach inżynieryjnych typu "Komplet M 173", "Żmija M3A1" oraz "M 157 Diamond Lill".
W rejonie lasu 2 km płn.zach. KUJAWY /5357/ wykryto ześrodkowanie samochodów i sprzętu inżynieryjnego nieprzyjaciela, głównie sprzętu drogowo-mostowego.
2. Główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego skupić na prawym skrzydle na:
 - rozbudowie fortyfikacyjnej punktów oporu i rejonów obrony;
 - rozbudowie zapór inżynieryjnych;
 - przygotowaniu i wykonaniu niszczeń.
3. Niszczenie drogi: WYMYŚLE /6654/; STAWEK /7255/; PODSKWARNE /7654/; CEGŁÓW /7950/ oraz obiektów drogowych znajdujących się na niej wymaga zgody dowódcy dywizji.
4. Na korzyść pułku dywizja wykonuje:
 - utrzymuje drogę defrontową na odcinku: skrzyżowanie dróg /7154/; KUFLEW /7455/; CEGŁÓW /7950/, JĘDRZEJÓW /8549/, z której pułk może korzystać.
 - OZap 4 DZ ma zaplanowane minowanie na rubieżach: Nr 4 wsch. KICZKI II; Nr 5 płn. STAWEK /7255/ oraz na rubieży zapasowej Nr 6 płd. DĄBRÓWKA /7855/;
 - przygotowuje do zniszczenia węzły i obiekty drogowe, utrzymuje je w gotowości do wysadzenia i niszczy na rozkaz dowódcy 4 DZ:

- skrzyżowanie dróg /7154/;
 - skrzyżowanie dróg /7554/;
 - most i węzeł dróg w m. CEGŁÓW;
 - rozbudowuje węzły zapór w rejonie LATOWICZ i WYMYŚLE;
 - do 1.00 22.3 na prawym skrzydle w rejonie obrony pułku ustawi 900 min ppano, miejsce uściśli szef saperów pułku.
Dowódca pododdziału minowania do 17.00 21.3 zamelduje się na SD pułku;
 - na okres od 21.00 21.3 do 1.00 22.3 do rozbudowy fortyfikacyjnej w rejonie obrony drugiego rzutu i na SD pułku przydziela się 1 koparkę BTM, 2 koparki KS-251, 2 spycharki D-157, które przybędą o godz. 20.30 21.3 wsch. PIASECZNO /7555/.
5. Do 18.30 21.3 do m. WALISKA /7053/ dowiezione zostaną dla pułku następujące środki inżynierskie: miny ppano - 2800 szt., ppiech PMD-6 - 1200 szt. i POMZ - 2M - 300 szt.; UMK-75 szt., sygnalizacyjne - 50 szt. oświetleniowe - 75 szt., pakiety zapór mało widocznych - 100 szt., materiał wybuchowy do zestawów Nr 64 - 30 kpl. i zestaw do kierowania wybuchami drogą radiową ZKW-1-1 szt. materiał wybuchowy - 1400 kg.
6. Prace inżynierskie pierwszej kolejności zakończyć do 4.00 22.3.
7. Meldunki składać:
- natychmiast: po odebraniu przydzielonych środków inżynierskich, po nawiązaniu współdziałania z pododdziałami wykonującymi prace na korzyść pułku i o poniesionych większych stratach;
 - okresowe na godz. 6.00 i 18.00 każdego dnia.

SZEF SAPERÓW 4 DZ

SZEF SZTABU 4 DZ

.....

.....

OPRACOWAŁ

płk mgr inż. Bronisław PAWŁOWSKI

SYTUACJA INŻYNIERYJNA NA 14.00 21.3.

1. Pododdziały wojsk inżynieryjnych pułku znajdują się w następującym położeniu:
 - ksap /bez plid, drrinż, dr.przewozu trałów i lemiesz/ maszeruje ze sztabem pułku po drodze POSIADAŁY /7549/, KICZKI II. Straty: 1 zabity, 3 porażonych, 1 samochód zniszczony.
 - OZR pułku /plid/ utrzymuje drogę PIASKI /7249/, JERUZAL /7158/ znajduje się na postoju w m. KICZKI II /7251/. Straty: 2 porażonych, uszkodzony 1 samochód;
 - drrinż. - IPO - działa w składzie SPR pułku;
 - dr przewozu trałów i lemiesz/ przegrupowuje się w składzie bez pułku.
2. Stan ukończenia ksap pułku w ludziach wynosi 92%.
3. Stan sprzętu i środków inżynieryjnych w pododdziałach pułku jest następujący:

Lp.	Maszyny i środki inżynieryjne	Jm.	ksap	Pododdziały	Skład pułku	Razem	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Spycharka BAT	szt.	1			1	
2.	Most towarzyszący BLG	"	2			2	1 uszkodzony
3.	Most towarzyszący SMT	"	1			1	1 zniszczony
4.	Lekkie pokrycia drogowe	mb	15			15	
5.	Elastyczne pokrycia drog.	"	25			25	
6.	Trały KMT-4	szt.	4			4	
7.	Trały KMT-5	"	3			3	1 uszkodzony
8.	USCz	"	3			3	
9.	Dźwig 5-8 t.	"	1			1	
10.	Wyrzutnie ŁWD - bez ładun.	"	3	2		5	
11.	UZ-2	kpl	10		15	25	
12.	Zestaw Nr 64	"		27		27	
13.	MW do zestawu Nr 64	"			27	27	
14.	Miny ppanc	szt.	40	120	490	650	

1	2	3	4	5	6	7	8
15.	Miny ppiech	szt.			300	300	
16.	Miny UMK	"			75	75	
17.	Miny oświetlające	"			70	70	
18.	Miny sygnalizacyjne	"			20	20	
19.	Ładunki kumulacyjne	"			30	30	
20.	Materiał wybuchowy	kg.	140		380	520	w tym 50 kg PMW

4. Do zajęć przygotować:

4.1. Przystudiować:

- założenia główne;
- zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego 4 DZ;
- "Zabezpieczenie inżynierskie walki". Str. 84-106.
Nr 013832;
- Ogólne zasady organizacji zabezpieczenia inż.walki i dowodzenia wojskami inż. Str.22-28 i 38-67.
Nr bibl.016022.
- Skrypt - "Zasady zabezpieczenia inżynierskiego obrony pułku". Nr Pf 59.
- notatki z wykładu.

4.2. Do zajęcia nr 7:

- w roli szefa saperów być w gotowości do przeprowadzenia analizy zadania i oceny położenia z wyciągnięciem wniosków do organizacji zabezpieczenia inżynierskiego działań;
- opracować na piśmie - w zeszytach - w j.rosyjskim meldunek szefa saperów 10 pz i być w gotowości do zameldowania dowódcy pułku.

4.3. Do zajęcia nr 12:

- w roli szefa saperów 10 pz być w gotowości do zameldowania dowódcy pułku możliwości rozbudowy fortyfikacyjnej oraz budowy zapór i przygotowania niszczeń w rejonie obrony pułku;
- przygotować na piśmie - wg załączonej tabeli - plan rozbudowy zapór i niszczeń w rejonie obrony pułku.

Numer kolejny zap.inż.	Rodzaj zapory	Rodzaj i ilość użytych środków	Wielkość zapory i miejsca ustawienia	Wykonawca	Czas wyko- nania	Numer formula- rza
1	2	3	4	5	6	7

OPRACOWAŁ

płk mgr inż. Bronisław PAWŁOWSKI

Załącznik nr 7
do założenia nr 1
Ćwiczenia 104/G

SYTUACJA ŁĄCZNOŚCI 10 pz
na 14.00 21.3.

I.

1. O 14.00 21.3 kompania łączności 10 pz /bez sił i środków wydzielonych na TSD pułku/ znajduje się w kolumnie SD 10 pz, zatrzymanej w rejonie zag.zach. PIASECZNO /7450/.
2. W kolumnie TSD pułku zatrzymanej w rejonie SKWARNE /7852/ znajdują się następujące siły i środki wydzielone z kompanii łączności: rst.R-118.BMZ z obsługą; WD RD-115Z z obsługą; łącznica ŁP-10MR; 4 km kabla PKL; 8 aparatów telefonicznych; trzech radiotelefonistów z drużyny radiotelefonicznej.

3. Organizacja i stan łączności 10 pz:

Łączność radiowa z przełożonym i podległymi pododdziałami zorganizowana jest zgodnie ze schematem łączności radiowej /załącznik nr 1 do sytuacji łączności/.

Od godz. 13.30 brak jest łączności ze sztabem 4 DZ w sieci radiowej KF sztabu dywizji. Nastąpiła również przerwa w łączności w sieci radiowej KF szefa wydziału rozpoznania 4 DZ.

Łączność radiotelefoniczna dowódca 10 pz utrzymuje w sieci radiotelefonicznej dowódcy 4 DZ, a sztab pułku - w systemie abonenckim 4 DZ.

Łączność radioliniowa pomiędzy SD 10 pz a SD 4 DZ zorganizowana jest na kierunku w dwóch kanałach telefonicznych /w tym jeden utajniony/ i jednym kanale telegraficznym.

Łączność środkami wojskowej poczty polowej utrzymywana jest:

- z SD 4 DZ - na kierunku za pomocą samochodu osobowo-terenowego i śmigłowca;
- z SD 12 pz - na kierunku za pomocą samochodu osobowo-terenowego;
- z SD 11 pz - na kierunku za pomocą samochodu osobowo-terenowego;
- z TSD 10 pz oraz podległymi pododdziałami - na kierunkach i po drodze okrężnej za pomocą samochodów osobowo-terenowych i motocykli.

4. W czasie dotychczasowych działań bojowych pododdziały łączności 10 pz poniosły następujące straty:
- a/ w kompanii łączności - zniszczone radiostacje R-118K i R-107 wraz z obsługami;
 - b/ w kompanii rozpoznawczej - uszkodzona rst. R-130 z WD R-5 szefa rozpoznania pułku;
 - c/ w drużynie dowodzenia szefa artylerii pułku - zniszczona rst. R-107 i 2 aparaty telefoniczne.
 - d/ w plutonie łączności 2/10 pz - uszkodzona rst. R-112 z WD R-2.

II.

O 14.15 21.3 szef łączności 10 pz zapoznał się z zadaniem pułku i zarządzeniem łączności sztabu 4 DZ oraz otrzymał wstępne wytyczne do organizacji łączności od szefa sztabu pułku.

Kompania łączności otrzymała zadanie rozwinięcia węzła łączności SD 10 pz w rejonie zag. m. SKUPIE /7252/ oraz WŁ TSD 10 pz w SKWARNE /7852/. Planowany rejon ZSD 10 pz - zag.wsch.POSIADAŁY /7449/.

Z zarządzenia łączności sztabu 4 DZ wiadomo:

1. WŁ SD 4 DZ - m.ZGLECHÓW /7445/ czynny od 14.00 21.3.
WŁ TSD 4 DZ - m.POLKÓW - SACHAŁY /9663/ czynny od 14.30 21.3.
2. Łączność radiowa z dowódcą i sztabem 10 pz pozostaje bez zmian. Dodatkowo w sieciach radiowych dowódcy 4 DZ oraz w sieci radiowej sztabu dywizji włączone będą radiostacje z WDR-3, rozmieszczonego na ZSD 4 DZ.
W sieci radiowej współdziałania 4 DZ dodatkowo pracować będzie OZap.dywizji.
Łączność radioliniowa i środkami wojskowej poczty polowej z 4 DZ pozostaje bez zmian.
3. Do 17.30 21.3. zostanie rozwinięty kierunek przewodowy z SD 4 DZ do 10 pz.
4. Po nawiązaniu łączności radioliniowej i przewodowej zabronić pracy radiostacji na nadawanie.
5. 10 pz nie otrzyma uzupełnienia sił i środków łączności.
6. Gotowość łączności 4 DZ - 18.00 21.3.

Łączność z podległymi pododdziałami zorganizować zgodnie z wytycznymi szefa sztabu 10 pz i decyzją szefa łączności pułku.

Gotowość łączności 10 pz - zgodnie z wytycznymi szefa sztabu pułku.

III.

Praca do wykonania:

1. Dokonać oceny potrzeb i możliwości organizacji łączności 10 pz w obronie.
2. Przeanalizować schemat łączności radiowej 10 pz w natarciu /zał. nr 1/ i być gotowym w czasie zajęcia do przedstawienia propozycji zmian organizacji łączności radiowej 10 pz, uwarunkowanych przejściem pułku do obrony.
3. Na pobranej z biblioteki kalce przedstawić łączność radiolinio-
wą, przewodową i środkami wojskowej poczty polowej 10 pz w obronie.

Literatura:

1. Podręcznik: Organizacja łączności na szczeblach taktycznych. Rozdz.IX.p.1-3; Rozdz.XII.p.1-4 Nr bibl. 013152 lub 013620.
2. Zbiór schematów - Organizacja łączności pułku Nr bibl.03231.

Załącznik:

1. Schemat łączności radiowej 10 pz w natarciu.

OPRACOWAŁ

ppłk mgr inż. E. SIKORSKI

SPRAWDZIŁ
SZEF KATEDRY TWŁ

płk mgr inż. K. PATKOWSKI

a/ Załącznik nr 1 do sytuacji łączności

SCHEMAT ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ 10 pz W NATARCIU

Kierunek	Nazwa sieci lub kierunku	Typ rest	4DZ		10 pz		Podległe pododdziały										inne Związki, oddz. i podobiz.							
			WSD	SD	TSD	Dba	SD	TSD	1bp	2bp	3bp	bca	hh	bp	bpiot	kasap		pl. chem.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	S/R dowódcy 4 DZ	R-130	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
2	S/R dowódcy 4 DZ	R-111	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
51	S/R dowódcy 10 pz	R-105	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
52	S/R dowódcy 10 pz	R-113	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
3	S/R sztabu 4 DZ	R-118	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△	△
4	S/R sztabu 4 DZ	R-105	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
5	S/R współdz. 4 DZ	R-107	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
	Częst. dyż. odb. 4 DZ	KF	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
	Częst. dyż. odb. 4 DZ	UKF	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
53	K/R współdziałania 10 pz	R-112	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
54	S/R regul. ruchu 10pz	R-107	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
55	S/R kolumny marsz. sztabu 10 pz	R-105	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
	Częst. dyż. odb. 10 pz	R-105	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
6	S/R szefa wydz. rozp. 4 DZ	R-130	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
101	S/R takt. rozp. pow. 3 A	R-800 R-870	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
56	K/R szefa rozp. 10 pz	R-130	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

Nr sieci lub kierunku	Nazwa sieci lub kierunku	Typ rsl	Podległe pododdziały										inne związki, oddz. i podobiz.													
			4 DZ		10 pz		bplot																			
			WSD	SD	WSD	Dśa	SD	WSD	1bp	2bp	3bp	bez bh		13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2		3																								
68	S/R szefa saperów 10 pz	R-107																								
69	S/R szefa zabezp. chem. 10 pz	R-107																								
12	S/R zey dey 4 DZ ds. techn. 1 zsoop.	R-118																								
13	S/R zey dey 4 DZ ds. techn. 1 zsoop.	R-130																								
70	S/R zey dey 10 pz ds. techn. 1 zsoop.	R-107																								
71	S/R szefa służb technicznych 10 pz	R-107																								
72	Sieć radiotelefon. dey 4 DZ	K-1																								
73	System abonementu 4 DZ	K-1																								

ZARZĄDZENIE O OBRONIE PRZECIWLOTNICZEJ

4 DZ Nr 01. SD PODDĘBNIAK /7549/ 14.00 21.3

Mapa 1: 50 000 74 r.

Na wojska i obiekty dywizji, przeciwnik w ciągu doby walki może użyć do 60 samolotowylotów.

Wzmoczonej działalności lotnictwa przeciwnika należy oczekiwać podczas ogniowego i lotniczego przygotowania natarcia wprowadzenia do walki drugiego rzutu 2 DPanc /A/ oraz podczas wykonywania kontrataku przez 4 poz. W okresach tych przeciwnik może wykonywać uderzenia siłami od eskadry do skrzydła samolotów typu F-111 i F-4. Ponadto należy oczekiwać ataków za pomocą śmigłowców uzbrojonych. Najbardziej prawdopodobne naloty - z małych i bardzo małych wysokości.

Główny kierunek nalotów - południowy.

Lotnictwo myśliwskie od 15.00 do 17.30 21.3 i od świtu 22.3 w ciągu trzech godzin dyżuruje w strefie położonej na płn. MIŃSK MAZOWIECKI - KAŁUSZYN, kluczem MIG-21 na wysokości powyżej 3000 m. 4 paplot od 16.00 21.3 przechodzi do osłony DGA-4. Najbliższe SO w rejonie: 500 m pld.wsch. ŚWIDERSZCZYŻNA /6744/, pld.BOGDANÓWKA /6749/, wzg. 161,1 /7146/.

Dowódca dywizji rozkazał:

1. Z pododdziałów przeciwlotniczych 10 pz zorganizować pododdział wędrowny, a na kierunku WĘŻYCZYN /7056/, DĄBROWA /7855/ - zasadzkę plot.
2. Informacje o sytuacji powietrznej przyjmować z dywizyjnych RSWP rozwiniętych w rejonach:
RSWP-41 - 500 m wsch.wzg. 164,4 /7451/ od 15.00 21.3 na częstotliwości 25.400/28.200 KHz, a na sygnał WODA z RSWP-42 rozwiniętej w rejonie 500 m płn.PGR MIENIA /8147/ na częstotliwości 25600/24300 KHz.

Zapasowe źródło - RSWP 4 paplot na częstotliwości 23200/24500 KHz.
Dane z ostrzegania przyjmować w sieci radiowej ostrzegania PKOPL
4 DZ na częstotliwości 21700/23700 KHz.

3. 10 pz na dzień 22.3 przydziela się: 1,4 jo amunicji plot, 20 rakiet plot S-1 i 24 rakiety plot S-2.
4. Współdziałanie pododdziałów plot z lotnictwem realizować według dotychczasowych zasad.
5. Sygnały na dzień 22.3.
 - zakaz prowadzenia ognia do śmigłowców - BRAMA;
 - zakaz prowadzenia ognia do samolotów - MUR;
 - zezwolenie na prowadzenie ognia - WROTA;
 - odwołanie poprzednich sygnałów - NIEBO;
 - JSS - w dzień: zasadniczy - dwa przechoży na prawo
dublujący - nabój sygnałowy zielony
w nocy: zasadniczy - nabój sygnałowy zielony
zapasowy - krótkie miganie światłami
pozycyjnymi.
6. PKOPL 4 DZ w rejonie: ZGLECHÓW /7445/ czynny od 17.00 21.3.
Meldunki przedstawiać:
 - o osiągnięciu gotowości bojowej i każdej zmianie rejonu
rozwinęcia;
 - okresowe - codziennie na 19.00 z 18.00.

SZEF OPL 4 DZ

.....

Opracował:

mjr dypl. E. KOWALSKI

SZEF SZTABU 4 DZ

.....

Sprawdził

płk dr Z. BANASIAK

SYTUACJA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

1. W dotychczasowych działaniach wojska i obiekty pułku były atakowane przez taktyczne lotnictwo myśliwskie i śmigłowce. Nieprzyjaciel atakował głównie podchodzące drugie rzuty, SD oraz pododdziały uzyskujące największe powodzenie. W godzinach popołudniowych intensywność nalotów wzrasta.
2. Bateria przeciwlotnicza bez zespołu ogniowego osłania 2/10 pz, a zespół ogniowy rozwinięty w rejonie wsch. LATOWICZ osłania 1/10 pz.

Bateria plot w lesie pód. STAWEK /7255/ pozostawiła uszkodzony wóz bojowy, którego naprawa potrwa około 3 godzin.

Stan amunicji i rakiet: bplot 10 pz /bez zespołu ogniowego/
- 1,0 jo i 6 rakiet S-1 /3 rakiety znajdują się w pozostawionym wozie bojowym/. W zespole ogniowym 0,9 jo i 5 rakiet S-1.

Położenie i stan zaopatrzenia plplot w batalionach:

- plplot 1 bp osłania SDO, posiada 0,6 jo i 4 rakiety S-2;
- plplot 2 bp osłania SDO, posiada 0,5 jo i 5 rakiet S-2;
- plplot 3 bp osłania SDO w marszu, posiada 0,6 jo i 4 rakiety S-2.

Praca do wykonania:

Być gotowym do przeprowadzenia oceny położenia i meldowanie danych do decyzji dowódcy pułku.

Opracował

Sprawdził

.....
mjr dypl. E. KOWALSKI

.....
płk dr Z. BANASIAK

Załącznik nr 9
do założenia nr 1
do ćwiczenia nr 104/G

Zarządzenie szefa artylerii 4 DZ

DOWÓDCA 32 i 33 adah

SZEF ARTYLERII 10 pz

ZARZĄDZENIE BOJOWE Nr 02. Sztab 4 DZ, PODDĘBNIAK /7549/,
21.03. 13.00 Mapa 1:50 000, wydanie 1974 r.

1. 32 i 33 adah wyznacza się jako PGA - 10, dowódcą grupy - dowódcą 33 adah.

Rejon stanowisk ogniowych PGA - 10: /wyż/ KOL.WIELGOLAS /6950/, KAMIONKA /6951/, pkt. 163,7 /7052/, pkt.169,2 /7151/. Rejon tymczasowych stanowisk ogniowych dla 32 adah: wyż. DĘBE MŁ., /wyż/ KOLONIA KULAŚNICE /6554/, stodoła /6553/. Z tymczasowych stanowisk ogniowych 32 adah wykonuje zadania ogniowe do momentu gdy nieprzyjaciel osiągnie rubież JAŻWINY /5952/, IWOWE /6158/, po czym zajmuje główne stanowiska ogniowe w nakazanym rejonie.

Zapasowe stanowiska ogniowe PGA-4 w rejonie /wyż/ POSIADAŁY /7549/, pkt. 168,6 /7551/, pkt.170,5 /7651/.

2. 4 drt obezwładnia rakietami klasycznymi SD brygady w rej. GOŹDZIK /5351/.

DGA - 4 /4 pa bez 1 i 2 da, 4 dar, 4/52 FBAA/ na kierunku obrony pułku wykonuje następujące zadania:

- wspiera oddziały pułku podczas przechodzenia do obrony ogniem jednego dywizjonu;
- opóźnia podchodzenie kolumn nieprzyjaciela z kierunku PORĘBY, JAŻWINY;
- zwalcza artylerię nieprzyjaciela;
- obezwładnia nieprzyjaciela na rubieży rozwinięcia KOL.GOZD /6152/, GOZD /6051/;
- jest w gotowości do wykonania ROZ na kierunku GOZD, KOŁACZKI /6351/;

- zwalcza nieprzyjaciela w czasie wykonywania ataku wykonując OZmas. "MARS" w rej. mostek /6352/, DĘBE MŁ., STARA WIEŚ, oraz OZmas. "SATURN" w rej. KOL. KULAŚNICE /6654/, LATOWICZ, WYMYSLE /6654/;
- jest w gotowości do wzbronienia ataku piechoty i ozołgów nieprzyjaciela wykonując SOZ na rubieży KOL. TRANSBOR, most /6551/;
- wspiera kontratak II rzutu pułku ogniem jednego dywizjonu;
- zabezpiecza styk między 10 i 11 pz.

Dokładne położenie wykonywanych ogni na korzyść pułku jak szkic /załącznik nr .../.

Działania obronne 10 pz wspiera 4/52 FBAA, który wykonuje zadania zgodnie z decyzją dowódcy pułku w czasie organizacji obrony i w czasie wykonywania kontrataku przez II rzut pułku.

3. Opanc dywizji - rejon rozmieszczenia płn-zach. CEGŁÓW w gotowości do zwalczania broni pancernej z rubieży ogniowych:
- nr 5 PODCIERNIE /7454/, KUFLEW /7456/;
 - nr 6 SOKOLNIK /7854/, LUBOMIN MAŁY /7856/.

4. Zadania artylerii 10 pz:

- opóźniać podchodzenie kolumn nieprzyjaciela z kierunku KUJAWY /5357/, CHROMIN /6056/ od rubieży FILIPÓWKA /5755/, KIENKÓWKA /5960/;
- wziąć udział w OZmas. "MARS" i "SATURN" ogniem dwóch dywizjonów;
- być w gotowości do wsparcia kontrataku drugiego rzutu dywizji ogniem jednego dywizjonu;
- zabezpieczyć styk z 11 pz ogniem jednego dywizjonu.

Gotowość ogniowa artylerii godz. 17.30 21.03.

5. Zużycie amunicji na 22.03 dla:

- 120 mm moździerzy - 1,3 jo,
- 122 mm haubic - 1,6 jo,
- PPK - 1,5 jo.

Amunicja dla PGA - 10 zostanie dostarczona do rejonu stanowisk
ogniowych do godz. 22.00 do pełnych zapasów ruchomych oraz zapas
doraźny w wysokości 0,3 jo. Następny dowóz w godzinach 9-10.00.

SZEF ARTYLERII 4 DZ

.....

Sprawdził

płk dypl. Tadeusz RISS

Opracował

kpt.dypl. Czesław JARECKI

SYTUACJA ARTYLERYJSKA NA GODZ. 12.00 21.03.

1. Położenie artylerii organicznej 10 pz.

Bateria haubic 10 pz przydzielona do 1 batalionu, znajduje się na SO pñ. ROZTANKI /6655/. Bateria ma 1 działo zniszczone. Stan amunicji 0,4 jo.

Bateria przeciwpancerna - OPpanc pułku - w marszu po drodze WALISKA, LATOWICZ, czołem kolumny osiągnęła PIASKI /6854/. Stan baterii 6 wyrzutni. Bateria posiada pełne ruchome zapasy amunicji.

W baterii moździerzy 1 i 2 batalionu po 5 moździerzy, stan amunicji 0,35 jo. W 3 batalionie bateria posiada 6 moździerzy, stan amunicji 0,4 jo.

2. Położenie artylerii przydzielonej.

a/ 32 adah wspiera walkę 2 batalionu, obecnie w trakcie zmiany SO, czołem osiągnął KOL. KULAŚNICE /6754/. Dywizjon posiada 16 dział. Stan amunicji 0,35 jo. Dowódca dywizjonu znajduje się przy dowódcy 2/10 pz.

b/ 33 adah na SO w rej. pñd-wsch. KUFLEW, 1 bateria w trakcie zmiany SO, w marszu, czołem kolumny dochodzi do KAMIONEK /7051/.

Straty dywizjonu - dwie haubice. Stan amunicji 0,3 jo.

Dowódca i sztab dywizjonu w marszu po drodze KUFLEW, WALISKA, czołem przy pkt.166,8 /7154/.

Dokładne położenie artylerii jak mapa położenia wyjściowego.

Opracował

kpt. dypl. Czesław JARECKI

Sprawdził

płk dypl. Tadeusz RISS

SYTUACJA RADIOELEKTRONICZNA

1. Działania 15 BPanc /NZ/ wspiera część sił 320 batalionu wojny elektronicznej. W dotychczasowych działaniach nieprzyjaciel szeroko wykorzystywał siły i środki wojny elektronicznej do wykrywania i obezwładniania zakłóceniami sieci radiowych dowodzenia wojskami 10 pz. Wysiłek zakłóceń nieprzyjaciel skierował głównie na obezwładnienie sieci dowodzenia i współdziałania 3 bp.

Od godz. 11.20 do 11.48 21.3 na skutek silnych zakłóceń przerwana została łączność dowódcy 3 bp z kcz. Od godz. 11.50 do 12.16 dowódca 3 bp nie posiadał łączności z dowódcą 4 DZ na skutek zakłóceń radioelektronicznych. Stwierdzono przypadki dywersji radiowej w sieci współdziałania 10 pz. Prawdopodobnie radiostacje typu VRC - 12 włączyły się w sieć współdziałania pułku.

W rejonie stanowiska dowodzenia 3 bp oraz w rejonie obrony 7 kp stwierdzono pracę nadajników zakłócających jednorazowego użytku.

2. W wyniku prowadzonego rozpoznania wykryto:
 - pracę radiolokacyjnych stacji rozpoznania celów ruchomych w rejonach: płn.- wsch. BOROWIE /5954/, wsch. WILCHTA /5750/ wzg. 174,9 /6058/,
 - posterunek wykrywania i zakłóceń w rejonie wsch. IWOWE /6160/.
3. 4 DZ główny wysiłek prowadzonej walki radioelektronicznej skupia na obezwładnienie zakłóceń systemu dowodzenia 15 BPanc ze 152 bz oraz ze 154 bcz. Zadania w zakresie obezwładniania realizuje siłami i środkami 1 kcz WKF przydzielonej ze składu 2/18 pzd. Część sił kompanii zajmuje rubież rozwinięcia: 1 km płn. WIELGOLAS /6850/, wsch. Kol. LATOWICZ /6853/ i wspiera działania 10 pz.

Zadania do wykonania

1. Dokonać analizy sytuacji radioelektronicznej.
2. Rozpatrzyć możliwości 10 pz w zakresie niszczenia ogniem wykrytych środków i obiektów radioelektronicznych nieprzyjaciela.

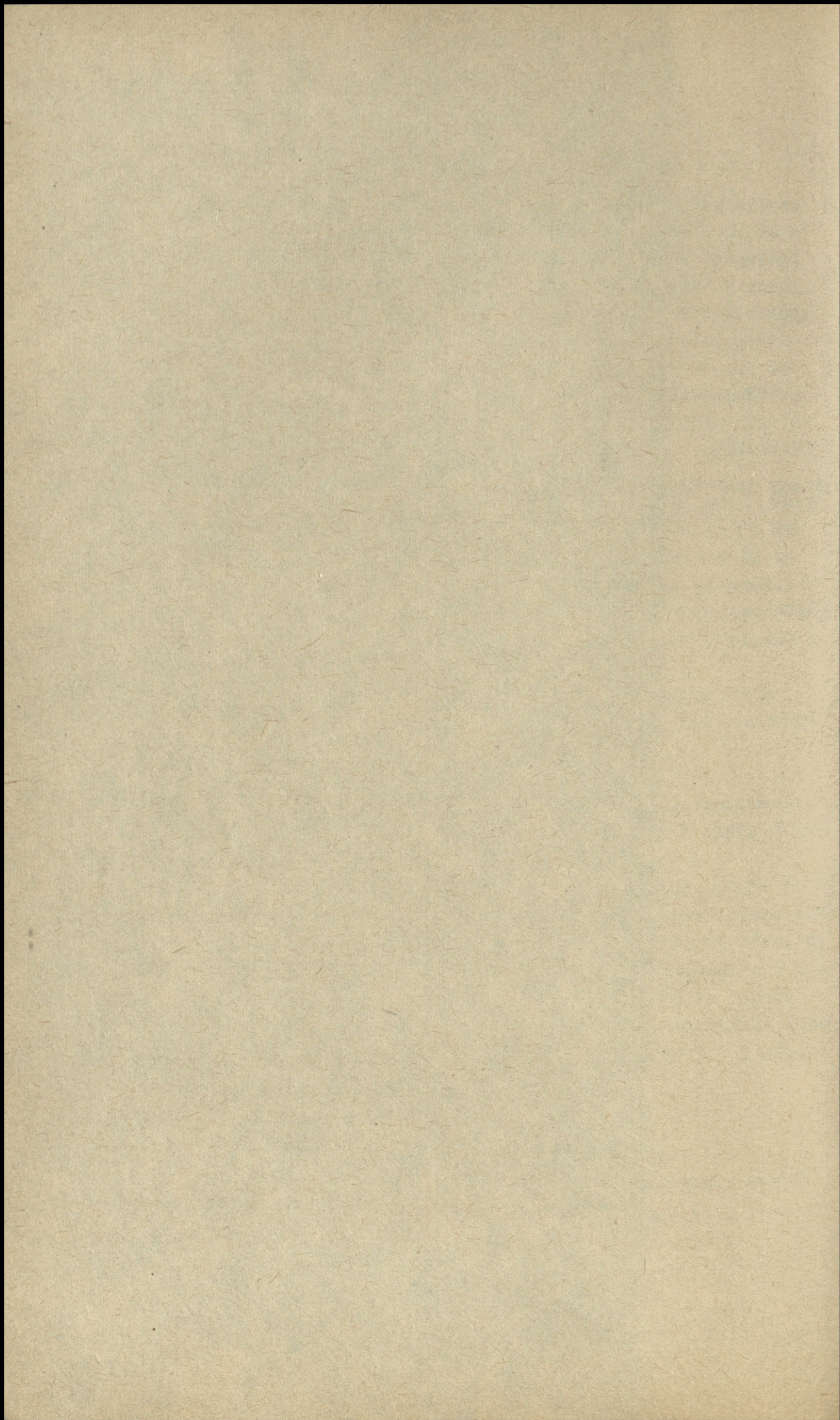
3. Realizować przedsięwzięcia radioelektronicznej obrony własnych środków i systemów radioelektronicznych.
4. Wyciągnąć wnioski w zakresie prowadzenia walki radioelektronicznej przy podejmowaniu decyzji do organizacji obrony pułku.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU WALKI
RADIOELEKTRONICZNEJ

mjr mgr inż. Wł. GRABOWSKI

płk dr Henryk PIEKARSKI

Egz. nr...

Tylko dla nauczycieli
akademickich.

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcia nr 1

- I **Temat:** Możliwość załamania natarcia npla na pozycji przedniej i pierwszej pozycji obrony.
- II **Cel:** Nauczyć słuchaczy w roli dowódcy pułku:
- prowadzenia analizy zadania;
 - formułowania zamiaru do obrony;
 - wydania zarządzeń.

III Zagadnienia szkoleniowe:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	5'
2. Analiza zadania	30'
3. Sformułowanie zamiaru	25'
4. Wydanie zarządzeń	20'
5. Omówienie zajęcia	10'

Razem:	90'

IV Metoda: Zajęcia grupowe w klasie.

V Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Na kilka dni przed zajęciami słuchacze pobierają założenie nr 1 i mapy 50 000 oraz po 1 mapie 100 000 na grupę.
2. Słuchacze przygotowują się na podstawie wytycznych zawartych w założeniu nr 1 i ustnych wykładowcy.
3. Zajęcie poprzedzić instruktażem podczas którego:
 - nakazać sklejenie map i wrysowanie sytuacji z godz.14.00 21.3 oraz zadanie pułku i sąsiadów;
 - podyktować grupie kalkulację czasu /najważniejsze dane/;
 - nakazać przygotowywanie się do dwóch zajęć jednocześnie tj. nr 1 i 3. po to by ocena npla poprzedziła sformułowanie zamiaru, które to zagadnienie jest przerabiane w zajęciu pierwszym.
4. W związku z powyższym należy prowadzić instruktaż razem z wykładowcą z KT RW1AO.

5. Po analizie zadania dokonać przeskoku w czasie operacyjnym podając, że dowódca przeprowadził osobistą ocenę położenia i na tej podstawie przystąpił do sformułowania zamiaru.
6. Po przerobieniu każdego zagadnienia podać przykładowe rozwiązanie.
7. Dla zapoznania się wykładowców z oceną nieprzyjaciela korzystać z opracowania metodycznego KT RW1AO do zajęcia nr 3.

VI. Przebieg zajęcia

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ... 5'

Sprawdzić:

- prawidłowość wrysowania położenia na mapie;
- znajomość zadania pułku.

Pytanie kontrolne: wymienić elementy składowe zamiaru dowódcy pułku w obronie.

Odpowiedź: - jakiego przeciwnika, jakimi siłami i w jakim rejonie rozbić;

- jaki wykonać manewr i jakimi siłami /elementami ugrupowania/ w wypadku dokonania włamania przez przeciwnika;
- gdzie skupić główny wysiłek obrony;
- jak ugrupować pułk.

2. Analiza zadania 30'

Wykładowca podaje, że walką pułku kieruje zastępca dowódcy ds.lin. z SDO, natomiast dowódca pułku na SD wspólnie z SSz przystępuje do analizy zadania. Czas operacyjny 14.00 21.3. Wyznacza słuchacza, który w roli dowódcy prowadzi analizę, po zakończeniu zezwala pozostałym słuchaczom na uzupełnienia i wypowiedzi. Po podsumowaniu może przeprowadzić przykładową analizę lub zostawić na naukę własną nagranie na taśmie.

Proponowana treść analizy zadania

1. 4 DZ przechodzi do obrony z natarcia w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem, dla osłony skrzydła 3 A w wyniku zaistniałego zagrożenia wykonania uderzenia przez podchodzące siły 6 KA /A/.

Szerokość pasa obrony dywizji 14 km, głębokość 25 km.

Zadanie dywizji polega na niedopuszczeniu do przecięcia dróg komunikacyjnych 3 A i rozcięcia jej ugrupowania.

Z zamiaru dowódcy dywizji wynika, że zadanie to zamierza wykonać następująco:

uderzeniami jądrowymi i posiadanego limitu lotnictwa obezwładniać i opóźnić podchodzące odwody nieprzyjaciela. Trzema pułkami zmechanizowanymi w pierwszym rzucie przejść do obrony na dogodnej rubieży terenowej i załamać natarcie odwodów nieprzyjaciela. Pułkiem czołgów do 16.00 21.3 osłaniać przejście do obrony, po czym wycofać do drugiego rzutu w gotowości do wykonania kontrataków w wypadku włamania się nieprzyjaciela w rejon obrony dywizji i odtworzenia przedniego skraju lub w wypadku niecelowości wykonania kontrataku przejść do obrony kolejnej rubieży i ostatecznie /wspólnie z pułkami zmech./ załamać natarcie nieprzyjaciela.

Główny wysiłek obrony zamierza skupić w centrum ugrupowania.

Z powyższego wynika, że punkt ciężkości walki obronnej znajduje się w rejonie obrony 10 pz, a pułk przechodzi do obrony w pierwszym rzucie dywizji w oparciu o dogodną rubież terenową. Równocześnie istnieje konieczność maksymalnego wykorzystania czasu osłony /do 16.00/ przez poz dla organizacji obrony przez pierwszorzutowe pododdziały pułku.

2. 10 pz z 32 i 33 adach przechodzi z natarcia do obrony rejonu o szerokości 14 km i głębokości 10 km, co pozwala na ugrupowanie w dwa rzuty przy organizacji jej w oparciu o dogodną rubież terenową.

Zadanie pułku polega na zorganizowaniu obrony na dogodnej rubieży z pozycją przednią, celem zmylenia przeciwnika co do przebiegu przedniego skraju i ugrupowania pułku, a tym samym utrudnienia wyboru obiektów dla broni jądrowej, przedwczesnego rozwinięcia swych sił, wytrącenia tempa natarcia i załamania go zorganizowanym ogniem bp I rzutu, nie dopuszczając do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, STANISŁAWÓW i przecięcia dróg komunikacyjnych 3 A.

W wypadku włamania przeciwnika należy go zniszczyć kontratakiem drugiego rzutu i odtworzyć przedni skraj.

Z analizy zadania wynika że:

1. Pułk powinien przerwać natarcie i przejść do obrony maksymalnie wykorzystując czas osłony pcz do organizacji pozycji przedniej i przedniego skraju.
2. 10 pz przechodzi do obrony w I rzucie w rejonie głównego wysiłku obrony dywizji i od trwałości jego obrony w dużej mierze zależy wykonanie zadania przez dywizję.
3. Obronę zorganizować w oparciu o dogodną rubież w rejonie CHYŻYNY /6550/. WYMYŚLE, wsch. WĘŻYCZYN /7057a/ wydzielając do pierwszego rzutu dwa bp.
W drugim rzucie posiadać bcz 1 2 bp /najbardziej wysunięty do przodu/, z którego wydzielić ok. dwóch kompanii do organizacji obrony na pozycji przedniej w rejonie: wzg. 138,5 /6151/ GENERAŁOWO /6254/, BUDZISKA /6253/ Kol. OLEKSIANKA 6358, STRACHOMIN /6560/.
4. Główny wysiłek obrony skupić na kierunku: LALINKI /6055/, KICZKI /7250/.

3. Sformułowanie zamiaru

25

Wykładowca podaje czas operacyjny 14.25, dowódca jest już po analizie zadania i przeprowadził krótką ocenę położenia przede wszystkim nieprzyjaciela i terenu z mapy. Następnie wyznacza 1-2 słuchaczy do przedstawienia zamiaru, a gdyby słuchaczom nie wychodziło formułują pod kierunkiem wykładowcy, a po omówieniu wykładowca przedstawia przykładowe rozwiązanie.

Proponowana treść zamiaru

Zamierzam

Ogniem artylerii oraz zorganizowanym oporem na pozycji przedniej na rubieży: wzg. 138,5 /6151/, GENERAŁOWO /6254/, Kol. OLEKSIANKA /6358b/, STRACHOMIN /6560/ wprowadzić w błąd, a następnie zahamować tempo i zdeorganizować natarcie nieprzyjaciela.

Zorganizowaną obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie z przednim skrajem na rubieży: CHYŻYNY /6550/, wzg. 138,2 /6652/, WYMYŚLE, wzg. 139,6 /6855/, wsch. WĘŻYCZYN /7057a/, a w wypadku włamania kontratakami drugiego rzutu, załamać natarcie przeciwnika i nie dopuścić do przerwania się jego sił w kierunku:

3,85

CHROMIN /5956/ WICIEJÓW /8045/.

Drugą pozycję zorganizować siłami drugiego rzutu na rubieży:
DZIELNIK /7048/, KICZKI II /7250/, SACHALIN /7453/, KUFLEF
/7555/.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: wzg.138,2 /6652/,
DĄBRÓWKA /6855/, KICZKI.

Pułk ugrupować w dwa rzuty: w pierwszym posiadać 3 i 1 bp
w drugim bez 1 2 bp, z którego wydzielić dwie kp do organizacji
pozycji przedniej.

4. Wydanie zarządzeń

20'

Wykładowca podaje czas operacyjny 14.30.

Wyznaczony słuchacz w roli dowódcy 10 pz przekazuje zarządze-
nia, a wykładowca po zezwoleniu innym słuchaczom na ustosunko-
wanie się lub przedstawienie swojej wersji podsumowuje zagad-
nienie.

Proponowana treść zarządzeń

a. Zastępca ds. liniowych.

Przejąć kierowanie walką 2 bp wydzielając najdogodniej
położone dwie kompanie do organizacji pozycji przedniej
na rubieży: Kol. GOZD /6151/, STRACHOMIN /6560/.

Do 16.00 osłonę organizacji pozycji przedniej z wyjątkiem
lewego skrzydła prowadzi 4 poz.

Na lewym skrzydle do 18.30 do osłony wykorzystać 2 kcz,
po czym odesłać w rejon rozmieszczenia bez - KICZKI II.
Zadania zostaną postawione do 16.30.

b. Dowódca 3 bp przejść do obrony rejonu: CHYŻYNY WYMYŚLE,
NOWINY II /6881/ od 14.30, kcz odesłać do bez w rejon
KICZKI II.

c. Dowódca 1 bp przejść do obrony rejonu: PIASKI /6754c/,
WĘŻYCZYN /7157c/, Kol. WALISKA /7154/ od 14.30. Likwidację
npla w rejonie ŁUKOWIEC zakończyć do 15.00. Zdobyte "WIDERY"
przekazać 2 bp.

Zadanie zostanie przekazane do 16.30.

- d. Dowódca 2 bp /bez 4 i 5 kp/ być w gotowości do działania jako drugi rzut pułku wspólnie z bcz. Przekazane WIDERY zaopatrzyć w paliwo celem użycia na pozycję przednią.
Zadanie zostanie przekazane do 16.30.
- e. Dowódca bcz ześrodkować batalion bez 2 koz, która dołączy po 18.30 w rejonie: wył. DZIELNIK, KICZKI II, wył. SIODŁO /7348/ do 16.00 21.3 w gotowości do działania jako drugi rzut pułku wspólnie z 2 bp.
2 koz do 18.30 osłania rozbudowę pozycji przedniej, po czym dołącza do batalionu w rejonie ześrodkowania.
Zadanie zostanie przekazane do 16.30.
- f. Dowódca odwodu ogólnowojskowego 10 pz.
Od 14.40 kompanie wchodzące w skład odwodu wchodzi w podporządkowanie swoich batalionów i rozpoczynają marsz:
- 9 kp w rejon NOWINY II /6851/
- koz w rejon KICZKI II
gdzie zameldują się u swoich dowódców batalionów do 15.00.

5. Omówienie zajęcia

10'

- cel zajęcia i stopień jego opanowania,
- ocena przygotowania się grupy do zajęć i poszczególnych słuchaczy występujących w wyznaczonych rolach podczas zajęcia,
- na zakończenie wykładowca podkreśla, że sformułowanie zamiaru przez dowódcę jest najważniejszym elementem w wypracowaniu decyzji i jest główną podstawą do organizacji obrony, a także rozegrania walki przez pułk.

Podział czasu, który należy podać słuchaczom podczas instruktażu do zajęcia nr 1

Zadanie pułk otrzymał do	14.00	21.3	} 59 } 14g
Meldowanie decyzji o	19.00	21.3	
Gotowość systemu ognia	17.30	21.3	
Gotowość obrony	4.00	22.3	

Pułk ma na organizację obrony 14 godz., w tym 4,5 g. czasu dziennego /wschód słońca 5,35 zachód - 17.52/.

Czas ten należy wykorzystać:

- Analiza zadania, ogólna ocena położenia, sprecyzowanie zamiaru, wytyczne i zarządzenia 35' 14.00-14.35
- Ocena położenia z wysłuchaniem 60' 14.45-15.45 meldunków
- Sprecyzowanie decyzji 15' 15.45-16.00
- Rekonesans, postawienie zadań, organizacja współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych 150' 16.00-18.30

Wysłuchanie poszczególnych oficerów

w toku oceny położenia:

1. st. oficer rozpoznania 10' 14.45-14.55
2. -"- operacyjny 15' 14.55-15.10
3. szef artylerii i dowódca PGA 10' 15.10-15.20
4. szef saperów 10' 15.20-15.30
5. szef OPL 5' 15.30-15.35
6. zastępcą do spraw techniki i zaopatrzenia 10' 15.35-15.45

Pozostałych oficerów jak szefa zabezpieczenia chemicznego, szefa łączności - wysłuchuje szef sztabu.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK TAKTYCZNY I ZESPOŁU

płk dypl. E. WODYK

płk dypl. S. TRETYN

Dla nauczycieli akademickich.

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie nr 2

- I. **TEMAT:** Organizacja i treść pracy sztabu pułku podczas przygotowania obrony.
- II. **CELE:** Nauczyć słuchaczy:
- a/ w roli szefa sztabu pułku:
 - metody i treści pracy w przygotowaniu i organizacji obrony.
 - b/ w roli starszego oficera operacyjnego
 - zbierania i przygotowania danych do podjęcia decyzji przez dowódcę;
 - udzielania pomocy w organizacji obrony w pododdziałach.
- III. **METODA ZAJĘCIA:** zajęcia audytoryjne.
- IV. **ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:**
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	10'
2. Praca szefa sztabu po otrzymaniu zadania bojowego do obrony	25'
3. Przygotowanie danych przez oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb do podjęcia decyzji.	40'
4. Pomoc oficerów sztabu w organizacji obrony w pododdziałach	10'
5. Omówienie zajęć	5'
- V. **WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:**
1. Wykładowca na 3 dni przed zajęciami przeprowadza ze słuchaczami konsultację w czasie której:
 - a/ zaleca przestudiować:
 - podręcznik "Służba sztabów ogólnowojskowych" - nr bibl. 6892 str. 165-172;
 - "Regulamin służby polowej sztabów" - nr bibl. 011875 str. 42-47; 53-55;
 - "Regulamin walki Sił Zbrojnych PRL /dywizja - pułk/ nr bibl. 010965 str. 222-228; 236-240;

- skrypt "Praca sztabu pułku w obronie" - nr bibl. PF 022878 str.5-13, 19.

b/ nakazuje przygotować:

- wytyczne szefa sztabu 10 pz dla starszego oficera operacyjnego w celu przygotowania danych do podjęcia decyzji;
- ocenę możliwości bojowych sił własnych;
- dane do obliczenia stosunku ilościowego za wojska własne.

c/ na zajęcia przygotować mapę roboczą z położeniem wyjściowym.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć . . . 10'

Po podaniu tematu zajęć, celu i zagadnień wykładowca sprawdza teoretyczne przygotowanie słuchaczy do zajęć.

Pytanie:

Kto i w jakim celu dokonuje kalkulacji czasu? /po otrzymaniu zadania bojowego/.

Odpowiedź:

Po otrzymaniu zadania bojowego dowódca lub szef sztabu powinien obliczyć, ile czasu należy pozostawić podległym wojskom na przygotowanie do działań bojowych i według tego określić, ile czasu może mieć dowódca na podjęcie decyzji, a sztab na przekazanie zadań wojskom i planowanie działań bojowych. /"Regulamin służby polowej sztabów" - str. 53/

Pytanie:

kula szefa sztabu w sprawie podjęcia decyzji
~~Meldunek danych przez szefa sztabu do podjęcia decyzji przez dowódcę.~~

Odpowiedź:

Szef sztabu kieruje bezpośrednio przygotowaniem dla dowódcy danych do podjęcia decyzji. Powinien on być zawsze gotowy do zameldowania:

- zadań postawionych wojskom przez wyższego przełożonego;
- położenia, stanu i możliwości wojsk własnych i wojsk nieprzyjaciela;
- możliwego stosunku sił i środków;
- wniosków z oceny położenia i propozycji decyzji;
- wniosków dotyczących organizacji dowodzenia.

Pytanie:

Jaka jest rola sztabu w opracowaniu decyzji?

Odpowiedź:

Sztab jest obowiązany zapewnić przygotowanie danych i obliczeń, które mogą być potrzebne dowódcy do podjęcia decyzji, wydać wojskom niezbędne zarządzenia wstępne o przygotowaniu się do działań. /"Regulamin służby polowej sztabu" - str. 53-54/.

2. Praca sztabu po otrzymaniu zadania bojowego do obrony z plan 25'

Wykładowca podaje, że dowódca 10 pz, mógł otrzymać zarządzenie wstępne o przejściu do obrony, lub przewidzieć to w wyniku rozwijającej się sytuacji. W związku z tym oficerowie sztabu na polecenie dowódcy będą przygotowywać:

- mapy, blankiety rozkazów i zarządzeń oraz blankiety legendy do decyzji;

- niezbędne dane do decyzji dowódcy.

Wykładowca podaje czas operacyjny 14.00 21.3.

W ciągu 2 min. wyjaśnia, że w czasie stawiania zadania bojowego dowódcy pułku przez zastępcę dowódcy dywizji ds. liniowych są obecni szef sztabu oraz starszy oficer operacyjny pułku.

Pytanie:

Jakie czynności wykonują oficerowie sztabu w czasie analizy zadania przez dowódcę?

Odpowiedź:

W czasie dokonywania przez dowódcę analizy zadania:

a/ szef sztabu: *wspólnie* →

- opracowuje plan terminarz pracy do organizacji obrony;

- wydaje wytyczne /jeśli wcześniej nie zrobił tego dowódca/ do przygotowania danych do decyzji.

rozpoznać z zaliczeniem

b/ starszy oficer operacyjny, starszy oficer rozpoznania oraz szefowie rodzajów wojsk i służb:

- rysują na mapy robocze zadanie bojowe pułku w zakresie ich dotyczącym;
- zapoznają się z zarządzeniami sztabu dywizji o treści których informują oficerów sztabu.

Wykładowca dodatkowo podaje, że szef sztabu może także brać udział w analizie zadania z dowódcą pułku, po czym przystępuje do wykonania ww. zadań.

roz. 1430.213.

Wyznaczony słuchacz w roli szefa sztabu wydaje wytyczne starszemu oficerowi operacyjnemu.

Treść rozwiązania:

1. Starszy oficer operacyjny:

- przygotować zarządzenie (wstępne) dla batalionów pierwszorzutowych /osobiście przekazać do bcz/;
- opracować wnioski do decyzji dowódcy dotyczące możliwości bojowych wojsk własnych w obronie;
- ~~na mapie roboczej dowódcy pułku opracować część graficzną decyzji.~~ Do godz. ... wykonać legendę do decyzji;
- zorganizować dwie grupy po 2 oficerów, którzy wyjadą do pierwszorzutowych batalionów w celu udzielenia pomocy w organizacji obrony. Czas wyjazdu godz. 16,00.

zagal. p. 29, i 32, sama seriadka.

3. Przygotowanie danych przez oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb do podjęcia decyzji 40'

Wykładowca podaje, że oficerowie sztabu, szefowie rodzajów wojsk i służb po otrzymaniu wytycznych analizują je, przekazują do pododdziałów niezbędne zarządzenia i przystępują do przygotowania dla dowódcy danych do decyzji.

Wykładowca wyznacza kolejno słuchaczy, którzy w roli starszego oficera operacyjnego przygotowują wnioski dla dowódcy w następującej kolejności:

a/ aktualne położenie i możliwości bojowe pododdziałów pułku:

- 1 bp położenie /patrz mapa/ ukończenie w ludziach ok. 80% w sprzęcie 75%, sposób wykorzystania w walce: w pierwszym rzucie pułku
- 2 bp położenie /patrz mapa/, ukończenie w ludziach 80%, w sprzęcie 75%, sposób wykorzystania

*2
p. 29, i 32*

w walce na pozycji przedniej:

- 3 bp położenie /patrz mapa/, ukończenie w ludziach 85%, w sprzęcie 80%; sposób wykorzystania w walce w pierwszym rzucie pułku;

- bez położenie /patrz mapa/, ukończenie w ludziach 80% w sprzęcie 85%, sposób wykorzystania w walce w drugim rzucie pułku.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca wyjaśnia, że w podobny sposób starszy oficer operacyjny oceniałby położenie i możliwości bojowe pozostałych pododdziałów pułku wykorzystując meldunki dowódców batalionów oraz dane, którymi dysponują szefowie rodzajów wojsk i służb.

b/ Obliczenie ilościowego stosunku sił:

- ogólny /w całym rejonie obrony pułku/;
- na kierunku głównego uderzenia npla;
- na kierunku pomocniczego uderzenia /jeśli takie uderzenie jest przewidywane/;

- na kierunkach planowanych kontrataków /patrz pkt 4 Legendy do decyzji dowódcy 10 pz/.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca podaje, że dane o nieprzyjacielu przygotowuje starszy oficer rozpoznania. Dane dotyczące wojsk własnych opracowuje starszy oficer operacyjny, który wykorzystuje je do obliczenia stosunku sił.

c/ Ocena sąsiadów /może prowadzić szef sztabu pułku/:

- z którym sąsiadem i dla wykonania jakiego zadania współdziałać.

Uwaga metodyczna:

Wykładowca wyjaśnia, że wnioski i kalkulacje oficerom^{ml} sztabu przygotowują na mapach roboczych, sformalizowanych dokumentach oraz w notatnikach.

Wnioski te, w zależności od konkretnej sytuacji mogą być przedstawione w formie skróconej tzn. przedstawienie jednego, lub kilku problemów interesujących dowódcę.

tabela 2sk 32

Jednocześnie podkreśla, że szef sztabu powinien być zawsze przygotowany do zameldowania propozycji decyzji.

Podsumowując to zagadnienie, wykładowca stwierdza, że decyzję do obrony podejmuje osobiście dowódca, jednak dane przygotowane przez oficerów sztabu stanowią podstawę do wykonania ww.pracy przez dowódcę pułku.

Pytanie:

Omówić sposób opracowania decyzji w 10 pz!

Odpowiedź:

Dowódca do podjęcia decyzji wykorzystywał dane przygotowane przez starszego oficera operacyjnego, a także wnioski szefów rodzajów wojsk i służb, które rysowane będą na mapę roboczą dowódcy pułku /po akceptacji przez dowódcę/.

Wykładowca wyjaśnia, że decyzję do obrony opracowuje się w formie graficznej - na mapie i opisowej - w legendzie.

4. Pomoc oficerów sztabu w organizacji obrony w pododdziałach 10'

Uwaga metodyczna:

Wykładowca odwołuje się do praktycznych doświadczeń słuchaczy z ćwiczeń, a następnie ustosunkowuje do nich podając przykłady pomocy oficerów sztabu w organizacji obrony w pododdziałach.

Treść rozwiązania:

~~Szef sztabu~~ pułku wyjechał do 2 bp w celu przekazania zadania dowódcy, a także udzielenia pomocy w organizacji pozycji przedniej. *2-12 dys. liniowy*

Do 3 bp został wysłany zca dcy ~~pułku ds. liniowych~~ *szef sztabu* z zadaniem przekazania rozkazu dowódcy pułku oraz udzielenia pomocy w organizowaniu obrony.

Uwaga metodyczna:

Należy pamiętać, że pomoc ta nie może ograniczać inicjatywę, samodzielność dowódców pododdziałów a także odrywać ich na dłuższy okres czasu od dowodzenia pododdziałami.

5. Omówienie zajęć 5'

Wykładowca podaje stopień osiągnięcia celu zajęć.
Ocena przygotowanie się słuchaczy w czasie nauki włas-
nej oraz ich aktywność w trakcie zajęć.

OPRACOWAŁ

mjr dypl. W.SIWIEC

SPRAWDZIŁ

płk dr S. PIOTROWSKI

OPRACOWANIE METODYCZNE

ZAJĘCIE Nr 3 /ROZPOZNANIE WOJSKOWE/

I TEMAT: Ocena możliwości pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych nieprzyjaciela w zakresie przegrupowania wojsk, osiągnięcia gotowości do natarcia i wykonania ataku.

II CEL: Uczyć słuchaczy dokonywania oceny sił i możliwości nieprzyjaciela w warunkach zmieniającej się sytuacji taktycznej.

Uczyć zwięzłego i jasnego przedstawiania myśli oraz formułowania wniosków.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	- 10'
2. Ocena sił i możliwości nieprzyjaciela na kierunku natarcia pułku	- 10'
3. Analiza możliwości użycia przez nieprzyjaciela podchodzących sił z głębi	- 15'
4. Ocena możliwości osiągnięcia gotowości bojowej do natarcia, podejścia do rubieży styczności, przyjęcia ugrupowania bojowego i wykonania ataku przez nieprzyjaciela	- 25'
5. Meldowanie wniosków z oceny nieprzyjaciela /w języku polskim i rosyjskim/	- 25'
6. Podsumowanie zajęcia	- 5'

Razem 2 godz.szkolne - 90'

IV. METODA: Zajęcie grupowe w sali na mapach.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Słuchacze przygotowują się do zajęć na podstawie:
 - założenia głównego z załącznikami;
 - wytycznych udzielonych na instruktażu przez wykładowców;
 - znajomości zagadnień przerobionych na zajęciach z TO.

2. Do zajęcia słuchacze winni przygotować:
 - graficzną ocenę nieprzyjaciela na mapie;
 - propozycje organizacji rozpoznania na kalce technicznej;
 - niezbędne kalkulacje w notatkach.
3. Ze względu na ograniczony czas zajęcia proponuje się przed wyznaczeniem słuchaczy do referowania kolejnych zagadnień ustalić zakres rozważań.
4. W przypadku nieprawidłowych wypowiedzi słuchaczy należy w formie kierowanej dyskusji lub osobiście wyjaśnić zagadnienie.

PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć - 10'

Podać temat, cel zajęcia i zagadnienia szkoleniowe.

Sprawdzić:

- dokonaną ocenę nieprzyjaciela na mapach;
- przedstawione na kalce technicznej propozycje organizacji rozpoznania;
- znajomość sytuacji taktycznej;
- znajomość organizacji, uzbrojenia i podstawowych norm taktycznych dywizji amerykańskiej.

2. Ocena sił i możliwości nieprzyjaciela na kierunku natarcia pułku 10'

Sytuacja wprowadzająca

- czas operacyjny 14.15 21.3;
- starszy oficer rozpoznania /St.OR/ zapoznany został z zadaniem pułku, wnioskami wypływającymi z analizy zadania i otrzymał wytyczne do przygotowania danych do decyzji dowódcy zgodnie z którymi ma przedstawić w formie wniosków:
 - ocenę możliwości wojsk nieprzyjaciela będącego w styczności;
 - możliwości wykorzystania podchodzących odwodów /6 KA/A/ ze szczególnym uwzględnieniem użycia części jego wojsk na kierunku obrony pułku.

Uwaga metodyczna

W czasie kierowanej dyskusji skupić się głównie na następujących zagadnieniach:

- a/ ogólny charakter działań nieprzyjaciela przed frontem natarcia 10 pz i prawdopodobne dalsze jego działanie do czasu podejścia głębszych odwodów;
- b/ możliwości oddziaływania sił i środków nieprzyjaciela na pododdziały pułku w czasie organizacji obrony.

Proponowane rozwiązanie

Pododdziały 5 i 12 DPanc /NZ/ w wyniku poniesionych strat /25-35%/ i jednorzutowego ugrupowania utraciły możliwość prowadzenia działań zaczepnych całością swych sił.

Na kierunku natarcia pułku rozbite pododdziały 15 i 34BPanc w ekwiwalentnej sile do batalionu stawiają zacięty opór na rubieży: JAZWINY /5952/, PARCELE, IWOWE /6257/, ŻEBRACZKA /5461/.

Na kierunku natarcia 11 pz przeciwnik w celu odtworzenia odwodów wyprowadza z walki dwa bataliony - 342 bz i 343 bcz.

W aktualnym położeniu przeciwnik nie jest w stanie przejść do natarcia, może natomiast dążyć do utrzymania rubieży: GARWOLIN, BOROWIE, STOCZEK ŁUKOWSKI i zapewnić swobodę podejścia i rozwinięcia do walki sił przegrupowujących się z za rz. WISŁA. Z aktywnymi działaniami wojsk będących w styczności należy liczyć się dopiero po dokonaniu przegrupowania, odtworzeniu odwodów i wzmocnieniu ich w środki wsparcia, to jest nie wcześniej, niż w godzinach rannych 22.3.

3. Analiza możliwości użycia przez nieprzyjaciela podchodzących sił z głębi 15'

Uwaga metodyczna:

W czasie kierowanej dyskusji przeanalizować szczególnie zagadnienia:

- a/ prawdopodobne zadanie 6 KA /A/;
- b/ możliwości czasowe wprowadzenia korpusu do walki.

Proponowane rozwiązanie:

Sztab 4 DZ ocenia, że 6 KA /A/ przegrupowuje się z prawdopodobnym celem wykonania przeciwuderzenia w skrzydło armii w kierunku: ŻBLECHÓW, STANISŁAWÓW, a więc na kierunku organizowanej obrony przez dywizję i w jej składzie 10 pz.

Odległość czoła maszerujących kolumn do rubieży rozwinięcia pułku wynosi 50-60 km. Przyjmując tempo marszu w warunkach zimowych 20 km/h i czas potrzebny na rozwinięcie wojsk, siły 6KA /A/ mogłyby teoretycznie wykonać uderzenie z marszu za 3-4 godziny, to jest około godziny 17.00-18.00 21.3 w celu prowadzenia działań nocnych.

Bardziej jednak prawdopodobny i uzasadniony jest wariant, że przegrupowujące się wojska zajmą rejony wyjściowe dla odtworzenia zdolności bojowej i organizacji natarcia. W tym wypadku podejście do rubieży ataku mogłoby być wykonane pod osłoną nocy, a uderzenie o świcie 22.3. Do tego czasu pododdziały 15 i 34 BPanc /NZ/ mogą przegrupować się, odtworzyć odwody i częścią sił uderzyć wspólnie z wojskami 6 KA /A/.

Nie należy jednak wykluczyć możliwości uderzenia w nocy, szczególnie po 1.00-2.00 22.3.

4. Ocena możliwości osiągnięcia gotowości bojowej do natarcia, podejścia do rubieży styczności, przyjęcia ugrupowania bojowego i wykonania ataku przez nieprzyjaciela 25'

Uwaga metodyczna

W czasie prowadzonej oceny wyegzekwować od słuchaczy szczególnie:

- a/ położenie rejonów wyjściowych;
- b/ prawdopodobne drogi podejścia, rubieże rozwijania oddziałów i pododdziałów, ugrupowanie oraz rubieże ataku;
- c/ prawdopodobne nasycenie wojsk nieprzyjaciela w pasie obrony pułku.

Proponowane rozwiązanie

Na podstawie uzyskanych informacji ze sztabu 4 DZ wynika, że 2 DPanc ze składu 6 KA/A/ może ześrodkować się w rejonie: OKRZEJA /3574/, DĘBLIN, ADAMÓW, i po odtworzeniu gotowości bojowej część jej sił może być użyta na kierunku obrony 10 pz.

Wychodząc z oceny terenu przeciwnikowi najcelowiej będzie użyć brygadę pancerną na głównym kierunku uderzenia: MIASTKÓW KOŚCIELNY, CEGŁÓW, a brygadę zmechanizowaną na kierunku pomocniczym: CHĘCINY /4851/, STARA WIEŚ /7343/.

Biorąc pod uwagę prawdopodobne rejony wyjściowe należy przewidywać że 2 DPanc dokona podejścia do rubieży ataku po drogach:

- brygada pancerna: OKRZEJA, HUTA DĄBROWA /4272/, WOLA MYSŁOWSKA /4664/, ZABRUZDY /5359/, DĘBE MAŁE /6452/;
- brygada zmechanizowana: KAWĘCZYN, ŻELECHÓW, CHEJCINY /4951/, WILCHTA /5748/.

Wychodząc z norm taktycznych oraz warunków terenowych rubież rozwijania w kolumny batalionowe /8-15 km od przedniego skraju /może przebiegać: CHEJCINY, KRUSZÓWKA /5460/, a w kolumny kompanijne /4-8 km od przedniego skraju/ nieprzyjaciel może rozwijać się na rubieży: UNIN /5348/, ŁOPACIANKA /5858/.

Ze względu na organizowanie przez pułk pozycji przedniej na rubieży: kol. GOZD /6152/, REDZYŃSKIE /6255/, STRACHOMIN /6560/ przez pododdziały przeznaczone do drugiego rzutu oraz braku możliwości przejścia do działan zaczepnych przez pododdziały 15 BPanc należy przyjąć, że rubież ataku brygady pancerniej będzie przebiegała bezpośrednio przed pozycją przednią. Zatem brygada może do ataku z rubieży: pñn.skraj m.GOZD, pñn.skraj m.REDZYŃSKIE.

Szerokość rejonu obrony pułku umożliwi rozwinięcie przez nieprzyjaciela do trzech batalionów /zmechanizowanych lub czołgów/. Przyjmując, że brygada pancerna w pierwszym rzucie może posiadać batalion czołgów i batalion zmechanizowany, dodatkowo do przekłamania naszego przedniego skraju może zostać użyty również wyprowadzony z walki 342 bz /NZ/ na kierunku: STOCZEK ŁUKOWSKI, wsch. LATOWICZ.

Siłami tymi przeciwnik może dążyć do rozbicia batalionów pierwszorzutowych pułku, opanowania rubieży: WIELGOLAS /6748/, WALISKA /7053/, KOŁACZ /7257/ i stworzenia warunków do wprowadzenia odwodu brygadowego /batalionu czołgów/ z rubieży: wzg. 168.0 /6853/, wsch. WIELGOLAS.

Zgodnie z przyjętymi normami na korzyść nacierających wojsk 2 DPanc może być wykonane 25-30 uderzeń jądrowych oraz dywizja może być wspierana wysiłkiem 40-60 samolotów lotnictwa bezpośredniego wsparcia i ogniem 2-3 dywizjonów artylerii haubic 155 i 203,2 mm.

Brygada pancerna działająca na głównym kierunku natarcia dywizji może zatem być wspierana ogniem 2-3 dywizjonów artylerii 155 i 203,2 mm. Na broniące się wojska pułku przeciwnik może wykonać 10-12 uderzeń jądrowych małej mocy /do 20 KT/, szczególnie na drugie rzuty oraz urządzenia tyłowe. Na korzyść brygady może działać 30-40 samolotów /A-7, A-10 i Alfa Jet/.

Przyjmując takie ugrupowanie przeciwnika oraz możliwe wsparcie ogniowe w pasie obrony pułku należy liczyć się z następującym nasyceniem sił i środków:

Wyszczególnienie		Ilość po uwzględnieniu strat					
		straty w %	komp. w bcz	ludzi w kz	czołgów	artyl. og. pos.	środków panc.
W całym pasie na głębokość ugrupowania obronnego pułku							
2 BPano /A/	3/1 bcz	25	3	396		4	27
	2/1 bcz				41	3	
	3/1 bcz				41	3	
	dah 155 mm					13	
Artyleria 2 DPano 1 6KA/A/	dah 155 mm	20				14	
	dwa dah 203,2 mm					28	
Pododdz.NZ	342 bcz z koz	30	4	470	7	4	25
	0,5 345 dah 155 mm					6	
RAZEM			7	866	89	75	52
W walce o przedni skraj obrony							
Jak wyżej, bez jednego bcz			7	866	48	72	52

U w a g a : w naliczeniach nie ujęto pododdziałów przeciwnika będących w bezpośredniej styczności.

5. Meldowanie wniosków z oceny nieprzyjaciela

- 25

Sytuacja wprowadzająca

Na podstawie przeprowadzonej oceny przeciwnika St.OR przygotowuje wnioski do meldunku, jaki będzie składał dowódcy przed podjęciem decyzji do obrony.

Proponowane rozwiązanie

Melduję wnioski z oceny przeciwnika z sytuacji na 14.00 21.3.

- 1/ Pododdziały 15 i 34 BPano /NZ/ utraciły możliwość przejęcia inicjatywy w okresie organizacji obrony przez 10 pz, są jednak w stanie działaniami obronnymi zapewnić swobodę podejścia i wprowadzenia do walki podchodzących sił z głębi.
- 2/ Podchodzący 6 KA /A/ ma możliwość za 3-4 godziny wejść do walki z marszu bez zajmowania rejonów wyjściowych i odtwarzania zdolności bojowej prowadząc działania nocne. Bardziej prawdopodobne będzie jednak uderzenie z rejonów wyjściowych, o świcie 22.3.
- 3/ Główne uderzenie /siłami 2 DPano/ nieprzyjaciel prawdopodobnie wykona na kierunku: ŻELECHÓW, STANISŁAWÓW.
- 4/ Na rejon obrony pułku mogą nacierać siły brygady pancernej w kierunku: MIASTKÓW KOŚCIELNY, CEGŁÓW oraz 342 bz /NZ/ na kierunku pomocniczym: STOCZEK ŁUKOWSKI, wsch. LATOWICZ.
- 5/ Prawdopodobne nasycenie sił i środków nieprzyjaciela może być następujące:
 - a/ w całym pasie na głębokość ugrupowania obronnego pułku:

- kz w batalionach	- 7
- ludzi w kz	- 866
- czołgów	- 89
- artylerii ognia pośredniego /wliczono moździerze 106,7 i 120 mm/	- 75
- środków p.pano /Milan, SS-11, TOW i Dragon/	- 52

b/ w walce o przedni skraj obrony:	- 7
- kz w batalionach	- 866
- ludzi w kz	- 48
- czołgów	- 72
- artylerii ognia pośredniego	- 52
- środków p.panc.	

6/ Na broniące się wojska pułku przeciwnik może wykonać 10-12 uderzeń jądrowych małej mocy /do 20 KT/. Natarcie BPanc może być wspierane ogniem 2-3 dywizjonów artylerii 155 i 203,2 mm oraz 30-40 samolotami lotnictwa bezpośredniego wsparcia.

7/ Najgroźniejsza dla pułku jest możliwość uderzenia pierwszego rzutu BPanc i bz w godzinach wieczornych 21.3 poprzedzonego uderzeniami broni jądrowej i lotnictwa.

Sytuacja wprowadzająca

Na SD pułku przybył przedstawiciel Armii Radzieckiej. Dowódca pułku polecił St.OR zameldować wnioski w j.rosyjskim.

Proponowane rozwiązanie

Докладываю выводы из оценки противника с 14.00 21.3

1. Подразделения 15 и 34 ТД /ФРГ/ потеряли возможность принятия инициативы в период организации обороны осуществляющей 10 мсп, однако являются в состоянии оборонными действиями создать условия свободного подхода и ведения в бой сил подходящих из глубины.

2. Подходящий 6АК /США/ имеет возможность за 3-4 часа войти с хода в бой не занимая исходных районов восстановления боевой готовности проводя ночные боевые действия.

Более вероятно, удар может быть нанесен из исходных районов на рассвете 22.3.

3. Главный удар /силами 2 ТД/ противник вероятно выполнит в направлении: ЖЕЛЕХУВ, СТАНИСЛАВУВ, вспомогательными силами 4 мд в направлении: ЛАСКАЖЕВ, /зап/ МИНСК МАЗОВЕЦКИ.

4. На район обороны полка можно ожидать наступления тбр в направлении: МЯСТКУВ КОСТЕЛНЫ, ЦЕГЛУВ, а также 342 мсб /ФРГ/ на вспомогательном направлении: СТОЧЕК ЛУКОВСКИ, /вост./ ЛЯТОВИЧ.

5. Вероятное насыщение сил и средств противника может быть следующие:

а/ во всей полосе на глубину оборонительного боевого порядка полка:

- механизированных рот в батальонах	- 7
- людей в механизированных ротах	- 866
- танков	- 89
- артиллерии посредством огня	- 75
- противотанковых средств	- 52

б/ в бою за передний край обороны:

- механизированных рот в батальонах	- 7
- людей в механизированных ротах	- 866
- танков	- 48
- артиллерии посредотвого огня	- 72
- противотанковых средств	- 32

6. На войска полка в обороне противник может выполнить 10-12 ядерных ударов малой мощности /до 20 кт/.

Наступление тбр может быть поддержено огнем 1-2 артиллерийского дивизиона 155 и 203,2 мм гаубиц, а также 30-40 самолетовылетами авиации непосредственной поддержки.

7. Наибольшей грозой для полка является, после предварительных ударов ОМП и авиации вечером 21.3 возможность нанесения удара первым эшелоном тбр /США/ и мб /ФРГ/.

6/ Podsumowanie zajęcia 51

a/ Wyjaśnić słuchaczom, że przeprowadzona analiza w czasie zajęć nie jest pełna, skupiono się głównie na wybranych zagadnieniach mogących mieć zasadniczy wpływ na prowadzenie walki obronnej przez pułk.

Przyjęta w ćwiczeniu forma składania meldunku przez St.OR w postaci wniosków jest często stosowana w przypadku ograniczonego czasu na podjęcie decyzji.

W ćwiczeniu bardzo ogólnie potraktowano ocenę możliwości wojsk nieprzyjaciela będących w bezpośredniej styczności. Pułk był zaangażowany w walce i przećwićnik ten jest mu stosunkowo dobrze znany.

Ze względu na ograniczony czas pominięto również w ćwiczeniu zagadnienie organizacji rozpoznania.

b/ Wskazać zasadnicze niedociągnięcia słuchaczy w czasie referowania oraz sposób ich usunięcia.

c/ Podać stopień osiągnięcia zakładanego celu zajęcia.

d/ Podać temat następnego zajęcia z R.W.

Opracował

Sprawdził

ppłk dypl. Stanisław TORBA

płk dypl. Marian WILIŃSKI

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie Nr 4

I. TEMAT: Organizacja pozycji przedniej. Wybór rejonów obrony bp. Ocena sił własnych. Meldunek starszego oficera operacyjnego. Sprecyzowanie decyzji z mapy.

II CEL: Nauczyć słuchaczy.

1. W roli dowódcy pułku:

- oceny sił własnych;
- sprecyzowania decyzji z mapy.

2. W roli starszego oficera operacyjnego:

- przygotowania danych do decyzji dla dowódcy.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE

1. Organizacja zajęć	5'
2. Ocena położenia	25'
- organizacja pozycji przedniej;	
- wybór rejonów obrony bp pierwszego rzutu.	
3. Meldunek starszego oficera operacyjnego pułku	30'
4. Sprecyzowanie decyzji z mapy	25'
5. Omówienie zajęcia	5'

Razem 90'

IV. METODA: Zajęcie grupowe w klasie.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Słuchacze przygotowują się do zajęć na podstawie założeń nr 1 oraz wytycznych udzielonych na instruktazu przez wykładowców do czego podstawę stanowi pkt.2.
2. Do zajęć należy przygotować:
 - a. w roli dowódcy pułku dokonać oceny w zakresie:
 - wyboru i organizacji pozycji przedniej;
 - wyboru rejonów obrony bp pierwszego rzutu.
 - b. w roli starszego oficera operacyjnego, przygotować meldunek dla dowódcy w którym przedstawić następujące zagadnienia:

- wybór i organizację drugiej pozycji obrony;
 - użycie drugiego rzutu pułku;
 - podział sił i środków;
 - stosunki sił:
 - na całą głębokość obrony pułku;
 - podczas wykonywania kontrataku drugim rzutem pułku.
- c. Elementy ocen wchodzące w skład decyzji i wymagające graficznego przedstawienia nanieść na mapę i być gotowym do przedstawienia decyzji z mapy podczas zajęcia w języku rosyjskim.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Organizacja zajęć

5'

- Sprawdzić wrysowanie na mapę elementów decyzji i wykonanie meldunków.

2. Ocena położenia

25'

Wyjaśnić słuchaczom że jest to tylko fragment oceny położenia gdyż czas zajęcia nie pozwala na więcej. Czas operacyjny 14.35. Wyznaczony słuchacz w roli dowódcy prowadzi ocenę położenia.

Proponowana treść oceny położenia:

A. Wybór i organizacja pozycji przedniej

①

Pytanie: Co jest celem organizacji pozycji przedniej?

Odpowiedź: - wprowadzenie w błąd przeciwnika co do rozmieszczenia przedniego skraju;
- opóźnienie i dezorganizacja natarcia;
- zadanie przeciwnikowi strat.

Proponowana treść

Organizację do 16.00 zabezpiecza - z wyjątkiem lewego skrzydła 4 poz stąd czas ma bardzo istotne znaczenie.

Nakazana rubież w większości jest opanowana przez 4 poz i 2 bp stąd najcelowiej użyć do tego sił z 2 bp.

Ze względu na potrzeby rozbudowy rejonu obrony i walki obronnej /stworzenia głębokiego ugrupowania i rozbudowy drugiej pozycji/ na pozycję przednią mogą wydzielić ok. dwóch kp które powinny pozorować rozbudowę przedniego skraju obrony przez bp pierwszego rzutu.

Najbardziej dogodnymi odcinkami do rozbudowy kompanijnych punktów oporu są:

- wzg. 138,5 /6150/ GENERALOWO /6254/
- Kol. OLEKSIANKA /6358/, STRACHOMIN /6560/.

Najbliżej znajduje się 5 i 4 kp którym należy przydzielić to zadanie.

Kompanie te należy wzmocnić: 5 kp 1 plcz 2 kcz i b 122 hb 4 kp trzema działkami pancernymi typu "WIDER" zdobytymi przez 1 bp, dla których przydzielić załogi z bez i kt.

Dla zapozorowania rozbudowy punktu oporu przez drugie rzuty batalionów w rejonie wzg.140,8 /6453/ i Kol.BUDZISKA na kier. 5 kp oraz wzg. 150,7 /6557/ na kierunku 4 kp należy wydzielić po drużynie piechoty z 6 kp które by zapozorowały rozbudowę inżynieryjną oraz ruch w tych rejonach. Ponadto przydzielić środki inżynieryjne i udzielić pomocy siłami do drużyny saperów.

Kierowanie organizacją pozycji przedniej powierzyć zastępcy ds.liniiowych.

B. Wybór rejonów obrony bp pierwszego rzutu

Z położenia pododdziałów, krótkiego czasu na przejście do obrony i możliwości bp wyposażonych w BWP wynika że najcelowiej będzie użyć do pierwszego rzutu na prawym skrzydle 3 bp do zorganizowania obrony w rejonie: CHYŻYNY /6550/, WYMYŚLE, NOWINY II /6851/ oraz 1 bp w rejonie PIASKI /6754c/ WĘŻYCZYN /7157c/, Kol.WALISKA /7154/.

Ze względu na dość szeroki rejon obrony /14 km/ bardzo ważną rolę dla organizacji systemu ognia będzie miał wybór przedniego skraju. Wg mapy najdogodniej zorganizować będzie przedni skraj na rubieży: CHYŻYNY /6550/, wzg. 138,2 /6652/, WYMYŚLE, wzg. 139,6 /6855/, wsch. WĘŻYCZYN /7057a/.

3. Meldunek st.oficera operacyjnego pułku

Wykładowca wprowadza w sytuację podając: czas operacyjny 14.55 dowódca pułku prowadzi ocenę położenia podczas której wezwał st.oficera operacyjnego celem wysłuchania meldunku, zgodnie z uprzednio danymi wytycznymi./Jak wskazówki organiz.-metod./.

Następnie wyznacza dowódcę pułku i drugiego słuchacza w roli st.oficera operacyjnego wyjaśniając, że każdorazowo treść meldunku będzie zależała od wytycznych dowódcy w zakresie opracowania meldunku.

Proponowana treść meldunku st.oficera operacyjnego

MELDUNEK

St.oficera operacyjnego 10 pz

A. Wybór i organizacja drugiej pozycji obrony.

Z oceny terenu wynika, że w głębi obrony pułku można wydzielić dwa dogodnie do prowadzenia natarcia kierunki: KAMIONKA, CEGŁÓW i WALISKA, MROZY, pojemność każdego z kierunków w rejonie obrony pułku 1,5-2 bataliony. W tej sytuacji celowo będzie bronić każdego z nich siłami batalionu. Wymienione kierunki rozgraniczone są miejscowościami SKUPIE, PIASECZNO oraz występującymi w tym rejonie zagajnikami, które mogą utrudniać organizację systemu ognia i współdziałania a jednocześnie zapewnić osłonę i dogodne warunki obrony nieprzyjacielowi. Dyktuje to konieczność organizacji obrony kierunku KAMIONKA, CEGŁÓW na takiej rubieży aby ogniem środków ppanc można było zwaloczać nieprzyjaciela przed miejscowością SKUPIE /7352/ uwzględniając tę konieczność oraz dogodne warunki do organizacji obrony przedni skraj lewoskrzydłowego pododdziału batalionu broniącego tego kierunku najcelowiej rozbudować w oparciu o miejscowość KICZKI II.

Centralne rozmieszczenie na kierunku kompleksu miejscowości KICZKI sugeruje oprzeć obronę batalionu o dogodnie rubieże terenowe płd.KICZKI, zwartą zabudowę miejscowości oraz w rejonie płn.zach.KICZKI tak aby zamknąć dwie drogi wyprowadzając na kierunek CEGŁÓW i MIŃSK MAZOWIECKI, dogodna rubież spełniająca te warunki to płn.UJAZDÓW /7248/, zach.stoki wzg.172,5 /7450/. W tej sytuacji najcelowiej drugą pozycję na tym kierunku rozbudować w rejonie: wzg. 166,7 /7049/, KICZKI II, wył.SIODŁO /7348/.

Organizację drugiej pozycji na kierunku WALISKA, MROZY celowo będzie rozbudować tak aby broniąc węzła dróg PODSKWARNE nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku północnym.

Uwzględniając trudny do działania teren w rejonie: KOŁACZ /7356/ MAŁA WIEŚ /7656/, KUFLEW /7555/, zabezpieczający skrzydło obrony na drugiej pozycji oraz konieczność utrzymania współdziałania z batalionem na kierunku KAMIONKA, CEGŁÓW, najcelowiej drugą pozycję obrony na tym kierunku rozbudować w rejonie: zach. stoki wzg. 170,6 /7352/, wzg.162,3 /7455/, PODSKWARNE. Rozbudowę drugiej pozycji prowadzić siłami batalionów przewidzianych do drugiego rzutu, a w rejonie obrony 2 bp dodatkowo częścią sił OInż pułku w okresie organizacji walki i walki na pierwszej pozycji.

B. Użycie drugiego rzutu pułku

W świetle oceny przeciwnika i zadania przełożonego celowe jest posiadanie silnego i manewrowego drugiego rzutu, którym w wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony pułku może wykonać kontratak lub zorganizować drugą pozycję obrony.

Wskazane jest więc, aby po walce na przedniej pozycji zorganizować drugi rzut pułku siłami boz i 2 bp. Siły te rozmieścić w rejonach dogodnych do obrony na poszczególnych kierunkach z zadaniem rozbudowy drugiej pozycji i w gotowości do wykonania kontrataków oddzielnie lub wspólnie.

Uwzględniając prawdopodobny kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela, celowo jest boz zamknąć kierunek KAMIONKA, CEGŁÓW a 2 bp WALISKA, MROZY. O trwałości obrony pułku stanowić będzie utrzymanie rejonu: wzg. 138,2 /5652/, DĄBRÓWKA /6855/, KICZKI a więc rozmieszczenie boz na tym kierunku w gotowości do wykonania kontrataku potwierdza celowość takiego ugrupowania.

W tej sytuacji boz może być użyty do wykonania kontrataku samodzielnie w kierunku: WIELGOLAS, WYMYŚLE z rubieży: węzeł dróg /6750/, kol. NOWINY II /6850b/ lub kol. WIELGOLAS, DĄBRÓWKA z rubieży: pld.kol. WIELGOLAS /6950/ KAMIONKA oraz wspólnie z 2 bp w kierunku: WALISKA, wzg.138,2 z rubieży: wzg.163,7/7052/, zach.skraj wzg.z lasem /7054c/. Możliwość zmasowanego użycia czołgów przez nieprzyjaciela po przełamaniu pierwszej pozycji sugeruje konieczność zaplanowania i przygotowania rubieży ogniwych boz, przewidywane rubieże nr 1 kol.WIELGOLAS, kol.LATOWICZ /6853/, nr 2, wzg.169,2 /7151/, DĘBIENIEC /7253/. Uwzględniając możliwości 2 bp oraz potrzebę przewidywania konieczności wykonania kontrataku w kierunku: KOŁACZ, kol.PIASKI /6754b/ celowo

✓
celowość
ob.
rejon

będzie wykorzystać 2 bp do wykonania kontrataku na tym kierunku z rubieży: wzg.165,7 /7155/, wzg.153,7 /7156/.

C. Podział sił i środków

Z zamiaru dowódcy 10 pz i posiadanych sił i środków wynika że najcelowiej będzie siły i środki wykorzystać z artylerii przydzielonej do 10 pz na okres walki obronnej zorganizować PGA-10 w składzie 32, 33 adah, bhb-10 pz przydzielić do 1 bp, bppanc OPpanc pułku.

Pułk został wzmocniony plsap 1 kp 2/3 ABSap, organiczne i przydzielone środki pozwalają zorganizować:

- OZap do działania wspólnie z OPpanc na zagrożonych kierunkach;
- OZR do utrzymania dróg dowozu i ewakuacji oraz dróg manewru drugiego rzutu na skrzydła;
- OInż - ksap - 10 pz /bez plid/ w gotowości do wzmocnienia obrony pierwszego lub drugiego rzutu pułku poprzez ustawienie zapór inżynierskich, rozbudowy fortyfikacyjnej SD - 10 pz i rejonu obrony 2 bp.

Podział sił i środków:

- Pierwszy rzut:
 - 1 bp z 10 bhb;
 - 3 bp;
- Drugi rzut:
 - boz;
 - 2 bp /dwa kompanie na pozycji przedniej/
- PGA-10 32,33 adah;
- OPpanc - bappanc 10 pz;
- OZap - plsap, 1 ksap 2/3 ABSap;
- OZR - plid ksap 10 pz ;
- OInż - ksap /bez plid/;
- Dyspozycja:
 - baplot 10 pz.

D: Stosunek sił

1. Na całą głębokość obrony pułku.

Wojska własne		Wyszczególnienie	Nieprzyjaciół		Stosunek sił
Oddziały /pododdziały/	Ilość		Ilość	Oddziały /pododdziały/	
1	2	3	4	5	6
10 pz/1,2,3bz bcz, bhb/	9	kz w batalionach	9	2BPanc/A/ 3/1bz, 2/1bcz,	1:1
32,33 adah	702	Ludzie w kompaniach	1074	dhb 155 mm kz 152bz /NZ/	1:1,5
jeden dywizjon DGA-4	34	art.do ognia pośredniego	71	dhb 155 mm z 2pa	1:2
	122	czołgi, BWP i środki ppanc do czołgów i transp.npla.	203	dhb 203,2mm z 2 pa 2/76 dhb 203,2 mm	1:1,6

2. Podczas wykonania kontrataku drugim rzutem pułku
w kierunku: WIELGOLAS, WYMYŚLE.

1	2	3	4	5	6
3bp /bez dwóch plut.9kp/	2 $\frac{2}{3}$	kz w batalionach	3	3/1 bz	1:1,1
bcz adah z PGA-10	194	ludzi w kompaniach	420	dah 203,2mm dah 155 mm	1:2,1
jeden dywizjon DGA	33	art.do ognia pośredniego	29		1,1:1
bhb-10 pz OPpanc	51	czołgi, BWP, środ. ppanc do czołgów i transp.npla	61		1:1,2
	46	czołgi i BWP do czołgów i środków ppanc npla	29		1,7:1

Uwaga: Kalkulacje związane ze stosunkiem sił na całą głębokość obrony jak "Opisowa część planu przeprowadzenia ćwiczenia" Przy obliczaniu stosunku sił podczas wykonywania kontrataku przyjęto:

a/ ukompletowanie:

- wojsk własnych: bcz i artyleria 80%, 3 bcz-75%;
- nieprzyjaciela: 3/1 bz i artyleria 80%.

4. Sprecyzowanie decyzji z mapy

25

Wykładowca przed wyznaczeniem słuchacza jako dowódcę pułku podaje czas operacyjny 15.45 21.3. i informuje że przed chwilą do 10 pz dowiedział się, że podczas meldowania decyzji będzie dowódca armii /oficer radziecki gdyż armia posiada skład sojusznicy/ i meldować należy po rosyjsku w związku z powyższym przystąpił do sformułowania decyzji w j.rosyjskim.

Proponowana treść meldunku decyzji

1. Oceniam, że nieprzyjaciel częściowo rozbitymi siłami 15 BPanc z 5 DPanc /NZ/ usiłuje ~~roz~~złamać natarcie 4 DZ i stworzyć warunki do wprowadzenia do bitwy podchodzących odwodów w kierunku ŻELECHÓW, JEDRZEJÓW.

Liczę się z możliwością obezwładnienia bronią jądrową elementów ugrupowania pułku i wykonania uderzenia przez podchodzącą BPanc i do bcz z 14 BPanc o świcie 22.3. w kierunku CEGŁÓW oraz silnym oddziaływaniem lotnictwa taktycznego i wojsk lądowych.

2. Zamierzam ogniem artylerii oraz zorganizowanym oporem na pozycji przedniej na rubieży: wzg.138,5 /6151/, GENERAŁOWO /6254/, kol. OLEKSIANKA /6358b/, STRACHOMIN /6560/ wprowadzić w błąd a następnie zahamować tempo i zdezorganizować natarcie nieprzyjaciela. Zorganizowaną obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie z przednim skrajem na rubieży: CHYŻYNY /6550/, wzg. 138,2 /6652/, WYMYŚLE, wzg. 139,6 /6855/, wsch.WĘŻYCZYN /7057a/ a w wypadku włamania kontratakami drugiego rzutu, załamać natarcie przeciwnika i nie dopuścić do przerwania się jego sił w kierunku: CHROMIN /5956/, WICIEJÓW /8045/.
Drugą pozycję zorganizować siłami drugiego rzutu na rubieży: DZIELNIK /7048/, KICZKI II /7250, SACHALIN /7453/, KUFLEF /7555/.
Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: wzg.138,2 /6652/, DĄBRÓWKA /6855/, KICZKI.

Pułk ugrupować w dwa rzuty: w pierwszym posiadać 3 i 1 bp w drugim bcz i 2 bp, z którego wydzielić dwie kp do organizacji pozycji przedniej.

3. W tym celu:

- a/ 3 bp broni rejonu: CHYŻYNY /6549/, WYMYŚLE, NOWINY II /6851/ skupiając główny wysiłek obrony na lewym skrzydle, nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: DĘBE MAŁE, KICZKI.
- b/ 1 bp broni rejonu: wzg. 138,2 /5652/, WĘŻYCZYN /7058/, WALISKA, skupiając główny wysiłek obrony na prawym skrzydle nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: LATOWICZ, PODCIERNIE /7454/.
- c/ 2 bp, 5 i 4 kp organizuje obronę na pozycji przedniej na rubieży: wzg. 138,5 /6151/, GENERALÓWO /6254/ OLEKSIANKA /6458/, STRACHOMIN /6560/, po wykonaniu zadania przechodzi do drugiego rzutu pułku, ześrodkowuje się w rejonie: zach. stoki wzg. 170,6 /7352/, wzg. 162,3 /7455/, PODSKWARNE w gotowości do wykonania kontrataku w kierunkach:
 - WALISKA, wzg. 138,2;
 - KOŁACZ /7356/, PIASKI /6754b/;lub przejścia do obrony rubieży: wzg. 170,6, wzg. 162,3, KUFLEW /7555/.
- d/ bez drugi rzut pułku ześrodkowuje się w rejonie: wył. DZIELNIK /7048/, KICZKI II, wył. SIODŁO /7348/ w gotowości do wykonania kontrataku w kierunkach:
 - WIELGOLAS, WYMYŚLE;
 - WALISKA, wzg. 138,2;lub przejścia do obrony rubieży: zach. stoki wzg. 170,6 /7352/, wzg. 162,3 /7455/.
- e/ Artyleria:
 - obezwładnia nieprzyjaciela przed pozycją przednią, przednim skrajem obrony oraz npla, który wkamął się w głąb obrony;
 - zabezpiecza ogniem skrzydła i luki;
 - wspiera drugi rzut w czasie wykonywania kontrataku;
 - OPpanc w gotowości do niszczenia czołgów nieprzyjaciela na kierunkach:
 1. DĘBE MAŁE, SIODŁO;
 2. LATOWICZ, PODSKWARNE.

f/ Artyleria przeciwlotnicza:

- baplot 10 pz /bez WB-S-1/ wykorzystać do osłony 3 bp i PGA-10;

- organizuje zasadzkę przeciwlotniczą na lewym skrzydle pułku i pododdział wędrowny.

g/ Wojska inżynieryjne:

- OZap, pl sap 1 ksap 2/3 ABSap w gotowości do minowania rubieży na kierunkach działania OPpanc;

- OInż - ksap 10 pz /bez plid/ ześrodkowuje się w rejonie: Las pld.SKUPIE /7352/ w gotowości do działania.

h/ Gotowość do obrony 4.00 22.3 zajęcie rejonu obrony i gotowość systemu ognia 17.30 21.3.

4. Zasadnicze elementy współdziałania:

a/ W wypadku obezwładnienia BMR sił głównych 3 bp i częściowo 1 bp oraz włamania się nieprzyjaciela w kierunku BUDZISKA, KAMIONKA:

- 33 adah obezwładnia siły nieprzyjaciela w rejonie włamania, wspiera kontratak drugiego rzutu pułku;

- 3 bp ocalałymi siłami utrzymuje rejon: WIELGOLAS, KAMIONKA, NOWINY II;

- bez z 2 bp wykonuje kontratak w kierunku: WALISKA, wzg. 138,2 z rubieży: wzg. 163,7 /7052/, zach.skrraj wzg. z lasem /7054o/;

- OPpanc i OZap rozwija się na rubieży nr 2, nie dopuszcza do przerwania się czołgów nieprzyjaciela w kierunku: DĘBE MAŁE, PODCIERNIE;

b/ W wypadku obezwładnienia drugiego rzutu i utraty rejonów obrony batalionów pierwszego rzutu:

- artyleria wzbrania nieprzyjacielowi ataku na kolejną rubież obrony, zabezpiecza wyjście z walki części pododdziałów 3 bp /1 bp/;

- 3 bp przechodzi do obrony rejonu: wzg. 166,7 /7049/, wzg. 169,2 /7151/, pld.KICZKI;

- 1 bp przechodzi do obrony rejonu: wzg. 170,6 /7352/, wzg.162,3 /7455/, PODSKWARNE;

- ocalałe siły bez i 2 bp przechodzą w rejon las pld. CEGŁÓW i po odtworzeniu gotowości bojowej stanowiąc będą odwód 10 pz.

5. Dowodzenie realizować będą z SD w rejonie: KICZKI II.
W toku zwalczania nieprzyjaciela na podejściach i podczas
walki o pozycję przednią dowodzić będą z PO w rejonie:
wzg.162,7 /6951/.

5. Omówienie zajęcia 10'

Wykładowca podaje cel zajęcia i stopień jego realizacji,
omawia przygotowanie się słuchaczy do zajęć.
Podaje temat następnych zajęć.

Opracował

płk dypl. E. WODYK

Wykonano w 70 egz.

Egz. nr 1-70 B.Gł.OZS
Wyk. płk E. Wodyk
Nr 0151/0704/WW
Kor. Zespół

Sprecyzowanie decyzji w języku rosyjskimZałącznik 4

1. Противник понес поражение, частями 15 тбр 5 тд /ФРГ/ отремится задержать наступление 4 мд и создать благоприятные условия для ввода в бой выдвигаемых частей на направлении ЖЕЛЕХУВ, ЕНДЖЕЮВ. Нанесение ядерных ударов противником по подразделениям полка возможно с утра 22,3, а вслед за ним воздействие тактической и войсковой авиации.

2. Огнем артиллерии и минометов нанести поражение противнику. Удерживая передовую позицию на рубеже выс. 138,5 /6151/, ГЕНЕРАЛОВО /6254/, ОЛЕКСЯНКА /63586/, СТРАХОМИН /6560/ задержав его наступление.

Полк силами двух ипб в первом эшелоне организует оборону с передним краем на рубеже ХИЖИНЫ /6550/, выс. 138,2 /6652/, ВЫМЫСЛЬЕ, выс. 139,6 /6855/, вост. ВЕНЖИЧИН /7057/.

При включении противника контратакой второго эшелона задержать его наступление и не допускать прорыва в направлении ХРОМИН, ВИЦЕЮВ.

Вторую позицию организовать на рубеже ДЗЕЛЬНИК, КАЧКИ, САХАЛИН, КУФЛЕВ.

Основные усилия сосредоточить в районе выс. 138,2, ДОМЕРУВКА, КИЧКИ.

Построение полка в два эшелона в первом - 3 и I мпб во втором - тб и 2 мпб. Для организации передовой позиции из состава 2 мпб выделить два мпр.

3. а/ 3 мпб обороняет район ХИЖИНЫ /6549/, ВЫМЫСЛЬЕ НОВИНЫ II /6851/ с задачей, сосредоточив огневые усилия на левом фланге, не допускать прорыва противника в направлении ДЕМБЕ МАЛЕ, КИЧКИ.

б/ I мпб обороняет район выс. 138,2 /5652/ ВЕНЖИЧИН /7058/, ВАЛИСКА с задачей, сосредоточив основные усилия на правом фланге, не допустить прорыва противника в направлении ЛЯТОВИЧ, ПОДЦЕРНЕ /7454/.

в/ 2 мпб - силами 4 и 5 мпр - организует оборону на передовой позиции на рубеже выс. 138,5 /6151/, ГЕНЕРАЛОВО /6254/, ОЛЕКСЯНКА /6458/, СТРАХОМИН /6560/.

Выполнив задание на позиции, действует в составе второго эшелона полка. Для этого сосредотачивается в районе зап. выс. 170,6 /7352/, выс. 162,3 /7455/, ПОДСКВАРНЕ в готовности к нанесению контратак в направлениях:

- ВАЛИСКА, выс. 138,2;
- КОЛАЧ /7356/, ПЯСКИ /6754/,

а также к обороне рубежа выс. 170,6, выс. 162,3 КУФЛЕВ /7555/.

г/ тб сосредотачивается в районе (иск) ДЗЕЛЬНИК /7048/, КИЧКИ II, (иск.) СЕДЛО /7348/ в готовности к нанесению контратак в направлениях:

- ВЕЛЬГОВО, ВЬМЫСЬЛЕ ;
- ВАЛИСКА, выс. 138,2,

а также к обороне рубежа выс. 170,6 /7322/, выс. 162,3 /7455/.

д/ Артиллерия: - подавляет подразделения противника перед передовой позицией, передним краем обороны, а также вклинившимся в оборону полка;

- прикрывает фланги;
- поддерживает контратаку второго эшелона в указанных ему направлениях.

е/ Подразделения ПВО: - зенбатр прикрывает 3 мпб и ПАТ-10;
- организуют засаду ПВО на левом
фланге обороны полка, а также качую-
щие группы.

ж/ ПТРез и ПОЗ в готовности к отражению атак танков на
направлениях:

- ДЕМБЕ МАЛЕ, СЕДЛО;
- ЛЯТОВИЧ, ПОДСКВАРНЕ.

з/ инж.-сап. резерв - сапр /без идвз/ сосредотачивается
в районе лес юж. СКОПЕ /7352/ в готовности к выполне-
нию задач.

и/ Готовность обороны - 4.00 22.3.

Готовность системы огня - 17.30 21.3

Wykonał:

płk dupl. Tadeusz KOPIEC

Wykonano w 70 egz.

Egz. nr 1-70 B.Gł.OZS

Wyk. płk T. Kopeć

Nr pf 171/pf 793/WW

Kor. Zespół

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie nr 5 /Taktyka WRiArt/

I. TEMAT: Potrzeby i możliwości obrony przeciwpancernej.

- II. CEL:
1. Nauczyć słuchaczy pracy szefa artylerii podczas organizacji obrony, ze szczególnym uwzględnieniem obrony przeciwpancernej.
 2. Zapoznać z zadaniami realizowanymi przez szefa artylerii pułku w okresie organizacji obrony.

III. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia i wprowadzenie do zajęcia - 10 min.
2. Ocena położenia prowadzona przez szefa artylerii 10 pz - 60 min.
3. Złożenie meldunku dowódcy 10 pz - 15 min.
4. Zakończenie zajęcia - 5 min.

Razem 90 min.

IV. METODA: Zajęcia grupowe w sali.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

Na wstępie przy pomocy pytań wprowadzających należy wyjaśnić miejsce i rolę szefa artylerii pułku podczas organizacji obrony, oraz ustalić konkretne zadania w zaistniałej sytuacji. Po ustaleniu zadań szefa artylerii i kolejności pracy należy przystąpić do oceny położenia wyznaczając do tego kolejno 3-6 słuchaczy. Po ocenie położenia wyznaczyć 1-2 słuchaczy do sprecyzowania w roli szefa artylerii 10 pz wniosków i złożenia meldunku dowódcy 10 pz w zakresie przez niego ustalonym. Po wysłuchaniu meldunku, wnieść ewentualne poprawki i przedstawić słuchaczom pełny meldunek /pozostałe elementy meldunku/ w celu ujednoczenia danych do podjęcia decyzji w roli dowódcy 10 pz.

VI. WYTYCZNE DLA SŁUCHACZY:

1. Przystudiować założenie nr 1 oraz załącznik nr 9 "Sytuacja artyleryjska na godz. 12.00 21.03, oraz zarządzenie bojowe szefa artylerii 4 DZ.

2. Przestudiować podręcznik "Użycie wojsk raketowych i artylerii w walce i operacji" str. 52-54, 79-82, 86-90, 166-178.
3. Być w gotowości do pracy w roli szefa artylerii 10 pz od momentu otrzymania wytycznych od dowódcy pułku do złożenia meldunku - propozycji o użyciu artylerii. W meldunku uwzględnić:

- a/ Zakres zadań dla środków przeciwpancernych pułku;
- b/ Możliwości odparcia ataku czołgów i transporterów nieprzyjaciela.

W kalkulacjach uwzględnić możliwość załamania ataku broni pancernej nieprzyjaciela przed przednim skrajem i w głębi obrony /na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela, na kierunku pomocniczym oraz na całej szerokości obrony pułku/.

- c/ Koncepcję użycia baterii przeciwpancernej pułku.

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy i wprowadzenie do zajęcia

W celu sprawdzenia przygotowania się słuchaczy do zajęcia w roli szefa artylerii proponuje się następujące pytania:

- a/ Jakie pododdziały artylerii w zaistniałej sytuacji podlegają szefowi artylerii pułku?

Odpowiedź: bhb 10 pz /jeżeli dowódca pułku zdecyduje zabrać ją z 1 bp/, bppanc 10 pz.

- b/ Jaką rolę spełnia szef artylerii w zakresie użycia środków przeciwpancernych, artylerii i moździerzy batalionów?

Odpowiedź: Szef artylerii udziela dowódcom batalionów niezbędnej, fachowej pomocy w organizacji obrony przeciwpancernej oraz w wykorzystaniu artylerii przydzielonej i moździerzy. W uzasadnionych sytuacjach może również planować działanie środków ogniowych podległych dowódcy batalionu lub koordynować ich działalność.

- c/ Omówić kolejność i treść pracy szefa artylerii 10 pz.

Odpowiedź:

- analiza zadania;
- kalkulacja czasu;
- wydanie zarządzeń podległym pododdziałom do niezwłocznego wykonania;

- ocena położenia;
- sprecyzowanie meldunku o użyciu artylerii pułkowej;
- złożenie meldunku dowódcy 10 pz;
- udział w rekonesansie dowódcy 10 pz;
- wydanie zarządzeń bojowych;
- organizacja działań bojowych artylerii pułkowej i udział w organizacji działań bojowych artylerii batalionowej /także pomoc w organizacji obrony przeciwpancernej batalionów/;
- kontrola gotowości pododdziałów artylerii do walki.

2. Ocena położenia prowadzona przez szefa artylerii 10 pz

a/ Ocena nieprzyjaciela.

Należy podkreślić, że szef artylerii 10 pz oceniając nieprzyjaciela bazuje na wiadomościach zgromadzonych przez starszego oficera rozpoznania pułku, danych uzyskanych z rozpoznania prowadzonego przez własne pododdziały oraz otrzymanych od szefa artylerii 4 DZ. Również ocena składu bojowego i działalności przeciwnika powinna być uzgodniona z oceną dokonaną przez starszego oficera rozpoznania. Nadmienić należy, że ocena ta powinna być przeprowadzona w aspekcie zadań podległych mu pododdziałów artylerii.

Proponowana ocena nieprzyjaciela

Należy przewidywać, że na rejon obrony 10 pz nieprzyjaciel będzie nacierał siłami BPanc /A/ w kierunku: BOROWE, STARA WIEŚ, KAMIONKA, POSIADAŁY, mając w pierwszym rzucie batalion czołgów i batalion zmechanizowany. Możliwe jest wykonanie uderzenia pomocniczego siłami około batalionu zmechanizowanego z BZ /RFN/ w kierunku OLEKSIANKA, LATOWICZ, DĄBRÓWKA. W celu spotęgowania uderzenia nieprzyjaciel prawdopodobnie wprowadzi drugi rzut, batalion czołgów, z rubieży trygonometr 169,0 /6853-C/, WIELGOLAS w kierunku NOWINY II, KICZKI. Należy również liczyć się z możliwością oddziaływania części sił BPanc na lewe skrzydło pułku z kierunku LIPINY, JERUZAL.

Z powyższego wynika, że na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciel może użyć:

Batalion czołgów /25% strat/ w składzie:

czołgi średnie	$54 \times 0,75 = 40$ cz.
transportery opancerzone	$20 \times 0,5 \times 0,75 = 8$ cz.przel.
Razem	48 cz.przel.

Batalion zmechanizowany /25% strat/ w składzie:

transportery opancerzone	$88 \times 0,5 \times 0,75 = 33$ cz.przel.
Łącznie na KGU	= 81 cz.przel.

Na kierunku pomocniczym - batalion zmechaniz. /20% strat/:

transportery opancerzone	$50 \times 0,8 \times 0,5 = 20$ cz.przel.
--------------------------	---

W sumie na rejon obrony pułku w pierwszym rzucie nieprzyjaciel może użyć: $81 + 20 = 101$ cz.przeliczeniowych.

Po wprowadzeniu drugiego rzutu /boz - 25% strat/:

czołgi średnie	$54 \times 0,75 = 40$ cz.
transport.opancerzone	$20 \times 0,75 \times 0,5 = 8$ cz.przel.
Razem w drugim rz.	48 cz.przel.

W sumie na rejon obrony pułku należy przewidywać uderzenie 149 czyli ok. 150 czołgów przeliczeniowych /w pierwszym rzucie $101 +$ w drugim rzucie $48 = 149/$.

Przyjmując średnio współczynnik możliwości rażenia czołgów przez własne środki przeciwpancerne za "2" należy przewidzieć do odparcia ataku: przed przednim skrajem $101:2 = 50$ środków przeciwpancernych, w głębi obrony $48 : 2 = 24$ środki przeciwpancerne, czyli łącznie $/50 + 24 = 74/$ około 75 środków przeciwpancernych.

b/ Ocena możliwości odparcia ataku czołgów i transporterów nieprzyjaciela.

Przed przednim skrajem na kierunku głównego uderzenia:

- BWP 5 kp na pozycji przedniej	$8 \times 2 = 16$ cz.przel.
- BWP 3 bp	$25 \times 2 = 50$ cz.przel.

Razem na kierunku głównego uderzenia 33 śr.o możliwości zniszczenia 66 czołgów przeliczeniowych.

Przed przednim skrajem na kierunku pomocniczym:

Z oceny terenu wynika, że na tym kierunku do zwalczania broni pancernej przed przednim skrajem można użyć:

- BWP 2 kp $9 \times 2 = 18$ cz.przel.
- ok.30% BWP 1 kp $8 \times 0,3 \times 2 = 5$ cz.przel.
- ok.60% BWP 3 kp $8 \times 0,6 \times 2 = 10$ cz.przel.

Razem na kierunku pomocniczym 17 środków o możliwości zniszczenia 33 czołgów przeliczeniowych.

W sumie możliwe jest zniszczenie przed przednim skrajem /66 + 33 = 99/ ok.100 czołgów przeliczeniowych nieprzyjaciela co wystarcza do załamania natarcia nieprzyjaciela przed przednim skrajem. Po wprowadzeniu przez nieprzyjaciela drugiego rzutu /w głębi obrony/:

- BWP 6 kp $8 \times 2 = 16$ cz.przel.
- ok.70% BWP 1 kp. $8 \times 0,7 \times 2 = 12$ cz.przel.
- ok.40% BWP 3 kp $8 \times 0,4 \times 2 = 6$ cz.przel.
- czołgi /bez/ $34 \times 2,5 = 85$ cz.przel.
- bppanc pułku $6 \times 2,5 = 15$ cz.przel.

Razem 57 środków przeciwpancernych o możliwościach zniszczenia 134 czołgów przeliczeniowych.

Wnioski:

- środki przeciwpancerne pułku są w stanie załamać atak broni pancernej nieprzyjaciela;
- OPpanc przewidzieć głównie do użycia na prawym skrzydle rejonu obrony pułku;
- nie istnieje potrzeba wzmocnienia batalionów pierwszego rzutu czołgami;
- na kierunku pomocniczym przewidywane siły 1 bp całkowicie wystarczają do załamania natarcia nieprzyjaciela;
- w wypadku silnego obezwładnienia 3 bp w wyniku ogniowego przygotowania ataku, możliwe jest włamanie nieprzyjaciela na tym kierunku;
- obronę przeciwpancerną 1 bp zorganizować tak, aby część środków przeciwpancernych batalionu mogła prowadzić ogień skrzydłowy w wypadku włamania się nieprzyjaciela na kierunku 3 bp;
- system ognia przeciwpancernego zorganizować tak, aby zabezpieczał lewe skrzydło pułku.

c/ Koncepcja użycia OPpanc pułku

Z oceny przewidywanego działania nieprzyjaciela, możliwości pododdziałów w zwalczaniu broni pancernej a także z warunków terenowych wynika że należy przewidzieć rubieże ogniowe:

- nr 1 - poj. dom /6650-A, pkt 158,6 /6750-B/,
- nr 2 - sad /6953-C/, skraj lasu /6954-A/,
- nr 3 - skraj lasu /7347-C/, mostek /7349-AB/,
- nr 4 - wsch.skraj lasu /7253-C/, rozwidlenie dróg STAWEK /7255/.

Rejon rozmieszczenia OPpanc - PIASECZNO /jak mapa/.

3. Złożenie meldunku dowódcy 10 pz.

Aby uzmysłwić słuchaczom, że zakres zagadnień, które rozpatruje i przedstawia szef artylerii dowódcy pułku nie ogranicza się do elementów przerabianych na zajęciu należy zadać pytanie: jakie zagadnienia melduje szef artylerii dowódcy pułku w obronie?

Odpowiedź: szef artylerii melduje zwykle dowódcy pułku:

- zadania i możliwości artylerii batalionowej i pułkowej;
- zadania i możliwości środków przeciwpancernych pułku;
- sposób wykorzystania odwodu przeciwpancernego;
- organizację dowodzenia.

W tym ćwiczeniu szef artylerii otrzymał wytyczne jakie zagadnienia powinien zameldować i zgodnie z tym składa meldunek.

Do złożenia meldunku wyznaczyć 1-2 oficerów a następnie omówić przedstawione rozwiązania. Proponowane rozwiązanie przedstawione jest w załączniku nr Jeżeli rozwiązanie przedstawione przez słuchaczy jest poprawne należy uzupełnić je jedynie o dodatkowe dane dotyczące koncepcji użycia baterii haubic pułku oraz moździerzy batalionów.

4. Zakończenie zajęcia

W zakończeniu, zależnie od jego przebiegu należy wyeksponować najbardziej dojrzałe wypowiedzi słuchaczy oraz wyjaśnić te zagadnienia w pracy szefa artylerii, które słuchaczom sprawiały szczególne trudności.

WYTYCZNE DLA SŁUCHACZY /treść instruktażu do następnego zajęcia/

1. Przystudiować założenie nr 1, załącznik nr 9 oraz zarządzenie bojowe szefa artylerii dywizji.
2. Pobrać z biblioteki i przystudiować meldunek dowódcy PGA-10 oraz być w gotowości do wyjaśnienia zawartych w nim zagadnień.
3. Przymocować do mapy załączoną do meldunku kalkę i przystudiować dane na niej zawarte /zadania ogniowe wykonywane na korzyść pułku środkami dywizji/.
4. Przygotować się do planowania i organizacji działań bojowych w roli dowódcy PGA, a głównie do:
 - a/ wydania części rozkazu bojowego dotyczącego artylerii;
 - b/ planowania zadań ogniowych dla PGA;
 - c/ planowania manewru PGA.
5. Literatura jak do zajęcia nr 5, a ponadto: Podręcznik "Użycie wojsk raketowych i artylerii w walce i operacji" str. 54-61.

Załącznik nr 1 - Meldunek składany dowódcy 10 pz przez szefa artylerii.

Opracował:

kpt. dypl. Czesław JARECKI

Sprawdził:

płk dypl. Tadeusz RISS

Załącznik nr 1
do opracowania metod.
do zajęcia nr 5

M E L D U N E K

składany dowódcy 10 pz przez szefa artylerii 10 pz
o użyciu artylerii batalionowej i pułkowej oraz środków
przeciwpancernych pułku w obronie.

1. Baterię haubic 10 pz celowo jest użyć do wykonania zadań ogniowych na korzyść 5 kp broniącej pozycji przedniej na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela SO w rej.zach.Kol. KULAŚNICE. SDO dowódcy baterii przy dowódcy 5 kp. Bateria wykonuje zadania ogniowe na żądanie dowódcy batalionu. Po wycofaniu się 5 kp z pozycji przedniej baterię przydzielić do 1 bp. SO baterii w rejonie Kol.WALISKA. Do wsparcia dział 4 kp na pozycji przedniej wykorzystać baterię moździerzy 2 bp. Bateria wykonywała będzie zadania na żądanie dowódcy 4 kp. Po wycofaniu się 4 kp z pozycji przedniej bateria moździerzy wykonuje zadania zgodnie z decyzją dowódcy 2 bp.
Bateria moździerzy 3 i 1 bp wykonują zadania zgodnie z decyzją dowódców batalionów.
2. Do załamania ataku broni pancernej nieprzyjaciela przed przednim skrajem, uwzględniając środki batalionów pierwszego rzutu i pododdziałów broniących pozycji przedniej, pułk posiada:
 - na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela - 40 środków, które mogą zniszczyć do 80 czołgów przeliczeniowych /lub 60 czołgów i 40 transporterów/;
 - na kierunku pomocniczym - 19 środków, które mogą zniszczyć do 38 czołgów przeliczeniowych.Siły te w zasadzie wystarczają do załamania ataku czołgów i transporterów nieprzyjaciela przed przednim skrajem.
W wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony, do walki z czołgami można dodatkowo użyć 66 środków przeciwpancernych /w tym batalion czołgów/. Środkami tymi można zniszczyć około 150 czołgów przeliczeniowych.
Stan środków przeciwpancernych pułku zapewnia załamanie natarcia nieprzyjaciela.

3. Bateria przeciwpancerna pułku - odwód przeciwpancerny.

Przewidywany rejon rozmieszczenia pkt 164,4 /7451/, mostek /7451-C/, PIASECZNO. Zadanie: niszczyć czołgi i transportery opancerzone nieprzyjaciela z rubieży ogniowych:

nr 1 - poj.dom /6650-A/, pkt 158,6 /6750-B/,

nr 2 - sad /6953-C/, skraj lasu /6954-A/,

nr 3 - skraj lasu /7347-C/, mostek /7349-AB/,

nr 4 - wsch.skraj lasu /7253-C/, rozwidl. dróg STAWEK /7255/.

Opracował

kpt. Czesław JARECKI

Sprawdził

płk dypl. Tadeusz RISS

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcia nr 6

- I. Temat zajęcia: Możliwości OPL. Organizacja pododdziału wędrownego i zasadzki przeciwlotniczej.
- II. Główny problem szkoleniowy: Organizacja pododdziału wędrownego i zasadzki przeciwlotniczej.
- III. Cel szkoleniowy: Nauczyć słuchaczy w roli szefa OPL prowadzenia oceny położenia i meldowania danych do decyzji dowódcy pułku do prowadzenia obrony.
- IV. Metoda: Zajęcia grupowe w sali wykładowej.
- V. Zagadnienia szkoleniowe i podział czasu:
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy i wprowadzenie do zajęcia	- 10'
2. Ocena położenia	- 60'
- ocena ilościowa i jakościowa nieprzyjaciela powietrznego oraz pułku jako obiektu osłony;	
- ocena sąsiadów i sił współdziałających;	
- ocena sił własnych ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pododdziału wędrownego i zasadzki przeciwlotniczej	
3. Meldowanie danych do decyzji	- 15'
4. Omówienie zajęcia	- 5'

Razem:	90'
- VI. Wskazówki organizacyjno-metodyczne

Wykładowca, na kilka dni przed zajęciami powinien udzielić instruktażu do zajęć, w czasie którego:

- zapoznaje słuchaczy z przebiegiem zajęcia oraz głównym problemem szkoleniowym;
- poleca przestudiować wyd.wojsk.OPL 95/73. - "Obrona przeciwlotnicza wojsk" część II nr bibl. 017398 str. 41-55, 79-110

Skrypt ASG "Organizacja i prowadzenie obrony przeciwlotniczej pułku zmechanizowanego /pcz/ - nr bibl.PF 511.

Poleca przygotowanie oceny położenia uwzględniając:

1. W ocenie nieprzyjaciela i pułku jako obiektu osłony

a/ Wpływ działań 5 DPanc i 15 BPanc /NZ/ na użycie lotnictwa przeciwnika w dniu dzisiejszym i 2 DPanc /A/ i części sił 34 BPanc w dniu jutrzejszym w aspekcie miejsca i roli 10 pz w ugrupowaniu 4 DZ.

b/ możliwa działalność lotnictwa nieprzyjaciela

- ilość i rodzaj lotnictwa; w jaki sposób i jakimi środkami i na jakie obiekty /z punktu widzenia ich ważności w etapie/ może oddziaływać w czasie organizacji obrony, podejścia 2 DPanc, walki o utrzymanie pozycji przedniej, odpierania ataków 2 BPanc /A/ i części sił 34 BPanc /NZ/ przed przednim skrajem obrony oraz walki z nieprzyjacielem, który włamał się w głąb obrony;
- możliwości lotnictwa w zakresie obezwładniania i niszczenia elementów ugrupowania 10 pz decydujący o powodzeniu w danym etapie walki z uwzględnieniem ich możliwości w realizacji osłony oraz wrażliwości na uderzenia z powietrza;
- okresy wzmożonej intensywności działań lotnictwa a szczególnie wykonania uderzenia jednoczesnego lub urzutowanego i jakie elementy ugrupowania będą obiektami tych uderzeń;
- możliwy czas dolotu środków napadu powietrznego od rubieży wykrycia do obiektów ataku;
- możliwe metody pokonania systemu OPL 10 pz oraz możliwości w zakresie przeciwdziałania przez pododdziały plot oraz ogólnowojskowe;
- główne kierunki nalotów i ataków SNP.

Wnioski z oceny nieprzyjaciela i pułku jako obiektu osłony powinny zawierać:

a/ Wnioski z oceny nieprzyjaciela:

- w jakich okresach należy oczekiwać szczególnie intensywnych działań lotnictwa oraz na jakie pododdziały pułku;
- potencjalne możliwości przeciwnika powietrznego w zakresie obezwładniania i niszczenia;
- jak przeciwdziałać pokonywaniu OPL przez SNP.

b/ Wnioski z oceny pułku jako obiektu osłony:

- główny wysiłek obrony przeciwlotniczej w poszczególnych etapach działań;
- pododdziały /elementy ugrupowania bojowego/ wymagające bezpośredniej osłony przed uderzeniami z powietrza;
- zakres niezbędnych przedsięwzięć w kolejnych etapach działań.

Wnioski z oceny pułku jako obiektu osłony opracować w formie zadań dla systemu OPL 10 pz.

2. W ocenie sąsiadów i sił współdziałających

- działalność aktywnych oddziałów /pododdziałów/ przeciwlotniczych wyższego szczebla /dywizji i armii/ i sąsiadów na korzyść pułku w poszczególnych etapach walki;
- możliwości i warunki wykorzystania danych z RSWP dywizji i paplot dla potrzeb kierowania ogniem pododdziałów przeciwlotniczych i PK OPL pułku;
- sposób i warunki realizacji współdziałania z oddziałami /pododdziałami/ przeciwlotniczymi szczebla nadrzędnego i sąsiadów oraz z lotnictwem myśliwskim.

Wnioski z oceny sąsiadów i sił współdziałających winny zawierać:

- wpływ oddziałów /pododdziałów/ przeciwlotniczych wyższego szczebla i sąsiadów na organizację i prowadzenie OPL pułku;
- przydatność dla potrzeb pułku informacji o sytuacji powietrznej ze szczebla nadrzędnego i sąsiadów oraz możliwe do wykorzystania źródła informacji w poszczególnych etapach działań;
- co należy przedsięwziąć dla realizacji współdziałania z siłami szczebla nadrzędnego i sąsiadów oraz bezpieczeństwa własnego lotnictwa.

3. W ocenie sił własnych

- stan, położenie oraz możliwości bplot i plplot batalionów;
- stan zaopatrzenia materiałowo-technicznego pododdziałów przeciwlotniczych i jego wpływ na wykonanie zadań.

Wnioski z oceny sił własnych w powiązaniu z wnioskami z poprzednich zagadnień powinny zawierać:

- jak zadysponować bplot i plutonami przeciwlotniczymi batalionów w poszczególnych etapach działań z uwzględnieniem nakazanego sposobu działania przez szczebel nadrzędny, położenia obiektów osłony i manewru w czasie walki.

Wnioski z oceny położenia wykładowca poleca wrysować na mapę, a niezbędne kalkulacje zapisać w notatkach.

VII. Przebieg zajęcia

1. Prowadzący zajęcia podaje temat i cel zajęcia oraz główny problem szkoleniowy. Następnie sprawdza przygotowanie się słuchaczy do zajęć, a mianowicie:
 - wrysowanie na mapę wniosków z oceny położenia;
 - przygotowane kalkulacje /obliczenia/ zawarte w notatkach.
2. W pracy szefa OPL 10 pz można wyodrębnić czynności w zakresie organizacji działań oraz w zakresie kierowania obroną przeciwlotniczą. Zatem prowadzący zajęcia zadaje pytanie, co stanowi podstawę do pracy szefa w zakresie organizacji OPL?

Odpowiedź - podstawę do pracy szefa OPL stanowi znajomość:

- zadania 10 pz;
- wniosków z analizy zadania dowódcy pułku;
- wytycznych dowódcy 10 pz do przygotowania danych do decyzji;
- zarządzenia do OPL 4 DZ;
- wniosków z prowadzonych ocen i kalkulacji przez szefów rodzajów wojsk i oficerów sztabu;
- położenia stanu i aktualnie wykonywanych zadań przez pododdziały przeciwlotnicze pułku.

Następnie wykładowca wyznacza słuchacza do przedstawienia treści jednej z grup informacji stanowiącej podstawę do pracy szefa OPL oraz umiejscowienia jej w etapach oceny położenia, w których będzie rozpatrywana.

3. Zasadniczym celem pracy szefa OPL 10 pz w zakresie organizacji działań jest przygotowanie danych dla dowódcy pułku do decyzji w zakresie OPL w poszczególnych etapach prowadzenia obrony. Treść tych danych krystalizuje się w czasie oceny położenia.

Prowadzący zajęcia precyzuje, iż ze względu na ograniczony czas rozpatrzone zostaną oddzielnie następujące punkty oceny położenia

- a/ Ocena nieprzyjaciela powietrznego i pułku jako obiektu osłony.
- b/ Ocena sąsiadów i środków współdziałających.
- c/ Ocena sił własnych.

Natomiast ocenę terenu i warunków meteorologicznych uwzględnić we wszystkich wymienionych punktach oceny położenia, zaś ocenę stanu moralno-politycznego uwzględnić w ocenie sił własnych.

Czas operacyjny 14.30 - Szef OPL 10 pz przystąpił do oceny położenia.

A. Ocena nieprzyjaciela powietrznego i pułku jako obiektu osłony

Z przewidywanego głównego kierunku uderzenia 2 DPanc wynika, że znaczna część taktycznego lotnictwa myśliwskiego i śmigłowców uzbrojonych użyta będzie do bezpośredniego wsparcia natarcia 2 BPanc, której działanie przewidywane jest na kierunku obrony 10 pz.

Wychodząc z miejsca i roli 10 pz w ugrupowaniu 4 DZ wskazanej przez dowódcę pułku we wnioskach z analizy zadania należy przypuszczać, iż z ogólnej ilości 60 samolotów z jaką liczy się szef OPL 4 DZ, 50% oddziaływać może na pułk. Będzie to stanowić do 30 samolotów i do 12 śmigłowców. Biorąc pod uwagę aspekt jakościowy, wyrażający się w tym, że możliwości samolotu F-111 są dwukrotnie większe od F-4 oraz przyjmując stosunek obu typów jak 1:1 można założyć, iż na pułk będzie oddziaływać do 45 kalkulacyjnych samolotów F-4.

Podział tego wysiłku na etapy prowadzenia obrony i elementy ugrupowania bojowego pułku z racji spełnianej roli może być następujący:

- a/ w etapie zwalczania nieprzyjaciela na podejściach i walki o utrzymanie pozycji przedniej ważną rolę odgrywa artyleria oraz pododdziały pierwszego rzutu, szczególnie zaś batalion prawoskrzydłowy, którym jak wynika z uzyskanych informacji u st.pom.ds. operacyjnych dotyczących podziału zadań będzie 1 bp.

Oddalenie przedniego skraju obrony od rub.styczności stwarza dogodne warunki do wykonania nań uderzenia lotniczego.

Biorąc pod uwagę przyjmowany przez szefa artylerii pułku sposób użycia artylerii należy przewidywać uderzenia jednoczesnego małych grup samolotów. Obezwładnienie tych sił i środków może być osiągnięte przez wykonanie uderzenia do 20 samolotów i śmigłowców.

b/ W etapie niszczenia nieprzyjaciela, który włamie się w głąb obrony ważną rolę w odtworzeniu przedniego skraju spełniać będzie batalion wykonujący kontratak.

Jak wynika z proponowanego sposobu użycia pododdziałów pułku do kontrataku przewidziany został 2 bp. Ważną rolę w jego powodzeniu spełniać będzie artyleria. Obezwładnienie batalionu piechoty oraz 2-3 baterii artylerii może być osiągnięte siłami do 8 samolotów i 4 śmigłowców. Do odparcia ataku tych sił potrzeba około 12 KJO.

W okresie wprowadzania do walki drugiego rzutu 2 BPanc ważną rolę spełniać będzie bcz, który zamyka kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela. Stanie się zatem jednym z pierwszoplanowych obiektów do uderzeń. Podobnie i artyleria wykonująca ogień na podchodzące i rozwijające się siły nieprzyjaciela. Obezwładnienie tych elementów może być uzyskane siłami do 12 samolotów i śmigłowców.

W czasie kontrataku wykonywanego przez pułk czołgów ważną rolę spełniać będzie batalion czołgów, którego zadaniem będzie stworzenie warunków do kontrataku. W celu obezwładnienia pułku czołgów nieprzyjaciela wykonać może uderzenie siłami do 10 samolotów i 4 śmigłowców.

Wzmoczonej działalności lotnictwa należy także spodziewać się w dniu 21.3 w godzinach 17.00-18.00 /w wypadku natarcia z marszu bez zajmowania rejonów wyjściowych/, głównie jednak od świtu dnia następnego w ramach lotniczego przygotowania natarcia. Biorąc pod uwagę warunki meteorologiczne oraz stosowaną dotychczas taktykę działania, należy liczyć się głównie z nalotami z lotu poziomego z małych i bardzo małych wysokości oraz z lotu koszącego.

Możliwość ataku śmigłowców uzbrojonych wskazuje na potrzebę zapewnienia ważnym elementom ugrupowania kompleksowej osłony przeciwlotniczej.

Wszystkie naloty wykonywane będą prawdopodobnie w warunkach intensywnego stosowania zakłóceń radioelektronicznych systemu rozpoznania i dowodzenia.

Główny spodziewany kierunek nalotów - południowy.

Wnioski z oceny nieprzyjaciela powietrznego

1. Szczególnie intensywnych działań taktycznego lotnictwa myśliwskiego i śmigłowców uzbrojonych należy oczekiwać w dniu 21.3 w okresie 17.00-18.00, bądź podczas OPN w godzinach rannych dnia następnego - na artylerię i 3 bp.
2. Nieprzyjaciel jest w stanie obezwładnić ważne elementy ugrupowania pułku w przypadku, gdy nie skupi się wysiłku OPL do ich osłony.
3. Pododdział wędrowny nakazany do zorganizowania przewidzieć do działania na kierunku WYMYŚLE /6653/, POSIADAŁY /7549/. Natomiast zasadzkę - na nakazanym kierunku /lewym skrzydle pułku/.

Wnioski z oceny pułku jako obiektu osłony

1. Główny wysiłek obrony przeciwlotniczej skupić:
 - a/ w okresie odpierania ataku przed przednim skrajem - do osłony 3 bp i artylerii pułku;
 - b/ w okresie niszczenia nieprzyjaciela, który włamał się w głąb obrony do:
 - osłony 2 bp wykonującego kontratak,
 - osłony bcz przechodzącego do obrony kolejnej pozycji.
2. Działania bojowe specjalistycznych środków uzupełnić przedsięwzięciami powszechnej OPL. Rozbudowę inżynieryjną w pierwszej kolejności prowadzić na prawym skrzydle ugrupowania pułku.

B: Ocena sąsiadów i sił współdziałających

Działanie lotnictwa myśliwskiego ze strefy dyżurowania w ramach ogólnej osłony 4 DZ będzie mieć wpływ na OPL pułku przed nalotami z wysokości powyżej 3000 m.

4 paplot w dniu 21 i 22.3 osłania DGA. Lewoskrzydłowa paplot pierwszej linii wpływa na osłonę 3 bp zaś drugiej linii - na osłonę bcz.

Należy natomiast ustalić rozmieszczenie pododdziałów plot sąsiadów - 12 i 11 pz /podaje wykładowca na zajęciach/, co pozwoli na nawiązanie współdziałania ogniowego na korzyść pułku. Zasadnicze źródło informacji dla PK OPL i bplot stanowi sieć meldowania o celach powietrznych; źródło zapasowe - RSWP 4 paplot. W związku z możliwym brakiem danych z podanych źródeł należy korzystać z danych przekazywanych w sieci ostrzegania 4 DZ.

C. Ocena sił własnych i ich wykorzystanie

Poniesione w dotychczasowych działaniach straty przez bplot nie wpływają w zasadniczy sposób na jej możliwości bojowe. Brak danych o stratach w plutonach przeciwlotniczych batalionów wskazuje na potrzebę ich uzyskania /dane te podaje na zajęciu wykładowca/.

bplot zespołami ogniowymi osłania 3 i 2 bp. Stan ukończenia w amunicję i rakiety wskazuje na stosunkowo duże ich zużycie. Niemniej bateria posiadanym stanem jest zdolna do prowadzenia dalszej walki. Należy jednak prosić dowódcę pułku o dowóz amunicji i rakiet plot do świtu 22.3.

Biorąc pod uwagę wynikające z oceny zadania dla systemu OPL pododdziałami przeciwlotniczymi celowo jest zadysponować następująco:

- 3 bp osłonić bplot /bez zespołu ogniowego/, stanowić to będzie /łącznie z baplot 4 paplot/ - 7 KJO,
- 3 bp w czasie rozwinięcia i wykonania kontrataku osłonić dwoma plplot i bplot /bez ZO/ - daje to 9 KJO,
- w wypadku przejścia bcz do obrony kolejnej pozycji - do jego osłony oraz artylerii przewidzieć użycie bplot.

Zespół ogniowy osłaniający aktualnie 1 bp użyć następująco:

- jeden wóz bojowy S-1 dołączyć do plplot 2 bp, organizując na bazie tych sił zasadzkę przeciwlotniczą,
- pozostałe siły plutonu /ZO/ przewidzieć do działania jako pododdział wędrowny.

SO dla zasadzki przeciwlotniczej i pododdziału wędrownego - jak mapa decyzji dowódcy 10 pz.

Podstawą do rozpoznania wstępnego będą RSWP dywizji, bądź paplot, ostatecznie S/R ostrzegania 4 DZ.

D. Przedstawienie danych do decyzji /meldunku/ przez szefa OPL

W związku z ograniczonym czasem na wypracowanie decyzji dowódca 10 pz wysłuchałby odpowiedzi na pytania zawarte w wytycznych do opracowania danych do decyzji, to jest:

1. Kiedy i ile samolotów i śmigłowców można się spodziewać w rejonie obrony pułku oraz jakie mogą zadać straty?
2. Jak szef OPL zamierza rozegrać z nimi walkę?

Jednakże ze względów szkoleniowych słuchacze podczas zajęcia przedstawiają pełny meldunek. Do złożenia meldunku - zależnie od dysponowanego czasu - wyznaczyć 1-2 słuchaczy.

W końcu ustosunkować się do przedstawionych wariantów.

Proponowane rozwiązanie:

1. Oceniam, że pododdziały 10 pz atakowane będą prawdopodobnie przez samoloty myśliwsko-bombowe i śmigłowce ppanc, głównie z małych i bardzo małych wysokości, przede wszystkim klasycznymi środkami rażenia.

W etapie zwalczania nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony atak 2 BPanc /A/ może być poprzedzony uderzeniem eskadry samolotów F-4 i eskadry śmigłowców ppanc - na pierwszy rzut i artylerię pułku. Siłami tymi nieprzyjaciel ma możliwość obezwładnić do półtora bp i całość artylerii na SO.

W etapie zwalczania nieprzyjaciela w głębi obrony prawdopodobnymi okresami uderzeń taktycznego lotnictwa będą: wprowadzenie do walki drugiego rzutu 2 BPanc, 2 bp podczas wyjścia do kontrataku oraz kontratak 4 pcz. Liczę się z nalotami w warunkach intensywnej zakłócen systemu rozpoznania i dowodzenia, głównie z kierunku południowego.

2. Obronę przeciwlotniczą 10 pz zapewniają:
 - lotnictwo myśliwskie w godzinach popołudniowych 21 i od świtu 22.3 w ciągu trzech godzin z położenia dyżurowania w powietrzu;
 - 4 paplot /osłaniający DGA-4/ dwoma bateriami wpływa na osłonę prawego skrzydła pułku.

3. Do osłony przeciwlotniczej dysponuję bplot i trzema plplot, które mogą jednocześnie zwalczać 12 samolotów i śmigłowców.

4. Główny wysiłek OPL proponuję skupić:

- w czasie rozwijania i ataku - do osłony 3 bp i artylerii pułku, które osłaniać plplot oraz bplot /bez ZO/;
- w toku obrony - do osłony 2 bp w czasie rozwinięcia i kontrataku - obronę przeciwlotniczą realizować w tym czasie bplot i plplot tegoż batalionu,
- nakazany przez dowódcę dywizji pododdział wędrowny proponuję zorganizować w składzie: wóz bojowy S-1 i pluton ogniowy armat ZU-23-2 z zadaniem prowadzenia działań bojowych z SO nr 1 - 500 m pld WALISKA /7053/;
SO nr 2 - kol. KAMIONKA /7151/;
SO nr 3 - OGRODY PD. /7249/;
SO nr 4 - wzg. 164,4 /7451/;

Celem jego działań będzie zmylenie co do rejonu i kierunku skupienia głównego wysiłku obrony pułku oraz co do rozmieszczenia oddziału OPL ZT;

- do kontrolowania nie osłanianego pomocniczego kierunku obrony WĘŻYCZYN /7056/, DĄBROWA /7855/ proponuję wyznaczyć jeden wóz bojowy S-1 i plplot 2 bp z zadaniem działania jako zasadzka przeciwlotnicza z SO nr 1. STAWKI /7255/ nr 2 - DĄBROWA /7855/.

Gotowość ogniowa pododdziałów OPL 17.00 21.3.

5. Ponadto proponuję:

- zasady współdziałania z lotnictwem myśliwskim oraz obowiązujące sygnały na dzień następny do wszystkich pododdziałów z wyjątkiem przeciwlotniczych, podać w wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych;
- do przekazywania sygnałów w toku walki wykorzystać S/R dowódcy lub szefa sztabu;
- wszelkie sygnały dotyczące zasad współdziałania z lotnictwem do pododdziałów plot będą podawał we własnej S/R dowodzenia.

6. Proszę o uzupełnienie do świtu 22.3 pododdziałów plot
w amunicję i rakiety.

Opracował:

mjr dypl. E. KOWALSKI

Sprawdził:

płk dr Z. BANASIAK

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie nr 7

I. TEMAT : Wypracowanie koncepcji zabezpieczenia inżynieryjnego przez szefa saperów oraz złożenie meldunku dowódcy pułku.

II. CEL: Zapoznać słuchaczy z treścią pracy szefa saperów w zakresie wypracowania koncepcji organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego obrony pułku oraz złożenia meldunku dowódcy.

III. METODA: Zajęcie grupowe na sali

IV. CZAS: 2 godziny lekcyjne /90/

V. ZAGADNIENIA:

1. Organizacja zajęć	10'
2. Analiza zadania /wnioski/	20'
2.1. Wnioski pod względem inż.z zadania bojowego pułku..	5'
2.2. Wnioski pod względem inż. z zamiaru dowódcy pułku..	5'
2.3. Wnioski z zarządzenia zabezp.inżynieryjnego 4DZ....	5'
2.4. Sprecyzowanie przez szefa saperów głównych zad.zab. inż.....	5'
3. Ocena położenia /wnioski/	40'
3.1. Wnioski z oceny nieprzyjaciela pod względem inży- nieryjnym	5'
3.2. Wnioski z oceny terenu pod względem inżynieryjnym	10'
3.3. Wnioski z oceny sił własnych.....	15'
3.4. Wnioski szefa saperów z oceny położenia	10'
4. Złożenie meldunku szefa saperów dla dowódcy pułku..	15'
5. Podsumowanie zajęć	5'
	90'

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Słuchacze do zajęć otrzymują zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 4DZ oraz sytuację inżynieryjną 10pz razem z założeniem głównym z TO.

Na 2-3 dni przed zajęciami wykładowca udziela słuchaczom ż grup, w których prowadzi zajęcia wytycznych -uwzględniając zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego i sytuację inżynieryjną -zawierających dodatkowe wymagania i udziela wskazówek odnośnie przy-

gotowania się słuchaczy do zajęć i ich przebiegu. Należy słuchaczom przypomnieć o potrzebie opracowania meldunku szefa saperów na piśmie w języku rosyjskim.

Z uwagi na brak czasu nie dokonujemy kalkulacji czasu i nie przerabiamy ze słuchaczami zarządzeń wstępnych dla wojsk. Wykładowca w kilku zdaniach wyjaśnia specyfikę tych zagadnień w pracy saperów w stosunku do ujmowania ich przez innych oficerów sztabu w ramach zajęć z TO. Z tych też względów wywołani do odpowiedzi słuchacze referują jedynie wnioski z analizy zad. i oceny położeń.

W ramach organizacji zajęć wykładowca sprawdza stopień przygotowania się słuchaczy zadając pytania związane ze znajomością zarządzania zabezpieczenia inżynieryjnego i sytuacji inżynieryjnej oraz pytania teoretyczne dotyczące: organizacji i wyposażenia ksap pułku; zasad działania elementów ugrupowania inżynieryjnego i ich możliwości; metodologii pracy szefa saperów po otrzymaniu zadania. Meldunek słuchacze składają w j.rosyjskim.

VII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Organizacji zajęć 10'
 - Podanie tematu zajęć
 - Sprawdzenie znajomości zarządzenia zab.inż.4DZ i sytuacji inżynieryjnej
 - Sprawdzenie znajomości zagadnień teoretycznych dotyczących zabezpieczenia inżynieryjnego obrony pułku.
 - Sprawdzenie czy słuchacze napisali w zeszytach meldunek szefa saperów w j.rosyjskim
 - Sprawdzenie wykonania poleceń wykładowcy przekazanych na instruktażu.

2. Analiza zadania /wnioski/ - 20'
 - 2.1. Wnioski pod względem inżynieryjnym z zadania bojowego pułku - 5'
 - Pułk przechodzi do obrony bezpośrednio z natarcia i organizuje obronę w pierwszym rzucie dywizji na jej głównym kierunku bez skonkretyzowanego przebiegu rubieży przedniego skraju.
 - Zadanie pułk otrzymał o 14.00 21.3, nakazana gotowość ognia 17.30 21.3, gotowość obrony 4.00 22.3, stąd na organizację i wykonanie prac inżynieryjnych pułk posiada około 11 godzin, z tego 2 godziny czasu dziennego i 9 godzin czasu nocnego.

- 2.2. Wnioski pod względem inżynierskim z zamiaru dowódcy pułku
- 10pz przechodzi do obrony w rejonie głównego wysiłku obrony w rejonie głównego wysiłku obrony dywizji w jej pierwszym rzucie.
 - Zadanie pułk realizuje dwoma batalionami piechoty w pierwszym rzucie wzmocnionych czołgami
 - Główny wysiłek obrony pułk skupia na kierunku CHROMIN /5956/, CEGŁÓW
 - Pułk organizuje obronę pod osłoną pozycji przedniej co znacznie zwiększy wydajność prac inżynierskich na przednim skraju obrony.
 - Poszczególne pododdziały pułku z uwagi na zaangażowanie w walce i organizowanie pozycji przedniej będą dysponowały różnym czasem na wykonanie prac inżynierskich, należy więc tym pododdziałom, które będą posiadały najmniej czasu pomóc środkami inżynierskimi szczególnie przy rozbudowie fortyfikacyjnej
 - Główny wysiłek zabezpieczenia inżynierskiego należy skupić na prawym skrzydle rejonu obrony.
- 2.3. Wnioski z zarządzenia zabezpieczenia inż. 4DZ 5'
- Należy się liczyć z możliwością minowania narzutowego przez nieprzyjaciela szczególnie drugiego rzutu i odwodów pułku. Stąd konieczność samodzielnego pokonywania zapór narzutowych przez wszystkie pododdziały oraz potrzeba posiadania wyspecjalizowanego elementu do torowania przejść w najbardziej newralgicznych rejonach
 - Przegrupowywanie z głębi w kierunku linii styczności wojsk środków do torowania przejść w zaporach minowych świadczy o przygotowywaniu się przeciwnika do natarcia. Posiadane środki umożliwiają przeciwnikowi wykonywanie przejść w zaporach minowych o szerokości do 5 m i długości do 98 m.
 - Główny wysiłek zabezpieczenia inżynierskiego należy skupić na prawym skrzydle na rozbudowie fortyfikacyjnej i rozbudowie zapór i niszczeń.
 - Niszczenie szosy WYMYŚLE /6654/; PODSKWARNE /7654/; CEGŁÓW /7950/ wymaga zgody dowódcy dywizji, jednak z danych dywizji wynika, że niszczenia na tej szosie będą prowadzone siłami dywizji.

- Pułk na okres walki obronnej nie otrzymuje wzmocnienia w siłach inżynieryjnych ze szczebla dywizji. Natomiast dywizja w rejonie obrony pułku wykonuje własnymi siłami i środkami szereg prac inżynieryjnych zarówno w okresie organizacji obrony jak i walki obronnej.
- Do 18.30 21.3 należy zorganizować przyjęcie i dokonać rozdziału na pododdziały środków inżynieryjnych dostarczanych przez dywizję.
- Do godziny 21.00 21.3 zapewnić front pracy dla maszyn ziemnych skierowanych z dywizji do rozbudowy rejonu obrony II rzutu i SD pułku.
- Prace inżynieryjne pierwszej kolejności w rejonie obrony pułku z wyjątkiem rejonów obrony zajmowanych przez elementy ugrupowania bojowego walczące na pozycji przedniej zakończyć do 1.30 22.3, a w rejonach obrony tych elementów do 4.00 22.3.

2.4. Sprecyzowanie przez szefa saperów głównych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego - 5'

2.4.1. W okresie organizacji obrony:

- rozbudowa zapór inżynieryjnych i przygotowanie niszczeń na prawdopodobnych kierunkach uderzeń nieprzyjaciela;
- rozbudowa fortyfikacyjna rejonu obrony pułku;
- utrzymanie dróg;
- zaopatrzenie pododdziałów pułku w sprzęt i środki inżynieryjne;
- nawiązanie współdziałania z pododdziałami ze szczebla dywizji wykonującymi prace na korzyść pułku.

2.4.2. W okresie walki obronnej:

- utrzymanie dróg manewru;
- minowanie manewrowe i pośpieszne oraz wykonywanie niszczeń na kierunkach włamania się nieprzyjaciela;
- torowanie przejść w narzutowych polach minowych;
- zaopatrywanie pododdziałów pułku w środki inżynieryjne

3. Ocena położenia /wnioski/ - 40'

3.1. Wnioski z oceny nieprzyjaciela pod względem inżynierskim - 5'

Wiadomości specjalistyczne o nieprzyjacielu szef saperów posiada jedynie z zarządzenia zabezpieczenia inżynierskiego 4DZ, które przeanalizował w czasie analizy zadania.

W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba dokonywania oceny nieprzyjaciela, a wnioski z analizy zarządzenia zabezpieczenia inżynierskiego 4DZ w części dotyczącej nieprzyjaciela są w pełni aktualne przy ocenie nieprzyjaciela pod względem inżynierskim.

3.2. Wnioski z oceny terenu pod względem inżynierskim - 10'

- Teren po stronie nieprzyjaciela niemal że przed całym frontem rejonu obrony pułku jest położony wyżej o około 10-20m co pozwala nieprzyjacielowi na wgląd na całą głębokość pozycji przedniej i pierwszej pozycji a tym samym utrudni rozbudowę inżynierską na tych rubieżach. Ogólnie teren po stronie nieprzyjaciela jest dogodny do prowadzenia przez niego działań bojowych.

- Uwzględniając aktualne położenie pododdziałów pułku i charakterystykę terenu pozycję przednią najdogodniej zorganizować na rubieży: wzg.138,5/6151/, REDZYŃSKIE /6255/ OLEK-SIANKA /6459/, STRACHOMIN /6560/.

- Rzeka ŚWIDER o szerokości 8-10 m i głębokości 0,4-0,8 m nie przedstawia poważniejszej przeszkody wodnej, jednak w połączeniu z licznymi rowami i terenem podmokłym oraz przy uwzględnieniu pory roku może być trudna do przekroczenia, szczególnie na lewym skrzydle obrony pułku.

- Uwzględniając poprzedni wniosek, przedni skraj obrony pułku najdogodniej zorganizować w oparciu o rz. ŚWIDER, na jej północnym brzegu, na rubieży: CHYŻYNY /6549/, WYMYŚLE /6654/, DABRÓWKA /6856/, WEŻYCZYN /7056/.

- W głębi najdogodniejsza rubież do obrony przebiega za rz. PIASECZNICA w oparciu o: DZIELNIK /7048/, wzg.166,2 /7151/, SKUPIE /7352/ wzg.161,0 /7556/.

- Sieć dróg rozwinięta dostatecznie. Na drogę pułkową najbardziej odpowiada droga: CEGŁÓW, KUFLEW /7455/WYMYŚLE /6654/

lub droga: CEGŁÓW POSIADAŁY /7549/, PIASKI /7249/, KICZKI II /7250/ WIELGOLAŚ /6850/. Na rokade nadaje się droga : PIASKI /7249/, skrzyżowanie dróg /7154/, WEŻYCZYN /7056/, JARUZAL /7158/.

3.3. Wnioski z oceny sił własnych - 15'

- Pułk nie otrzymuje wzmocnienia w siłach inżynieryjnych.
- Dywizja na korzyść pułku wykonuje: utrzymuje drogę: CEGŁÓW, KUFLB skrzyżowanie dróg /7154/ /od rokady pułkowej w głąb/. OZap ustawia pola minowe na dwóch rubieżach dywizyjnych nr 4 i nr 5; przygotowuje do zniszczenia i niszczy drogę utrzymywaną przez OZR dywizji, na prawym skrzydle rejonu obrony pułku ustawia 900 min ppanc, rozbudowuje rejon obrony pułku przez 3 godziny efektywnej pracy następującymi maszynami do prac ziemnych: 1-BTM; 2-KS-251; 2-D-157
- Pododdziały inżynieryjne pułku należy wykorzystać drrinż jako IPR z zadaniem rozpoznawania dróg, rubieży kontrataków i zapór narzutowych w newralgicznych rejonach obrony, plid jako OZR z zadaniem utrzymania drogi pułkowej CEGŁÓW, POSIADAŁY /7549/, PIASKI /7249/ i rokady pułku, plsap w okresie organizacji obrony wykorzystać do minowania i przygotowania niszczeń, a w okresie walki obronnej wykorzystać do minowania manewrowego jako OZap pułku.
- Do rozbudowy inżynieryjnej rejonu obrony pułku wykorzystać co najmniej 70% stanu osobowego - gros do rozbudowy fortyfikacyjnej a po drużynie z kp batalionów pierwszorzutowych i artylerii do minowania /ustawiania grup min/

3.4. Wnioski szefa saperów z oceny położenia - 10'

- Pułk posiadanymi siłami i przy wsparciu ze szczebla dywizji jest w stanie rozbudować pod względem inżynieryjnym rejon obrony w nakazanym terminie.
- Posiadanymi siłami i przy wsparciu ze szczebla dywizji pułk jest w stanie:
 - wykonać prace pierwszej kolejności do czasu osiągnięcia gotowości bojowej - 4,00 22.3;
 - utrzymać dwie drogi pułkowe /jedną utrzymuje dywizja/ i rokade, co w pełni powinno zabezpieczyć ruch i manewr w czasie walki;
 - ustawić /w ciągu 11 godz/ plsap 1200 szt.min ppanc

oraz przygotować do zniszczenia dwa obiekty drogowe, a na okres walki obronnej wyposażyć go w dwie jednostki minowania /1200 min ppano/ dr piechoty /po 3 z bp/ ustawić po 2-3 grupy min po 50 szt. w grupie, co stanowi 900-1350 szt. min. Z uwagi na posiadane środki piechota ustawi 1100 szt. min ppano, co w sumie daje: $1200 + 850 = 2050$ szt na minowanie stałe przez pułk oraz pozostaje pułkowi na minowanie manewrowe i pośpieszne $3450 - 2050 = 1400$ szt min ppano. Ponadto w rejonie obrony pułku dywizja w ramach minowania stałego ustawia 900 szt. min i w ramach minowania manewrowego 1200 szt. min ppano.

- W sumie w rejonie obrony pułku w ramach minowania stałego i manewrowego zostanie ustawionych: $3450 + 900 + 1200 = 5550$ szt. min ppano, co daje: $5550 : 750 = 7,4$ km pól minowych.

Stąd nasycenie zaporami minowymi wyniesie:

- w całym rejonie obrony długość ok. 11 km $7,4 : 11 = 0,67$

- na kierunku czołgodostępnym ok. 5 km $7,4 : 6 = 1,2$

Wymogi stawiane obronie odnośnie nasycenia zaporami zostaną spełnione.

- Pułk posiada możliwości ustawienia własnymi siłami następującej ilości min /w ramach minowania stałego/: ppsap ksap pułku i po plutonie z bp. razem 4 plutony, które mogą ustawić do 750 min każdy, co daje 3000 min ponadto dla osłony stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy potrzeba około 100 szt. min. Razem potrzeba 3100 szt. min ppano. Do minowania manewrowego przez OZap pułku należy posiadać 2-3 jednostki minowania tj. 1200 - 1800 min oraz do minowania pośpiesznego przez bp należałoby mieć $3 \times 100 = 300$ szt. min. Ogółem potrzeby i możliwości ustawienia wynoszą: $3100 + /1200 + 1800/ + 300 = 4600 + 5200$ szt. Pułk łącznie będzie posiadał 3450 szt. min ppano stąd: $4600 - 3450 = 1150$ lub $5200 - 3450 = 1750$ szt. Uwzględniając powyższe możliwości i przewidując rezerwę środków należy dodatkowo zapotrzebować z dywizji ok. 2500 szt. min ppano.

- Wykorzystując ok. 70% stanów osobowych do rozbudowy inżynierskiej prace fortyfikacyjne pierwszej kolejności w batalionach pierwszorzutowych zostaną zakończone do 1.30 26.3, a do czasu osiągnięcia gotowości do obrony 4.00 23.3 zakres ich zostanie rozszerzony. Czołgi wykonają okopy, a następnie ukrycia wykorzystując USCz. Zestawy nr 64 należy głównie wykorzystywać do okopania BWP i wykonania części ukryć dla środków

transportowych, szczególnie w rejonie tyłów. Pracę maszyn ziemnych w ciągu 3 godz. efektywnej pracy wykorzystać: KS-251 do rozbudowy SD, BTM i D-157 rejonu obrony bp. drugiego rzutu, który przejdzie tam z pozycji przedniej.

Możliwości: dwoma KS-251 - 6 wykopów pod schrony lub ukryć dla samochodów specjalnych; BTM - ok. 1200 m transzei; dwoma D-157-6-8 okopów dla BWP.

- Posiadane siły inżynieryjne - ksap pułku - wykorzystać następująco:
 - drinż.- zorganizować IPR, rozpoznaje drogi i zapory inż;
 - plid - OZR - utrzymuje drogę i rokadę pułkową;
 - plsap - w okresie organizacji obrony do minowania i przygotowania niszczeń, w okresie walki obronnej do minowania manewrowego jako OZap pułku wydzielony z OInż
 - dr przewozu trałów i USCz przydzielić do bez

Proponowany podział środków inżynieryjnych

Środki inżynieryjne	Stan /z przydzielon.	Elementy ugrupowania								Uwagi
		1bp	2bp	3bp	bez	OZap	OZR	ksap	OInż	
Miny ppanc /szt/	3450	450	350	650	-	1200	-	600	200	
Miny ppiech PME-6/POMZ	$\frac{1500}{370}$	$\frac{600}{159}$	$\frac{200}{59}$	$\frac{300}{50}$	-	-	-	-	$\frac{350}{130}$	
Miny UMK	150	-	-	-	-	-	-	100	50	
Miny sygnaliz.oświetlon.	$\frac{100}{150}$	$\frac{20}{30}$	$\frac{20}{30}$	$\frac{20}{30}$	-	-	-	-	$\frac{20}{50}$	
Zestaw Nr 64/MW do zest.	$\frac{27}{57}$	$\frac{9}{18}$	-	$\frac{9}{13}$	-	-	-	$\frac{2}{7}$	$\frac{7}{14}$	Do okopów BWP i tył.
Materiał wyb./kg/	1850	50	50	50	-	300	300	650	450	
Zapory małowidoczne	100	30	20	20	-	-	-	-	30	

4. Meldunek szefa saperów 10 pz 15

- 4.1. Melduję , że nieprzyjaciel przegrupowując z głębi w kierunku linii styczności wojsk środki do torowania przejść w zaporach inżynieryjnych - prawdopodobnie organizuje natarcie. Posiadane przez nieprzyjaciela środki do minowania narzutowego mogą być wykorzystane przede wszystkim dla utrudnienia kontrataku i manewru pododdziałami pułku w toku działań obronnych, stąd wszystkie pododdziały pułku powinny samodzielnie pokonywać je stosując dostępne im środki i sposoby.
- 4.2. Najdogodniejszymi rubieżami do organizacji obrony pułku są:
- pozycji przedniej: wzg.138,5 /6151/, REDZYŃSKIE /6255/, OLEKSIANKA /6459/, STARACHOMIN /6560/;
 - przedniego skraju: płn.brzeg rz.ŚWIDER, CHYŻYNY /6549/, WYMYŚLE /6654/, DABRÓWKA /6856/, WEŻYCZYN /7056/
 - w głębi: za rz.PIASECZNICA, m.DZIELNIK /7048/, wzg.166,2 /7151/, SKUPIE /7352/, wzg.161,0 /7556/.
- 4.3. Realizując zamiar obywatela pułkownika główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego zamierzam skupić na prawym skrzydle rejonu obrony pułku na następujących przedsięwzięciach:
- rozbudowie zapór inżynieryjnych i przygotowaniu niszczeń oraz minowaniu manewrowym;
 - rozbudowie fortyfikacyjnej rejonu obrony pułku;
 - zabezpieczeniu ruchu i manewru pododdziałom pułku.
- 4.4. W celu wykonania powyższych przedsięwzięć proponuję:
- 4.4.1. Rozbudowę zapór minowych zorganizować następująco:
- minowanie stałe: 1600 m ppanc - pola minowego ustawi pł sap.ksap, ok.1200 m pola minowego w postaci grup min w rejonach obrony batalionów i punktach oporu kompanii ustawi piechota własnymi siłami, 1200 m ppanc pola minowego na prawym skrzydle obrony pułku ustawia dywizja swoimi siłami i środkami. Ogółem w rejonie obrony pułku w ramach minowania stałego zostanie ustawionych - 4 km ppanc pola minowego;
 - W toku walki obronnej OZap pułku i dywizji oraz piechota ogółem w ramach minowania manewrowego i pośpiesznego ustawią około 3,1 km ppanc pola minowego.

4.4.2. Powyższe ilości pól minowych pozwalają uzyskać nasycenie zaparami minowymi:

- w całym rejonie obrony pułku ok.0,67;
- na kierunku czołgodostępnym /ok.5 km/ ok.1,2 co zapewni osiągnięcie żadanego nasycenia

4.4.3. Przygotowanie niszczeń będzie obejmowało niszczenie odcinków dróg oraz węzłów i obiektów drogowych przez

- plsap ksap pułku przygotowuje dwa obiekty do zniszczenia: węzeł dróg w m. WIELGOLAS /6750/ i węzeł dróg w m.PIASKI /7249/
- 3bp własnymi siłami przygotowuje do zniszczenia i na rozkaz obywatela pułkownika zniszczy most na rz.ŚWIDER /6551/
- dywizje własnymi siłami i środkami przygotowują węzeł niszczeń w m.LATOWICZ oraz przygotowuje do zniszczenia i niszczy utrzymywaną przez siebie drogę z ważniejszymi węzłami i obiektami na niej.

4.4.4. Fortyfikacyjną rozbudowę rejonu obrony pułku prowadzić siłami wszystkich rodzajów wojsk i służb angażując co najmniej 70% stanów osobowych pododdziałów i wszystkie przydatne środki.

- USCz wykorzystać przede wszystkim do rozbudowy okopów dla czołgów.
- Zestawy Nr 64 wykorzystać do rozbudowy okopów dla BWP, stanowisk ogniowych artylerii i ukryć w rejonie tyłów.
- Przydzielone maszyny ziemne najcelowiej użyć do rozbudowy rejonów obrony dla pododdziałów drugorzutowych, organizujących obronę na pozycji przedniej oraz do rozbudowy SD pułku.
- Do 1.30 22.3 osiągnąć gotowość prac inżynieryjnych pierwszej kolejności w rejonach obrony batalionów pierwszorzutowych i w pododdziałach nie walczących na pozycji przedniej.
W pododdziałach przystępujących do rozbudowy inżynieryjnej rejonów obrony /punktów oporu/ po wycofaniu się z pozycji przedniej do 4.00 22.3 osiągnąć 60-70% wykonania prac pierwszej kolejności wykorzystując elementy rozbudowy fortyfikacyjnej wykonane przez maszyny ziemne.
- Po osiągnięciu gotowości prac pierwszej kolejności należy prace fortyfikacyjne kontynuować nadal i doskonalić już wykonane aż do rozpoczęcia walki obronnej przez poszczególne pododdziały.

- 4.4.5. Dla zapewnienia swobody ruchu i manewru pułk może korzystać z drogi utrzymywanej przez :
- OZR dywizji od skrzyżowania dróg /7154/, KUFLEW /7455/,CEGLÓW /7950/, JEDRZEJÓW.
 - OZR pułku zabezpieczy drogę pułkową: WIELGOLAS /6750/,PIASKI /7249/, POSIADAŁY /7549/, CEGŁÓW oraz rokadę JARUZEL-KICZKI II NOWODZIELNIK /7147/.
- 4.5. Siły i środki inżynierskie wykorzystają:
- drrinż. - IPR
 - plsap - w okresie organizacji obrony do minowania stałego
 - w okresie walki obronnej jako OZap pułku w gotowości do minowania na dwóch rubieżach oraz przygotowuje do zniszczenia dwa węzły drogowe.
 - plid - utrzymuje drogę pułkową i rokadę pułku oraz zabezpiecza drogi wprowadzenia drugiego rzutu do walki.
 - dr przewozu trałów i USCz przydzielić na okres walki do bcz.
 - środki inżynierskie rozdzielić zgodnie z powyższą koncepcją realizacji przedsięwzięć inżynierskich.
- 4.6. Pułk na okres walki obronnej nie posiada odwodu inżynierskiego.

SZEF SAPERÓW 10pz

.....

ДОКЛАД НАЧАЛЬНИКА ИНЖЕНЕРНОЙ СЛУЖБЫ 10 мп

Считаю что противник использует свои средства дистанционного минирования для затруднения маневра, а прежде всего развертывания подразделений полка, предназначенных для проведения контратак в ходе оборонительного боя. Поэтому все подразделения полка необходимо подготовить и оснастить с целью самостоятельного преодоления дистанционных противотанковых минных заграждений.

Наиболее удобными рубежами для организации обороны являются:

- передняя позиция: выс. 138,5 (6151), РЕДЗЫНЬСКЕ (6255), ОЛЕКСЯНКА (6459), СТРАХОМИН (6560);

- передний край: северный берег р. СВИДЕР, ХЫЖИНЫ (6549), ВЫМЫСЬЛЕ (6654), ДОМЬРУВКА (6856), ВЕЖИЧИН (7056);

- в глубине: р. ПЯСЕЧНИЦА, ДЗЕЛЬНИК (7048), выс. 166,2 (7151), СКУПЕ (7352), выс. 161,0 (7556);

Осуществляя Ваш замысел, решил главные усилия инженерного обеспечения сосредоточить на правом фланге оборонительной группировки полка, считая главными следующие задачи:

- создание системы инженерных заграждений и разрушений уделяя особое внимание маневренному минированию;

- фортификационное оборудование района обороны полка;

- обеспечение движения и маневра подразделений полка.

Для решения этих задач предлагаю:

I. Постановка минных заграждений

- силами сапв штатной сапр полка поставить 1,6 км противотанкового минного поля;

- силами пехоты поставить группами 1,2 км противотанкового минного поля в районах обороны батальонов и ротных опорных пунктах;

- силами инженерных войск дивизии ставится в районе обороны полка 1,2 км противотанковых минных полей, согласно решению командира полка.

В ходе оборонительного боя, путем действий ПУЗ полка и дивизии дополнительно ставится около 3,5 км противотанковых минных полей.

Всего в районе обороны полка будет 7,5 км противотанковых минных полей. Такое количество противотанковых минных пограждений создаст насыщение:

- в районе обороны полка около - 0,67;

- на танкодоступных направлениях /шириной около 5 км/ - 1,5, то есть такое, как вы приказали.

Подготовку разрушений осуществлять:

- силами штатного сапв подготовить к разрушению два объекта: узел дорог ВЕЛЬГОЛЯС (6750) и узел дорог ПЯСКИ (7249);

- силами 3 пб подготовить и по необходимости разрушить мост на р. СВИДЕР (6551);

- силами инженерных подразделений подготавливается к разрушению узел дорог ЛЯТОВИЧ (), а также важные узлы и объекты на содержаемой ими дороге.

2. Фортификационное оборудование района обороны полка вести силами всех родов войск и служб, выделяя к этому 70% личного состава, все инженерные землеройные машины БТУ исполь-

зовать прежде всего для производства окоп для танков.
Набар № 64 использовать для производства окоп для БМП и
огневых позиций артиллерии .

Приданные землеройные машины целесообразно использовать
для фортификационного оборудования районов обороны второго
эшелона полка и КП полка.

К 1.30 26.3 в первую очередь окончить работы в районе
обороны батальонов первого эшелона и в других подразделениях,
занимающих переднюю позицию.

После окончания работ первой очереди, фортификационные
работы продолжать к началу оборонительного боя.

3. Для обеспечения маневра в районе обороны полка
содержатся следующие пути:

- силами ООД дивизии - дорога от перекрестка дорог
(7154), КУФЛЕВ (7455), ЦЕГЛУВ (7950), ЕНДЖЕЮВ ();
- силами ООД полка дорога - ВЕЛЬГОЛАС (6750), ПЯСКИ
(7249), ПОСЯДАЛЫ (7549), ЦЕГЛУВ (7950), а также рокада.

Использование инженерных сил и средств:

- ирзвот - ИРД;
- сапв - в период подготовки обороны для постановки
противотанковых минных полей.
- в ходе оборонительного боя действует как ПОЗ полка
в готовности к минированию двух рубежей и разрушению двух
узлов дорог.

- идорв - ООД полка содержит полковую дорогу, а также
обеспечивает пути к рубежу ввода в бой второго эшелона полка.

- отперевтр - придается тб;

- инженерные средства распределить согласно потребностям.

В ходе оборонительного боя, инженерного резерва в полку нет.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K.Świerczewskiego

KATEDRA NAUK SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH

Tylko dla nauczycieli
akademickich

Zajęcie Nr 8 ćwiczenia nr 104/G

Temat: Właściwości pracy partyjno-politycznej
w czasie obrony pułku oraz współpraca
ze sztabem i rodzajami wojsk i służb"

/Opracowanie metodyczne/

SPRAWDZIŁ
SZEF KATEDRY NAUK
SPOŁECZNO-POLITYCZNYCH

płk doc.dr hab.Czesław STACIWA

I. Temat: Właściwości pracy partyjno-politycznej w czasie obrony pułku oraz współpraca ze sztabem i rodzajami wojsk i służb".

II. Cel: Doskonalenie umiejętności słuchaczy w organizowaniu i prowadzeniu pracy polityczno-wychowawczej w zakresie przygotowania pododdziałów do obrony.
Kształtowanie umiejętności i nawyków w precyzowaniu zadań oraz doborze właściwych form i metod pracy polityczno-wychowawczej prowadzonej w czasie organizowania i działania wojsk w obronie.

III. Zagadnienia i orientacyjny podział czasu

1. Wprowadzenie	- 15'
2. Przypomnienie zadań jakie otrzymał 10 pz	- 15'
3. Określenie głównych kierunków pracy partyjno-politycznej w obronie na szczeblu pułku	- 25'
4. Sprecyzowanie wniosków zastępcy ds politycznych do decyzji d-cy 10 pz	- 45'
5. Postawienie zadań do pracy polityczno-wychowawczej przez dowódcę oraz kierowanie działalnością partyjno-polityczną przez sekcję polityczną pułku w obronie	- 35'
6. Współpraca sekcji politycznej ze sztabem oraz szefami rodzajów wojsk i służb	- 30'
7. Zakończenie	- 15'

IV. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. W trakcie zajęć należy zwrócić szczególną uwagę na zrozumienie przez słuchaczy specyfiki pracy partyjno-politycznej w obronie oraz na opanowanie i przyswojenie roli i miejsca dowódcy pułku w kierowaniu tą pracą w czasie organizacji i prowadzenia walki w obronie.
2. Na kilka dni przed zajęciami udzielić instruktażu grupie słuchaczy w zakresie przygotowania się do zajęcia.
3. Słuchacze do ćwiczenia przestudiują literaturę przedmiotu wykazaną w Przewodniku do studiów z przedmiotu "Praca partyjno-polityczna w wojsku" Wyd.ASG WP 1977r pf 461.
4. Do ćwiczeń wszyscy słuchacze opracują na piśmie zadania do pracy partyjno-politycznej stawiane przez dowódcę pułku na okres przygotowania i prowadzenia obrony przez 10pz, oraz wnioski zastępcy ds politycznych do decyzji dowódcy pułku.

5. Ponadto podstawę przygotowania się słuchaczy do zajęć stanowią:

- założenie ogólne i mapa z sytuacją taktyczną;
- zarządzenie szefa Wydziału Politycznego 4 DZ do prowadzenia pracy partyjno-politycznej w obronie;
- sytuacja polityczno-militarna oraz dodatkowe dane o nieprzyjacielu i wojskach własnych;

V. PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. WPROWADZENIE DO ZAJĘĆ

Podanie tematu i celu zajęć. Przedstawienie słuchaczom głównych zagadnień oraz systematyczne uzasadnienie ważności podjętego tematu. Omówienie metodologii zajęć.

2. PRZYPOMNIENIE ZADAŃ JAKIE OTRZYMAŁ 10 pz

W zagadnieniu tym główną uwagę skupić należy na pełne zrozumienie i przyswojenie sobie przez słuchaczy zadania bojowego jakie otrzymał 10 pz oraz jego miejsce i znaczenie w realizacji zadań przez 4DZ. Należyte przeanalizowanie i zrozumienie tego zadania powinno stanowić punkt wyjścia do wypracowania i ukierunkowania całokształtu pracy partyjno-politycznej w okresie przygotowywania i prowadzenia działań obronnych.

4 DZ otrzymała zadanie osłony lewego skrzydła nacierającej armii przed ewentualnym przeciwdzierzeniem nieprzyjaciela. 10 pz w ramach realizacji zadań 4 DZ otrzymał zadanie obrony rejonu wył. TRANSBÒR, wył. NOWY ZELECHÒW wył. GUZEF, wł. mała wieś wył. JERUZAL, wył. BORKI /szczegóły jak mapa/. Rejon obrony pułku znajduje się na kierunku głównego wysiłku obrony 4DZ. Sąsiad lewy 11 pz, sąsiad prawy 12 pz. Należy liczyć się z wykonaniem uderzenia pomocniczego na lewe skrzydło 10 pz części sił 34 BPanc "NZ"

Wnioski jakie winni wyciągnąć słuchacze z analizy zadania otrzymanego przez 10 pz i sytuacji taktycznej niezbędne do ukierunkowania pracy partyjno-politycznej :

- pułk przechodzi do działań obronnych na głównym wysiłku obrony dywizji;
- głównym przeciwnikiem będą jednostki 2 DPanc armii USA, które do tej pory nie brały udziału w walce. Jedyne na lewym skrzydle istnieje możliwość bojowej styczności z jednostkami Bundeswehry.

- w rejonie obrony pułku ludność cywilna jednolita narodo-
wościowo i pozytywnie ustosunkowana do naszej armii
- działania bojowe prowadzone są przy obopólnym użyciu
broni jądrowej oraz przy dużej aktywności grup dywersyj-
no-rozpoznawczych w rejonie obrony 10pz;

W trakcie zajęć do przypomnienia zadań otrzymanych przez 10pz
oraz sprecyzowania wniosków wyznaczyć po jednym ze słuchaczy.

3. OKREŚLENIE GŁÓWNYCH KIERUNKÓW PRACY PARTYJNO-POLITYCZNEJ W OBRONIE NA SZCZĘBLU PUŁKU

- a/ Podczas działań bojowych obok wysokich umiejętności tak-
tycznych, organizacyjnych i technicznych dowódców istotną
rolę odgrywa praca partyjno-polityczna, prowadzona na wie-
lu płaszczyznach i przy zastosowaniu różnych form i środ-
ków. Dowódcy i aparat partyjno-polityczny muszą więc przy-
gotowywać się systematycznie do organizowania i kierowania
tą pracą, tak aby w skomplikowanych warunkach działań obron-
nych zapewnić właściwe postawy moralno-polityczne, bojowe
i psychologiczne walczących wojsk.
- b/ Prowadzenie działań obronnych charakteryzuje się szcze-
gólnym nasileniem trudnych sytuacji jakie powstają w to-
ku walki. Warunkuje to konieczność nasilenia pracy par-
tyjno-politycznej i dowódczo-organizacyjnej gdyż sam
fakt, że pułk nie prowadzi działań zaczepnych, może
wytworzyć niepożądane nastroje wśród stanu osobowego.
Wielu żołnierzy - jeśli nie zostaną odpowiednio poinfor-
mowani - może fakt przejścia do obrony przyjąć negatyw-
nie, jako przejaw naszej słabości i przewagi nieprzyja-
ciela. Wpływać to może ujemnie na stan nastrojów, wolę
walki i odporność psychiczną żołnierzy.
- c/ Do podstawowych kierunków pracy partyjno-politycznej
pułku w obronie zaliczyć należy:
 - pełne wyjaśnienie stanom osobowym wszystkich podod-
działów pułku celowości i konieczności czasowego przej-
ścia do działań obronnych;
 - szczególnie mocne wyeksponowanie faktu, że 10 pz dzia-
ła na głównym wysiłku obrony 4 dywizji i od wykonania
zadania przez pułk zależało będzie w dużej mierze wy-
konanie zadania przez dywizję;

- systematyczne umacnianie zaufania do dowódców oraz przekonania o skuteczności i niezawodności posiadanego uzbrojenia;
- aktywne przeciwdziałanie zjawiskom defetyzmu, niepewności i osłabienia odporności psychologicznej;
- operatywne zapoznavanie żołnierzy ze specyficznymi formami prowadzenia natarcia przez nieprzyjaciela oraz kierunkami działania organów wojny psychologicznej
- mobilizowanie żołnierzy do szybkiej i dokładnej rozbudowy inżynieryjnej stanowisk ogniowych i umocnień obronnych, organizacji obrony ppanc, sprawnego dowozu amunicji, zaopatrzenia oraz ewakuacji rannych;
- zapewnienie stałego współdziałania w walce wewnątrz pododdziałów jak i między pododdziałami różnych rodzajów broni i służb oraz sąsiadami;
- ścisłe przestrzeganie zasad maskowania wizualnego i radioelektronicznego;
- upowszechnianie najlepszych sposobów obrony przed bronią masowego rażenia oraz zwalczania czołgów i śmigłowców nieprzyjaciela;
- popularyzowanie bohaterских czynów, męstwa, ofiarności w walce i najlepszych doświadczeń skutecznej walki z nieprzyjacielem;
- systematyczne informowanie stanów osobowych o sukcesach bojowych własnych i sojuszniczych wojsk na innych odcinkach frontu.

d/ Do określenia głównych kierunków pracy partyjno-politycznej w obronie pułku wyznaczyć kolejno dwóch słuchaczy, przedyskutować ich odpowiedzi i na zakończenie podać słuchaczom ustalenia z rozwiązania katedralnego.

4. SPRECYZOWANIE WNIOSKÓW ZASTĘPCY DS. POLITYCZNYCH DO DECYZJI DOWÓDCY 10pz.

W zagadnieniu tym przećwiczyć i nauczyć słuchaczy sposobu opracowywania oraz przedstawiania wniosków zastępcy ds. politycznych do decyzji dowódcy pułku na okres działań obronnych. Szczególną uwagę w trakcie przygotowania i referowania wniosków zwrócić należy na logiczność, zwięzłość, konkretność oraz należyte wykorzystanie posiadanych wiadomości i informacji własnych oraz ze szczebla nadrzędnego.

Wnioski do decyzji dowódcy pułku winny zawierać głównie:

a/ charakterystykę polityczno-psychologiczną nieprzyjaciela 2DPanc, a w tym:

- wartości moralno-bojowe, stan odporności psychicznej, stopień zmęczenia, słabe miejsca w strukturze socjologicznej oraz aktualne nastroje i dyscyplina stanów osobowych;
- ocenę dotychczas stosowanych przez npla form wojny psychologicznej i ewentualne działania przewidywane w najbliższym czasie na rejon obrony 10 pz;
- rejony zagrożone przez grupy sabotażowo dywersyjne i rozpoznawcze;

b/ charakterystykę wojsk własnych, a w tym:

- stan moralno-polityczny, nastroje, dyscyplina i gotowość do walki /najsłabiej, najlepiej/
- przyczyny istniejących niedomagań oraz środki przeciwdziałania i czas ich usunięcia;

c/ Zadania do pracy partyjno-politycznej, a w tym:

- główne kierunki i cele tej pracy w poszczególnych etapach działania;
- wykorzystanie sił i środków do działania polityczno-propagandowego;
- udział we współdziałaniu dla likwidacji skutków uderzeń BMR;

Słuchacze opracowują propozycje do decyzji dowódcy w okresie przygotowania do ćwiczeń. Czas referowania 10-12 minut.

Po wysłuchaniu trzech propozycji i ich przedyskutowaniu przewiduje się, w miarę potrzeby zaprezentowanie rozwiązania katedralnego odtworzonego z taśmy magnetofonowej, lub omówienie wniosków, które były najbardziej zbliżone do obowiązujących ustaleń.

5. POSTAWIENIE ZADAŃ DO PRACY POLITYCZNO-WYCHOWAWCZEJ PRZEZ DOWÓDCĘ 10pz ORAZ KIEROWANIE DZIAŁALNOŚCIĄ PARTYJNO-POLITYCZNĄ PRZEZ SEKCJĘ POLITYCZNĄ PUŁKU W OBRONIE

- a/ Na tle krótkiego przypomnienia zadań jakie otrzymał 10 pz do obrony wyznaczyć kolejno dwóch słuchaczy do sprecyzowania zadań jakie dowódca pułku winien postawić w zakresie prowadzenia pracy polityczno-wychowawczej na okres przygotowania i prowadzenia działań obronnych:

W zagadnieniu tym zwrócić szczególną uwagę zarówno na treść merytoryczną precyzowanych przez słuchaczy zadań /realność/ jak i na ich formę /zwięzłość, logiczność, komunikatywność/.

Zadania dla 10 pz jak w zagadnieniu pierwszym. Zadania do pracy polityczno-wychowawczej i partyjnej stawia dowódca i bardziej szczegółowo, zastępca ds. politycznych pułku bezpośrednio dowódcom pododdziałów i oficerom politycznym.

W związku z zadaniem bojowym realizowanym przez 10 pz w pracy polityczno-wychowawczej należy:

- uruchomić wszystkie siły i środki polityczno-wychowawczego oddziaływania na stany osobowe pododdziałów w celu jak najlepszego przygotowania ludzi i sprzętu do organizacji oraz prowadzenia działań obronnych
- zapewnić aby każdy żołnierz pułku w pełni zrozumiał cel i konieczność przejścia do obrony i bezwzględne wykonania postawionych przed pododdziałami zadań:
- utrzymywać u wszystkich żołnierzy wolę walki, wysokie poczucie obowiązkowości, sumienności, ofiarności i dyscypliny bojowej oraz odporności psychologicznej na ewentualne uderzenia BMR przez nieprzyjaciela. Umacniać i popularyzować wszystkie skuteczne formy bojowego współdziałania;
- w całości pracy polityczno-propagandowej uwzględnić szczególnie mocno fakt, że pododdziały 10 pz spotkają się po raz pierwszy z jednostkami armii USA;
- w związku z przewidywanym aktywnym działaniem organów wojny psychologicznej nieprzyjaciela - dowódcom wszystkich szczebli i odpowiednim komórkom sztabu pułku przygotować się do operatywnego przeciwdziałania w tym zakresie
- główny wysiłek sekcji politycznej - poprzez odpowiednie rozstawienie sił i środków - skierować na I rzutowe pododdziały.

Zadania do prowadzenia pracy polityczno-wychowawczej stawiane przez dowódcę 10 pz przygotowują słuchacze 2-3 dni przed ćwiczeniem na piśmie. Po ich zreferowaniu przez wyznaczonych słuchaczy prowadzący zajęcie przedstawia rozwiązanie katedralne.

- b/ Głównym celem pracy partyjno-politycznej w obronie jest zapewnienie wysokiej czujności, aktywności bojowej żołnierzy, uporczywości i wytrwałości w walce, niedopuszczenie do naruszenia przez nieprzyjaciela istniejącej struktury obrony, utrzymanie wysokiej odporności psychologicznej i niezwłoczne likwidowanie skutków działania BMR.

- c/ Kierowanie całokształtem pracy partyjno-politycznej tak od strony treści jak i metod uzależnione będzie w dużej mierze od tego w jakiej sytuacji operacyjno-taktycznej pułk przechodzi do obrony. W przypadku 10 pz elementem pozytywnym jest fakt, że nieprzyjaciel utracił faktycznie inicjatywę a główne siły naszej armii przechodzą do natarcia;
- d/ Do specyfiki kierowania pracą partyjno-polityczną w obronie 10 pz tak od strony treści oraz metod i form - co winno być uwzględniane przez sekcję polityczną.

Zaliczyć należy przede wszystkim:

- a/ fakt, że pułk przechodzi do obrony na okres czasowy i na głównym wysiłku obrony dywizji szczególnie mocno w treściach merytorycznych eksponować należy więc, że od wykonania zadania przez pułk zależało będzie w dużej mierze wykonanie całego zadania przez dywizję;
- b/ niedopuszczenie do zaskoczenia ze strony organów rozpoznawczych nieprzyjaciela oraz grup sabotażowo-dywersyjnych;
- c/ bezwzględne utrzymanie bronionych rubieży obronnych oraz ścisłe współdziałanie ogniowe pomiędzy poszczególnymi punktami oporu w pododdziałach;
- d/ uodpornianie stanów osobowych na silne bodźce natury poznawczej i emocjonalnej, które mogą wywołać ujemne zjawiska w nastrojach i w odporności psychicznej żołnierzy.
- e/ operatywne przeciwdziałanie wrogiej propagandzie i działaniu organów wojny psychologicznej nieprzyjaciela, nacelowanej na osłabienie woli walki, wywołanie nastrojów niepewności, zagrożenia i poderwania zaufania do dowódców.
- f/ takie ukierunkowanie działalności dowódczej i partyjno-politycznej w pułku aby służyła ona do mobilizacji wszystkich sił dla powstrzymania i załamania natarcia nieprzyjaciela.
- g/ fakt, że na rejon obrony 10 pz nacierać będą najprawdopodobniej pododdziały pancerne elitarniej dywizji USA, których wejście do walki zabezpieczają pododdziały Bundeswehry
- h/ Konieczność przygotowania sił i środków do likwidacji skutków ewentualnego użycia przez nieprzyjaciela BMR.

W treści merytorycznej zagadnienia zwrócić należy szczególną uwagę na logiczne wynikanie problemów związanych z kierowaniem przez sekcję pracą partyjno-polityczną z zadaniem bojowym wykonywanym przez pułk. Wyegzekwować od słuchaczy należyte opanowanie i zrozumienie specyfiki pracy partyjno-politycznej w działaniach obronnych.

/Literatura - zasady organizacji i prowadzenia pracy partyjno-politycznej na szczeblu taktycznym " T.017870,

Praca partyjno-polityczna w działaniach bojowych" PF 257/

6. WSPÓLPRACA SEKCJI POLITYCZNEJ ZE SZTABEM ORAZ SZEFAМИ RODZAJÓW WOJSK I SŁUŻB

- a/ Warunki prowadzenia działań obronnych wymagają od aparatu partyjno-politycznego szczególnie aktywnego i ścisłego współdziałania oraz współpracy ze sztabem i szefami rodzajów wojsk i służb. Dotyczy to zarówno treści, metod, miejsca i czasu. Problem powyższy postawiony zostanie przed słuchaczami na 2-3 dni przed ćwiczeniem i polegał będzie na sprecyzowaniu przez nich usystematyzowanej odpowiedzi dlaczego tak jest i na czym to współdziałanie polega.
- b/ szefowie rodzajów wojsk i służb w stosunku do podległych mu pododdziałów w zakresie pracy politycznej zobowiązani są zwłaszcza do:
- osobistego udziału w kształtowaniu właściwych postaw ideowych oraz stanu moralno-politycznego wszystkich środowisk żołnierskich 10pz
 - poznawanie i kształtowanie nastrojów oraz innych pozytywnych cech polityczno-bojowych żołnierzy;
 - systematycznego informowania dowódcy i sekcji politycznej o aktualnym stanie nastrojów dyscypliny i odporności psychicznej w podległych pododdziałach;
- c/ Do szczególnie ważnych zadań w zakresie współpracy sekcji politycznej ze sztabem oraz szefami rodzajów wojsk i służb zaliczyć należy:
- systematyczną i operatywną wymianę informacji o sytuacji taktycznej i politycznej pułku oraz sąsiadów;
 - ścisłe współdziałanie w osłonie fizycznej wojsk oraz w ograniczaniu i likwidowaniu fizycznych i moralno-psychicznych skutków napadu BMR i w miarę szybkie odtworzenie gotowości bojowej porażonych pododdziałów;

- wzajemna wymiana informacji o wykrytych środkach wojny psychologicznych działających w pasie obrony pułku i podejmowanie działań w celu ich zniszczenia.
- wykorzystanie oficerów udających się do pododdziałów w sprawie przekazywania zadań i kontroli ich realizacji do udzielania koniecznej pomocy podległym dowódcom i aparatowi politycznemu w pracy politycznej, gromadzenia informacji i kształtowania odpowiednich nastrojów
- właściwe rozdzielenie uzupełnienia /rezerwy/ przybywającego do pułku oraz zapewnienie planowego rozmieszczenia członków partii i aktywu w elementach ugrupowania bojowego i troska o jego należyte przygotowanie do prowadzenia pracy partyjno-politycznej.

7. PODSUMOWANIE

W podsumowaniu zajęć należy dokonać zwięzłej charakterystyki specyfiki pracy partyjno - politycznej w obronie pułku od strony treści, metod i form. Wskazać na znaczenie konieczności operatywnego współdziałania sekcji politycznej ze sztabem oraz rodzajami wojsk i służb pułku.

Na zakończenie omówić stopień aktywności i przygotowania do zajęć poszczególnych słuchaczy i całej grupy oraz ocenić stan przyswojenia całości przerobionego materiału. Wskazać na te fragmenty, które nie zostały w pełni przyswojone.

Postawić zadania w tym zakresie.

OPRACOWAŁ:

ppłk dr Adam ROSTOWSKI

KIEROWNIK ZAKŁADU PRACY
PARTYJNO-POLITYCZNEJ

płk mgr Kazimierz GŁODOWSKI

Dla nauczycieli akademickich

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie nr 9

I. TEMAT: Opracowanie decyzji dowódcy pułku

II. CEL: Nauczyć słuchaczy:

a/ w roli szefa sztabu:

- metody organizacji opracowywania decyzji na mapie

b/ w roli starszego oficera operacyjnego, starszego oficera rozpoznania i szefów rodzajów wojsk i służb:

- opracowania decyzji dowódcy pułku do obrony w języku rosyjskim

III. METODA : zajęcia audytoryjne na sali

IV. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ... 10'
2. Opracowanie graficznej części decyzji w języku rosyjskim145'
3. Omówienie formy i treści legendy..... 20'
4. Omówienie zajęcia 5'

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Na 4 dni przed zajęciami wykładowca przeprowadza ze słuchaczami konsultację, w czasie której:

a/ zaleca słuchaczom przestudiowanie:

- "Regulamin Służby Polowej Sztabów" - nr bibl.011875 str.13-17,53-55;
- Podręcznik "Służba Sztabów Ogólnowojskowych" - nr bibl. 012010 str.166-171
- Wzory dokumentów bojowych /pułk/ - nr bibl.0396.str 61,63;
- "Zbiór skrótów wojskowych" - nr bibl.R/782

/b nakazuje:

- pobrać mapy, napisać na nich tytuł dokumentu /Decyzje dowódcy 10 pz/, klauzulę tajności, numer egzemplarza oraz podpisy i rozdzielnik /ww.czynności wykonać w języku rosyjskim/

- na pobrane mapy narysować położenie pododdziałów pułku *i myła.*
na godz. 14.00 21,3. /opisy w języku rosyjskim/;
- pobrać z biblioteki legendę do decyzji dowódcy pułku.
Być w gotowości do jej uzasadnienia. Nr bibl. *03191*.....
- c/ omawia różnice stosowanych znaków taktycznych w AR i WP
- d/ *Stawa rozpoznawania i wykrywania.*

VI. PRZEBIEG ZAJECIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć 10'

Po podaniu tematu, celu zajęć oraz zagadnień
wykładowca sprawdza:

- a/ przygotowanie map zgodnie z wytycznymi udzielanymi w
czasie konsultacji
- b/ przygotowanie teoretyczne słuchaczy

Pytanie:

Co jest podstawą planowania i organizowania działań
bojowych wojsk ?

Odpowiedź:

Podstawą planowania i organizowania działań bojowych
wojsk jest decyzja dowódcy. Sztab jest obowiązany zapew-
nić przygotowanie danych i obliczeń, które mogą być po-
trzebne dowódcy do podjęcia decyzji, wydać wojskom nie-
zbędne zarządzenie wstępne o przygotowaniu się do dzia-
łań.

Danymi wyjściowymi do obliczeń są: otrzymane zadania,
skład bojowy i możliwości własnych sił i środków, przewi-
dywane przeciwdziałanie nieprzyjaciela. /"Regulamin Służ-
by Polowej Sztabów" - str.53-54/.

2. Opracowanie graficznej części decyzji w języku rosyj-
skim 145'
a/Narysowanie informacji przedstawiających treść otrzy-
manego zadania bojowego.

Uwaga metodyczna:

Decyzję opracowujemy w języku rosyjskim ze względu
na:

- pogłębienie znajomości języka rosyjskiego;
- poznanie zasad opracowywania dokumentów bojowych
w AR.

Wykładowca podaje, że o godz. 14.00 21.3 na SD pułku w rejonie SKUPIE /7252/ zastępca dowódcy dywizji ds. liniowych postawił dowódcy 10 pz zadanie bojowe do obrony.

W czasie stawiania zadania bojowego był obecny szef sztabu oraz starszy oficer operacyjny pułku.

Wyznaczony słuchacz referuje poszczególne punkty zadania bojowego 10 pz, które w określonej kolejności pozostali oficerowie rysują na mapę.

Treść zadania bojowego 10 pz /patrz - założenie główne do ówczesnego 104 G/

Uwaga metodyczna :

Podczas rysowania informacji na mapę wykładowca zwraca uwagę na samodzielność pracy.

b/ Narysowanie informacji przedstawiającej ocenę nieprzyjaciela.

Wykładowca przypomina, że na podstawie przeprowadzonej analizy zadania i oceny położenia dowódca pułku podjął decyzję do obrony. W procesie tym uczestniczyli:

- szef sztabu, starszy oficer rozpoznania, starszy oficer operacyjny pułku oraz szefowie rodzajów wojsk i służb. Oficerowie ci przedstawiali swoje propozycje, które po akceptacji dowódcy były rysowane na mapę decyzji.

Wykładowca wyznaczając jednego ze słuchaczy w roli starszego oficera rozpoznania pułku nakazuje mu wymienić:

Jakie informacje z zakresu oceny nieprzyjaciela zawiera decyzja dowódcy pułku do obrony /na mapie/ ?

Odpowiedź:

Część graficzna decyzji dowódcy pułku do obrony dotyczącej oceny nieprzyjaciela zawiera:

- ugrupowanie sił i środków, znajdujących się w bezpośredniej styczności;
- położenie, siłę i kierunki przesunięcia wojsk z głębi, rejonów ich ześrodkowania i rozwinięcia;
- miejsca rozmieszczenia punktów dowodzenia i środków radioelektronicznych.

Dodatkowo rysuje się na mapie decyzji:

- możliwy skład, ugrupowanie, rubieże rozwinięcia;
- kierunki uderzeń;
- prawdopodobne rejonów stanowisk ogniowych /startowych/ oddziałów rakiet i artylerii;

- rejony porażenia nieprzyjaciela ogniem artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych;
- sposób użycia broni jądrowej

/Podręcznik - "Służba Sztabów Ogólnowojskowych"-str. 170/

Po uzupełnieniu odpowiedzi, słuchacze rysują wnioski z oceny nieprzyjaciela na mapę.

Uwaga metodyczna:

Powyzszą czynność najczęściej dokonuje na mapie decyzji starszy oficer rozpoznania przy udziale dowódcy pułku.

c/ Narysowanie informacji przedstawiających sposób wykorzystania w walce własnych sił i środków.

Wyznaczeni słuchacze w roli szefa sztabu podają:

Jakie informacje dotyczące użycia wojsk własnych przedstawione są w graficznej części decyzji do obrony ?

Odpowiedź :

W graficznej części decyzji dotyczącej wykorzystania własnych sił i środków przedstawia się:

- położenie podległych pododdziałów do czasu podjęcia przez dowódcę decyzji i pasy obrony
- sposób użycia broni jądrowej przez wyższego przełożonego;
- zadania artylerii, lotnictwa i środków przeciwlotniczych działających na korzyść oddziału;
- ugrupowanie bojowe;
- przebieg pozycji przedniej i przedniego skraju;
- rozmieszczenie zapór;
- zadania pododdziałów pierwszego rzutu;
- linie rozgraniczenia między pododdziałami;
- zadania pododdziałów drugiego rzutu;
- główne i zapasowe rejony obrony;
- kierunki i rubieże rozwinięcia do kontrataku;
- rubieże ogniowe pododdziałów czołgów.

Po narysowaniu ww informacji kolejny słuchacz referuje jakie informacje rysuje się w części dotyczącej działań środków ogniowych i odwodów specjalnych:

- rejony stanowisk ogniowych artylerii i czołgów, przeznaczonych do strzelania z zakrytych stanowisk ogniowych;
- zasadnicze rodzaje ognia do niszczenia nieprzyjaciela podczas przesunięcia, rozwijania i odpierania ataku czołgów i piechoty;

- rejonu rozmieszczenia odwodu przeciwpancernego i oddziału zaporowego oraz rubieżę ogniową i minowania;
- ugrupowanie środków obrony przeciwlotniczej;
- rejonu rozmieszczenia odwodów specjalnych;
- rejonu rozmieszczenia punktów dowodzenia oraz zasadniczych pododdziałów tyłowych.

/Podręcznik - "Służba Sztabów Ogólnowojskowych - str.170 - 171/.

Po uzupełnieniu odpowiedzi, wykładowca stawia słuchaczy w roli szefów rodzajów wojsk i służb i nakazuje narysować na swoje mapy ww informacje.

Uwaga metodyczna:

W przypadku napotykania przez słuchaczy trudności językowych, wykładowca objaśnia je osobiście pisząc te skróty na tablicy.

3. Omówienie formy i treści legendy 20'

Pytanie:

Kto w sztabie pułku odpowiada za opracowanie legendy ?

Odpowiedź:

Odpowiedzialność za opracowanie legendy ponosi szef sztabu, lecz bezpośrednim wykonawcą jest starszy oficer operacyjny przy ścisłej współpracy ze starszym oficerem rozpoznania oraz szefami rodzajów wojsk i służb.

Wykładowca wyznacza słuchaczy, którzy w roli starszego oficera operacyjnego referują kolejne punkty legendy i uzasadniają je. Jeżeli zachodzi potrzeba wykładowca uzupełnia wypowiedzi słuchaczy.

4. Omówienie zajęcia 5'

Wykładowca podaje stopień osiągnięcia celu zajęć, ocenia przygotowanie się słuchaczy oraz podkreśla rolę pracy sztabu w podjęciu decyzji przez dowódcę.

Na podstawie poczynionych obserwacji w czasie zajęć zaleca słuchaczom opanowanie skrótów wojskowych w języku rosyjskim.

Nakazuje zebrać mapy celem ich sprawdzenia.

Załącznik:

nr 1 - Legenda do decyzji dowódcy 10 pz.

OPRACOWAŁ:

mjr dyp.W.SIWIEC

SPRAWDZIŁ:

płk dr S.PIOTROWSKI

Wykonano w 70 egz.

Egz. nr 1-70 B.Gł.OZS

Wyk. mjr Siwiec

Nr 0151/0704/WW

Kor. Zespół

[REDACTED]
Egz.Nr...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

LEGENDA

do decyzji dowódcy 10 pz

1. WNIOSKI Z OCENY NIEPRZYJACIELA

Nieprzyjaciel siłami 2BPanc /A/ powstrzymuje natarcie pododdziałów 10pz, jednocześnie z głębi przegrupowuje świeże siły - około dywizji pancernej, którymi w godzinach rannych 22.3 może wykonać uderzenie w kierunku BOROWIE /5752/, CEGŁÓW /7950/.

Na kierunku obrony pułku mogą nacierać siły około brygady pancernej i część sił brygady zmechanizowanej wykonując uderzenie w kierunkach: BOROWE, POSIADAŁY /7449/; RUDNIK MAŁY /6262/, WEŻYCZYN /7156/.

2. ZAMIAR DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Ogniem artylerii obezwładnić rozwijające się kolumny nieprzyjaciela i artylerię na SO, walkę pododdziałów na pozycji przedniej opóźnić i dezorganizować jego natarcie.

Dwoma batalionami w pierwszym rzucie przejść do obrony rejonu: CHYŻYNY /6549/, WEŻYCZYN /7056/, PIASECZNO /7552/, nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku: BOROWE, POSIADAŁY.

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: CHYŻYNY, WYMYŚLE /6653/, KICZKI II /7250/

Ugrupowanie w dwa rzuty. W pierwszym rzucie 3 i 1 bp. W drugim rzucie bez 1 2 bp w gotowości do wykonania kontrataku w kierunkach: WALISKA /7053/, wzg.138,2 /6652/; WEŻYCZYN /7256/, wzg.139.6 /6855/, lub przejście do obrony rubieży: wzg.166,7, /7049/ KICZKI II, SACHALIN /7453/, KUFLEW /7455/.

3. SKŁAD BOJOWY ORAZ PODZIAŁ SIŁ I ŚRODKÓW

Elementy ugrupowania bojowego	1bp	2bp	3bp	bcz	PGA-10	ba	Oppanc	OZap	baplot	ksap
Sily i środki		4 i 5 kp				x			x	
Pozycja przednia										
Pierwszy rzut obrony	x		x							
Drugi rzut obrony		x		x						
ppanc							x			
32,33 adah					x					
plsap								x		
odwód inżynieryjny										x

4. STOSUNEK SIL I ŚRODKÓW:
a/ Na całą głębokość obrony

Wojska własne	Wyszczególnienie	Nieprzyjaciel	Stosunek sil
oddziały	ilość	oddziały	
pododdziały		pododdziały	
10 pz - 1, 2, 3 bz, bcz, 10 ba	9 Kompanie	2BPanc /A/:	1:1,3
32 i 33 adach	234 Ludzie w kompaniach	3/1 bz, 2/1bcz	1:6,5
jeden da z DGA-4	<u>Czołgi</u> BWP	dhb 155 mm	
	34 Artyleria do ognia pośredniego	bz z kcz 34BPanc/NZ/ 353 bz 35 BZ /NZ/	1:1,7
	26 środki ppanc	152 bz z 15 BPanc/NZ/	1:2,4
	108 czołgi npla do czoł- gów i środków ppanc własnych	dhb 155mm dhb 203,2mm 2/76 dhb 203,2 mm	1:1,1

5. GOTOWOŚĆ:

- a/ gotowość do obrony 4.00 22,3
- b/ gotowość systemu ognia 17.30 21,3

6. DOWODZENIE:

- a/ Sygnały

Treść	Dowodzenie		Powiadamianie	
	telefon	radio	telefon	światlno
Gotowość do obrony	MGLA	111		
Atak nieprzyjaciela	TAJFUN	222		
Wywołanie ognia artylerii	GROM	333		
Przerwanie ognia artylerii	GRAD	666		
Uprzedzenie o własnych uderzeniach jądrowych				
Wykonać kontratak w kierunku...	BLYSKAW KA	999	BURZA	444 seria rak. "czerwona gwiazda"
Zająć rubież ogniową	ZORZA	555		
Zmienić SO w rejon	PIORUN	444		
Zeszkolować się w rejonie		777		

- b/ Stanowisko dowodzenia:

-- rozmieszczenia - SKUPIE /7252/

- czynne od 14.30 21,3

7. ZABEZPIECZENIE MATERIAŁOWE

a/ Stan środków materiałowych na 14.00 21.3

Pułk posiada 75% środków materiałowych i ponadto zapasy doraźne:

- benzyny samochodowej - 0.25 jn;
- oleju napędowego - 0.25 jn;
- oleju napędowego do pojazdów gaśnicowych - 0.30 jn
- żywności - 1 rdz "W".

SZEF SZTABU 10 pz

.....
/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ:

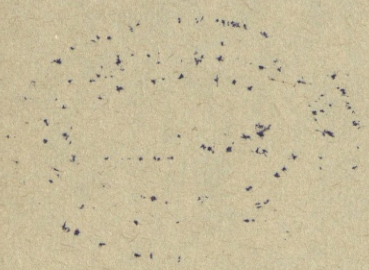
mjr dypl.W. SIWIEC

SPRAWDZIŁ:

płk dr S.PIOTROWSKI

Wykonano w 600 egz.

Egz.Nr 1-70 Oprac.Metod.
 Egz.Nr 71-600 Bibl.Gł.OZS
 Wyk.mjr Siwiec
 Druk A.W.
 Nr 0153/0706/WW

2 mepty.
2 skł a

11

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. _____

440992